

3/2037 ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

సంపుటము ౧౬
Vol. 16

చెన్న పట్టణము 1928-వ సం॥ ఆగస్టు 2-వ తేది గురువారము
శ్రీ విభవనామ సంవత్సర అధిక శ్రావణమాస బహుళ స్రవమ

No 105
సంచిక ౧౦౫

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్పగొప్పవారిచే వేలకు వేలు
యోగ్యతావత్తములు పొందియున్నది
తలనొప్పుల మాన్పును. వాయువు పోట్ల
బాపును. పార్శ్వపునొప్పుల బారదోలును.
పోట్ల బోగొట్టును. బెణుకుల భేదించును.
వాపుల దూపుమాపును. దగ్గును తగ్గించును.
కురదను తొలగించును.

ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట
వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొ
లగించును. నొప్పులు తగ్గించును. విదేశము
లలో గూడ వాడుచున్నారు.

అమృతాంజనము అన్ని విధములకు
నొప్పులకు నంజీవివంతిది.

పంచభావ చీటీ చూచి కొనిన
మోసము గలుగదు.

చక్కని డబ్బితో నహా నీసా 1-కి 0-10-0
డబ్బితో 1-కి రు 6-4-0 లు.

ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండవలసిది.

అమృతాంజనం డిపో:

6, 7 తంబు శెట్టిపేటి, మద్రాసు

109, శ్రీరంగేశ్వర, ఫోర్ట్, బొంబాయి

ది ఆంధ్ర ఇక్స్ట్రా రెస్ కంపెనీ లిమిటెడ్, బందరు

గమనింపదగ్గ ముఖ్య విషయములు

(1) కంపెనీకి మొదటి సంవత్సరములో 5000, రెండవ సంవత్సరములో 29182-0-4 నికరాదాయము (Surplus) ఇది చాల అధికము.

(2) 1927 సంవత్సరములో మరణము వల్ల గాని, మరేవిధమైనట్టి గాని క్లయియ్య లేకపోవుట కుభనూచకము.

(3) ఖర్చులు పీరియదు ఆదాయములో మొదటి సంవత్సరం 100-కి 82% రెండవ సంవత్సరము 50% ఇది విశేషముగా చూడదగినది.

"భీమాకంపెనీలు మొదటి సంవత్సరము నికరాదాయము (Surplus) కనుపరచుట అధికము. ఆంధ్ర ఇక్స్ట్రా రెస్ కంపెనీ వారు అట్టిది మొదటి సంవత్సరములోనే చూప గలుగుట ప్రశంసనీయము" (స్ట్రెయిటువో క్రిటిక్.)

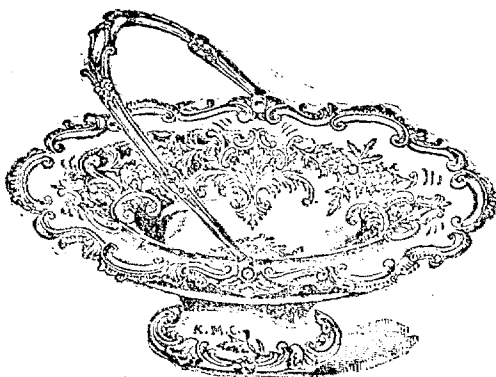
పలుకుబడి గల ఏజెంట్లు జీతము మీదను, కమిషన్ మీదను కావలెను.

య. మంగయ్య, కార్యదర్శి.

"తంజిలింపమునంద" స్థాపితము 1890!! తెలిఫోను నెం పోనుం 3860, రెసిడెన్సు 3861

ఒక గొప్ప సదుపాయము.

ప్రాతకమలములు, వచ్చలు, కెంపులు, మంచిముత్యములు

మున్నగువాటిని మేము క్రయమునకు
తీసుకొనెదము.

తరువాత మీకు వెండిసామానులు, బంగారు
సీమకమలములు, కెంపులు, పుష్పరాగములచే
అమర్చబడిన నగలు యేసైజులో కాపలసినను
సిగ్గుముగా నున్నవి. హాజరులో లేనివి ఆర్డరిచ్చిన
తర్ఫరలో తయారుచేసి యిచ్చెదము.

కోటా మునిరత్నంశెట్టి అందు సన్యు,

వజ్రాలు, రత్నాలు, బంగారు, వెండినగల వర్తకులు, 216 చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

WANTED.

Candidates for Telegraph and Station Master's Classes. Full particulars and Railway Fare certificate on 2 annas stamp. Apply to Central Telegraph College, Nai Sarak, Delhi. 37

దక్షిణాఫ్రికా 7042

విజ్ఞానచంద్రికా గ్రంథమాలలోని 36వ కుసుమము

గ్రంథకర్త: దిగవల్లి వేంకటశివరావు బి.ఎ., బి.ఎల్.

ఇది దక్షిణాఫ్రికా దేశచరిత్ర, భారతీయుల చరిత్ర, గాంధీమహాత్ముని జీవితచరిత్ర, మనోహరమైనది. 482 పుటలు. 22 ప్రకరణములు. 5 దేశపటములు. 6 బొమ్మలు. 6 అక్షర బొమ్మలు. రెండు భాగములు కలిపిన కార్టో వ్రేండు. భారతీ హిందూపత్రికలు ప్రకరించినవి. వెల రు. 2-6-0. మాత్రమే. (విజ్ఞాన చంద్రిక చందాదారులకు, ప్రీతియ, విద్యార్థులకు మాత్రము వెల రు 2-0-0). పోస్టేజీ ప్రత్యేకము. కొద్ది ప్రతులే యున్నవి. వెలుయునారు.

వలయువారు—దిగవల్లి వేంకట శివరావు
బి. ఎ., బి. ఎల్. బెజవాడ అని వ్రాయును.

ప్రశ్న

గొప్పముత్తను గురించిన 5 ప్రశ్నలకు బహు
ప్రాయములకు రు. 1-0-0 ప్రతి ప్రశ్నకు
0-4-0 ప్రశ్న ప్రాయములకు రు. 0-4-0 ప్రశ్న
గాంధీ జ్యోతిషనిలయం, తిరుత్తణి.

నె గ రో గ ము,

పక్షవాతం, చెముడు

చికిత్సకులు డాక్టరు అగస్త్యేశ్వరరావు

కాపట్ల (గుంటూరుజిల్లా.)

సాంఘిక సేవామహాసభ

కె. టి. పాలుగారి అధ్యక్షత క్రింద సమావేశమగుట

శ్రీమతి ఉన్నవ లక్ష్మీబాయిమ్మగారి

ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షత్వపన్యాసము

ఆంధ్రదేశ సాంఘిక సేవకుల మహాసభ శ్రీ కె. టి.

పాలుగారి అధ్యక్షత క్రింద సామవారము ఉదయము గుం.

టూరు హిందూ హైస్కూలు భవనమున సమావేశమయెను.

ఆంధ్రనాయకులను ప్రముఖు లనేకలు సభ కరుదెంచిరి.

ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షులైన శ్రీమతి ఉన్నవ లక్ష్మీ

బాయిమ్మగారి క్రిందియుపన్యాసమును గావించిరి.

శ్రీమతి ఉన్నవ లక్ష్మీబాయిమ్మగారి

ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షత్వపన్యాసము

సోదర సేవకులారా-ప్రతినిధులారా,

మిమ్ముల నందరిని ఆహ్వానించి సత్కరించుటకు నాకు

అర్హతయు సామర్థ్యమును లేకపోయినను ఆహ్వానసంఘము

వారు దయచేసి నన్నీ పక్షి నియమించుటచేత నే నందుకు పూను

కొన్నాను అన్ని సభలవలెగాక ఇది సేవకులసభ యగుటచేతను

సేవకులకు వాంఛి లెక్కవగ ఉండవు గనుకను మిమ్మును సత్క-

రించుట మిక్కిలి సులభమయినపని. దేశసేవకుల ఆహ్వానించుట

యనగా పుట్టింటివారితో వియ్యముండుట. లాంఛనము లెక్కు-

వగ జరపలేదను ఆక్షేపణలు రావు.

మిమ్మును సత్కరించుట సులభమయిన పనియైనను అందు

సలసిఫలితము మాత్రము తక్కువగాదు. దేశసేవాధురంధరులను

మహాత్ములను ఆమున మీయందరి సేవయు లభించుట నాబోం

ట్టుకు గొప్ప యదృష్టము. ఈకార్యము పని తక్కువ, జీత మె

క్కువగల కాకరివంటిది. ఇట్టిపని నా కొసంగినందుకు ఆహ్వాన

సంఘమువారి కెంతయు కృతజ్ఞులాలను.

మనదేశచరిత్రలో నీకాలమున జన్మించినవా లెక్కువ

అచ్చువ్వలంతులు. ప్రతివారును దేశ సేవ

జేసి తమ జన్మ సార్థకపరచుకొనుటకు ఎక్కువవిధము గల కాల

ము. పండితులను పాముకలను గొప్పవారును కొన్నివారును

శ్రీలును పురుషులను గల యధాశక్తిగ సేవయొనర్చుటకు

అవకాశము లున్నవి

మనదట్టును, మనవృష్టి నొక పర్యాయము వ్యాపింప

జేసి చూచితిమి దరిపూర్వకముతో గూడిన మనసేవకై

యెన్నియో ఉద్యమములు జేచియున్నవి 1 నుపశిద్ధమైన పూ

ర్వచక్ర గల యాచారి వంటిలు జేయ సంవత్సరములనుండి విదే

కులకు బానిసలై ప్రక్రియ చేయవలెనని గొల్పోయి యింటను

బయటనుగూడ విదేశీయుల కాలితాపులను మహా ప్రసాదముగ

స్వీకరించుచు అధిగతిలో బడియుండుట మనకిందరికిని స్పష్ట

ముగ గనబడుచునే యున్నది.

2. గంగాసింధు గౌతమీకృష్ణజ్యోతి మహా ప్రవాహములు

ప్రవహించుచు కుప్పతిప్పలుగ భాస్వరాగ్నిలు పండుచున్నను

అవి యన్నియు పరులపాలై ఆసీనుహిమనుల పర్యంతమును

మన గొల్పోయి ఇతరులకు శివ్యత్వమును వహించుటకు మనను

గొల్చుకొన్నాము అన్ని విధముల జేతుచుండగా పునరుద్ధరించి పూర్వపు

జౌన్నత్యదశకు తీసికొనివచ్చుట మనయందరి ధర్మము గాదా?

ఇన్ని విధముల మన మందరము దేశమునకు సేవ జేయ

వలసి యున్నది. ఇన్ని పనులున్నను మన దేశము

లో 100 కి 99 వందల విద్యాధికులను విద్యావిహీనులను ఒకే

విధముగ ఏమియు పనిలేనివారివలె సోమరులై ఉండుటచేత

మన మాత్రమే కాలమునంతయు గడపుచుండుటజూడ ఇప్పు

డు మనదేశ మెట్టి అపాయపరిస్థితులలో నున్నదో గ్రహించి

నట్లే కనపడదు. తెలిసికొనుటకు ప్రయత్నమునుజేయరు. తెలి

సినను తెలిసికొనరు. మన బాతి నుదరించుటకు దృఢమయిన ని

శ్చయముగాని ప్రయత్నముగాని అధ్యము ఆ పక్షిగాని తగినం

తగా గన్నదను. కేవలము స్వార్థ పరులమై అంతఃకలహముల లెం

చుకొనుచు ఒకరినొకరము అంగద్రోపుటకై ప్రయత్నించు

చున్నామేగాని సత్యముదితో దృఢమయిన ప్రయత్నములే

చేయుటలేదు. ఉన్నతివిద్యాధికులు తాముగ్రహించిన జ్ఞానము

నకు దగినట్లు వర్తించుటలేదు. చదువువేరు. పదునమువేరు అను

నది వారియెడ సార్థకమగుచున్నది. అందరినెల్ల నారము కు

క్షీంబరులైయున్నాడు. అయినను వారితో తక్కినవారందరు

ను వంతులైట్టుకొనవలసిన పని లేదు. అందరికిని

దేశ సేవక వ కా శ మున్నది. లక్షల కొలది

దేశసేవకులు గావలసియున్నాడు. ఉన్నతివిద్యాధికులుగాక

పోయినను కొంతవంకయినవందొక్కడించి యోవకులగు శ్రీలును

పురుషులను పట్టాములలోను పల్లెలలోను వేలకొలది యున్నా

రు. వీరిలో చాలమంది అన్నవిద్యయులకు లోపములేనివారు

కాదు. వీరిలో చాలమంది వ్యంత పనిపాటలు చేయువారు

గాదు. కొందరు చేయువారున్నను దినమునకు ఒకటిరెండు

గంటలు దేశసేవకార్యములలో నుపయోగించుటకు అవకాశ

ము కలిగియుండుదురు. వీరందరిని సమాహర్చి సంఘీభవంప

జేసి పనికి దారిజూపి చేయించగల నాయకులు మాత్రము గనప

డరు. నాయకులు నిర్వహించి ఏమియు పనిదోషపట్టు చేతులు

ముడుచుకొని కూర్చొనుచున్నారు. పరిస్థితులు మారినప్పుడు

బుద్ధి నుపయోగించి మారినమార్గముల ద్రోక్కియే పనులను నడి

పింపవలసిన మార్గము నాయకుల వై నున్నది.

నాయకులై వ్యవస్థా తాటి ప్రమాణముగనుం

దురని మీరు భావించరాదను. మీలో నుండదుగననే దారి

నీని నడిపింపగల స్వార్థ త్యాగంబందగు నాయకులే. నాయకులు

తెరసి అనుచుగలను అనుచు తెరవజూరని నాయకులను

ఊరకుండుట భావ్యముగాదు. ఆంధ్రులందరను నాయకులైయని

గదా మహాత్ముడు ఆక్షేపించియున్నాడు. బహునాయకత్వము

నొక్కి చెప్పుచున్నాము." అని "పలుదభాగతి" పత్రికాధిప

తులు 1928 జూలై సంచికలో వ్రాసియుండు లెంతయు

భావ్యముగా నున్నది.

ఈ మాలనూత్రమునే మనము మొట్టమొదటినుండియు

వనుసరించియున్నాము. మన మిప్పటికి సాంఘిక సేవయందు

అసాధారణప్రజ్ఞ జూపగలిగియుండుము మనము లోతు

గా విచారించుచో, ఈ సాంఘిక సేవకు మూలబీజము పాశ్చా

త్యదేశములకును మన దేశమునకునుగూడ నొక్కటియే

య యి యున్నది. ప్రతిమానవుని యందు నుండు

జీవించియున్న వారు దైవమొక్కడే యనియు కావున మానవ

సేవావాంఛ ప్రతిమానవునియందు సంతృప్తముయియున్న పవాజ

గుణమే యనియు, నీనూత్రము చాలుచున్నది.

కర్మయోగము ఒక్కజాతికే చెందుటలేదు

కర్మయోగము ఒక్కజాతికే చెందియున్నదను, భావము

ఏనాడు పుట్టినదో యది చాల అశుభదినము. భగవద్గీతాకర్త

యొక్క యుద్దేశ మదిగాదు. కర్మయోగముయొక్క నిజాధర్మ

మున మనితస్థాన విప్రము మరల నొసగుట మన విధి యయి

యున్నది. మానవునియందు నిండు జీవితముతో సంతృప్తముయి

యున్న పవాజగుణమునకి స్వాభావికముగా బుట్టిన సాంఘిక

సేవము మనము చూడగోచో మరమికార్యమును ప్రప్రథమము

న నిర్వహింపవలసియున్నది.

కాబట్టి, మన యావత్తు జీవితములో నేత్రుణముందయి

నను నెచ్చోట నయినను మన కుటుంబమునకు మన సంఘమున

నకును మాత్రమేగాక, యావత్తు మానవ ప్రపంచమునకును చెంది

న యేయొక్కజీవితమునను బాధనొందుచుండగా మనము గాం

చిన తక్షణమే అట్టి జీవితముల మన బాధ్యతను నిర్వహింప

వలసివడిగా కర్మయోగము విధించుచున్నదను భావము

మన ప్రజలకు జోధ చేయుట మన యొ

క్క ప్రథమకర్తవ్యముయియున్నది ఇట్టి విశాలభావముతో గూ

డిన, యాధర్మనూత్రము మరియొకసారి మనప్రభాసామాన్యము

యొక్క గుండెలలో నాటుకొనినచేగాని నిజముగ సాంఘిక సే

వను జూచుభాగ్యము మనకు లభింపజాలదు.

సాంఘిక సేవయొక్క స్వభావము

ఇక రెండవవిషయ మేమనగా నాగరిక ప్రపంచము

గోరుచున్న సాంఘిక సేవ కేవలము అభిరుచివార్త ముననే నిర్వ

హింపబడజాలదని మనప్రజలు గ్రహించాలెను. బ్రిటనుదేశ

ము చాలకాలము క్రిందటనే యాపాతమును నేర్చుకొనియున్న

ది. ఒకానొకసమయమున బ్రిటనునగరములో నీ విషయము

ను ప్రత్యక్షముగాగూడ భాగ్యము నాకు లభించియుండెను.

అప్పటి ప్రతివిధముగ మనావాసపరమగుండ అనగా కారిక లేక

నిజముగా ప్రభుత్వోద్యోగి యనేకవిధముల భయపడవచ్చును. విచ్చిక్షనేవకున కనేకవిధముల తోడ్పడవచ్చును. కాని ప్రేమ తోగూడిన ప్రత్యక్ష సేవయే నిజముననే ఇట్లునుటవలెను. ప్రభుత్వోద్యోగి లందరికినిగూడ ప్రేమవ్యభావము లేదనుట గాదు. కాని, మానవస్వభావమును బట్టి, యిట్టికార్యము మాఖ్యముగా జీవకాదుల్యబుదితో నేర్పడిన అధికారతర సేవాసంఘముల మూలముననే పూర్తిగా నిర్వహింపబడగలదు.

పునర్నిర్మాణ కార్యము దానియంతట నదియేనిర్విఘ్నముగా నడుచుచుండుటకు జేరకమాత్రము లేదు. మనశరీరా వయవముల యొక్క అంతర్భాగములు అనుక్షణము మాన్యుజేం దుచు నూతనజీవముతో మరల బుట్టుచుండుననియే. మానవుని యావత్తుశరీరము యేడేండ్లకొకసారి పూర్తిగా పునర్నిర్మింపబడుచుండుననియు, శాస్త్రజ్ఞులు జెప్పుచున్నారు. ఈ విధమున పరిణామమున కేవిధమగునాటంకముయిన గలుగుచో, శరీరావయవాలంతర్భాగము గట్టిపడి, చెముడు, గృడ్డి, జిహ్వాశాశనము, తుడుకు మరణము, సంభవించును. జీవాణువుయొక్క సంతతి పునర్నిర్మాణమే జీవితము యొక్కరహస్యము. మానవశరీరములో నేమి జరుగుచున్నదో నదియే యావత్తు జాతియందునుగూడ జరుగుచుండవలెను. జాత్యంతర్భాగమునుండియే పునర్నిర్మాణ కార్యములు జరుగుచుండవలెను. మన జాత్యంతర్భాగములయందలి సార మిదివరకే నశించి షోయినదని నేను నమ్ముజాలను. ఈ కార్యమునువలెగిన మానవశరీర యొక్కచోటులయందును సాంఘిక సేవయందు పాంగిపాలియందును నేను గాంచుచున్నాను. బాలభ్రాతృద్వయము అనేకరాష్ట్రములలో పూర్తిగా విజయము గావించియున్నది. సహకారోద్యమము నానాటి కెక్కువగా నధికారతరతలయొక్క స్వాధీనమునకు వచ్చుచున్నది. గ్రామపు నర్నిర్మాణమిప్పుడు భారతభూమియందు దంతటను ఉత్సాహము తో నడువ నారంభించుచున్నది. అస్పృశ్యతానివారణ మిప్పుడు ప్రజలమనంబులలో నిరణజగానంటుకొనియున్నది. సంఘ సంస్కరణోద్యమము మనస్త్రిబయధీనము నకు వచ్చి వారి చే నిప్పుడు క్రమముగా నడుపబడుచున్నది.

కాబట్టి, మనము నిరాశజేందవలసిన కారణ మేమియు నేను గాంచుటలేదు. సాంఘిక సేవయొక్క యే కాఖ్యగూడ ప్రభుత్వాధీనమునకు బోవలసిన కారణమెదియోగూడ నేను గాంచుటలేదు.

అంతర్సాంఘిక సమస్య

ఈ సమస్యను సాంఘిక సేవలో ప్రత్యక్ష సంబంధము లేనట్లుగా గాన్చించుచున్నాను, మనయావత్తు జాతియొక్క శ్రేయోభివృద్ధి యంతయు నీ సమస్య మీదనే మాఖ్యముగ నాధారపడియున్నది. సాంఘికాంతఃకల హముల మధ్య, నిజమున సాంఘిక సేవ యొనర్పడజాలదు. మానవుడే మతమునకు చెందియున్నాను, యేవర్ణమునకు చెంది యున్నాను, శరీరబాధ లేర్పరకు నొక్కవిధముగనే యుండునను విషయమును మనము ముగ్ధులగూడదు. కాబట్టి సాంఘిక సేవ కులు మత, సాంఘిక, వర్ణ, విశేషములను పాటింపక, యేక మానవ పుటుంబమున కే జేందియున్నట్లు భావించుచు, సంఘసేవనొనర్పవలెను. శరీరబాధలు సాంఘికాంతఃకలహములు పరిష్కరింపబడువరకును వేచియుండి జాలవు. కానట్టి మన మేనర్థమునకు చెందియున్న ను బాధనొందుచున్నవారి పిలుపులన్నియు మనమెల్లరికి శౌండియ గు చేర్చునిపిలుపుగా మనమాలకించి వారికి సేవయొనర్చుకంటె యీ సాంఘిక సమస్యపరిష్కారమున కెక్కువబలమును నుపాయ ముండజోదు.

తీర్మానములు

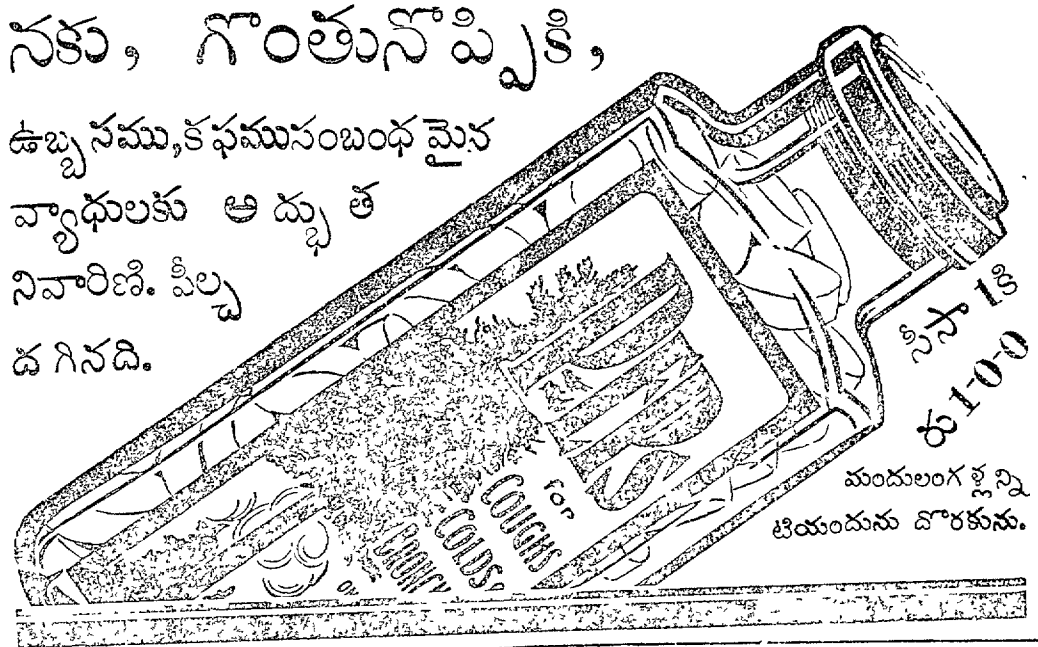
1. ఆంధ్రదేశమున కంతకు సేవాసంఘము ఒకటియూ, అందుకు కాఖ్యలుగ ప్రతిమండలమునకు ఒక సేవాసంఘము నెలకొల్పవలెనని యీసభవారు తీర్మానించుచున్నారు. ఇట్లు నెలకొల్పబడుటకు అందుకు వలయు చర్యలు యావత్తు తీసుకొనుటకును యీదినివ నుదహరించినవారిని ఉపసంఘముగా నిర్ణయించడమైనది.

1. గుడిసేవ గుబ్బయ్యగారు (కళానంతుల తరపున)
2. చుండ్రు వెంకటయ్యగారు (ఆది ఆంధ్ర)
3. అయ్యంగి వెంకటరమణయ్యగారు (పుస్తక భాండాగారోద్యమము తరపున)
4. దర్శి చెంచయ్యగారు (సామసంస్కరణము తరపున)
5. నూరి నరసింహశాస్త్రిగారు (తొరకసంఘము తరపున)
6. మాగంటి బాపిసేతుగారు (జనసామాన్యవిద్య ఉద్యమము తరపున)
7. పాలవర్తి నరసింహంగారు (ప్రార్థన సమాజముల తరపున)
8. నడింపల్లి వెంకటలక్ష్మీనరసింహరావుగారు. (పాకీ ఉద్యమము తరపున)
9. పున్నవ లక్ష్మీబాయిమ్మగారు (స్త్రీ ఉద్యమము)
10. జేమూరి రాంజీరావుగారు (నిమ్మజాత్యుద్ధరణోద్యమము)
11. నరసింహ దేవర, సత్యనారాయణగారు (గ్రామపునర్నిర్మాణము)

పెప్సో : పెప్సో

PEPS PEPS

దగ్గులకు, జలుబులకు, జీర్ణమువడినెమునకు, గొంతునొప్పికి, ఉబ్బనము, కఫమునంబంధమైన వ్యాధులకు అద్భుత నివారిణి. పీల్చడగినది.

నిసా 1కి రూ 100

మందులంగళ్లన్నిటియందును దొరకును.

12. జేనియత్ స్వామిదాసుగారు. (యవజన క్రైస్తవ సంఘముల తరపున)
13. దేశోద్ధారక నాగేశ్వరరావుపంతులుగారు (వర్తకల తరపున)
14. పాలకోడేటి గుడుమూర్తిగారు (స్థానిక సంస్థల తరపున)
15. పి. వెంకట గుబ్బయ్యగారు (ప్రాంత సేవాసంఘము తరపున)
16. పెమ్మరాజు నారాయణమూర్తిగారు, (గ్రామ ప్రజతరపున)
17. దేశభక్త కొండ వెంకటప్పయ్యగారు, (ఖద్దరు ఉద్యమము)
18. రాయసం వెంకటకృష్ణుడుగారు, (మద్యనిషేధము)
19. నారేటి హనుమయ్య (ప్రకృతి వైద్యోద్యమము)
20. మార్యదేవర సంతేనరాయణంగారు, (విచ్చి సేవాసంఘము)
21. గూడూరి రామచంద్రరావుగారు.

ఈ సంఘమునకు యితరులను కోల్పిస్తే చేసికొనవచ్చును. దీనికి నడింపల్లి వెంకట లక్ష్మీ నరసింహారావుగారు అధ్యక్షులు గను, శ్రీ గూడూరి రామచంద్రరావుగారు కార్యదర్శిగాను ఉండుటకు ఎన్నికొనడమైనది.

2. కళానంతుల స్వసంఘోద్ధరణమునకై చేయు ప్రయత్నములకు తోడ్పడవలెను. అందుకు ఎలయు ప్రయత్నములు చేయవలయును.

3. నిమ్మజాతుల అభ్యుదయమును తోడ్పడుటయే గాక స్వయముగగూడ పర్యవేక్షణములను ప్రయత్నింపవలెను.

4. పేదలకు నివాసయోగ్యములగు గృహములను సామాన్యముగ నారి జీవితములు నుకరమును ఆరోగ్యవంతమును అగుటకు ప్రయత్నములు చేయవలెనని నిరంతరమువారిని స్థానిక సంస్థలను దేశీయులను యీసభవారు కోరుచున్నారు.

5. మనదేశమున అధిక మరణసంఖ్యకు ముఖ్యకారణము ఆపరిశుద్ధ్యము శుద్ధదాహా నీటివసతి లేకపోవుట, వైద్య సహాయము లేకపోవుట అని గమనించుచు అందుకువలయు కృషియంతయు సలుపవలెనని దొరతన మవారిని దేశీయులను యీ సభవారు హెచ్చరించుచున్నారు.

6. మనదేశమున అధిక బాలమరణములకు మూలము మంచిపాలు లభింపకుండుటయని గుర్తించుచు అది లభించుటకై సహకార పద్ధతులు తదితర విధములను దేశములోని ప్రజలను సంస్థలను పర్యవేక్షణములను కృషి సలుపవలెను.

7. ఇప్పుడు ఆచరణలోనున్న పాకీపద్ధతి అమానుష్యము ఆనుకముఅనియు అది వెంటనే ఆంతరించుటలు చేయవలెనని యీ దేశీయులను, స్థానిక సంస్థలను వివరపూర్వముగ యీ సభవారు వేడుచున్నారు.

8. పగటి రాత్రిసంతకాలల మూలమునను, తదితరముగను ప్రజాసామాన్యమునకు విద్య నలవడజేయవలెనని తీర్మానించుచున్నారు.

9. దేశములో వివిధసంఘముల మధ్య అన్యధావ్యధు కాననగు భేదభావములను, ద్వేషభావములను, సిగ్గును, దుఃఖమును, వెలిబుచ్చుచు వానిని నివారించి పరస్పర వికమిత్యమును నెలకొల్పుట తగునరచుని తీర్మానించుచున్నారు.

బెజవాడ

(స్వకీయ విలేఖరి)

శ్రీమేజస్త్రిలు

జూలై, 28:—మాతనముగా హసరీ మేజస్త్రిలు పదవికి నియమింపబడిన మిస్సెస్ కేథరిన్ గుబ్బారాయమ్మగారి గౌరవార్థం నిన్న సాయంత్రం భారత మహిళాసంఘమువారిచే సంఘముయొక్క ఆవరణయందు అల్పాహారవిందు ఏర్పాటు చేయబడినది. సభకు శ్రీమతి బానకిచంద్రగారు అధ్యక్షత వహించిరి. సభకు విచ్చేసిన వారిమణులలో ప్రముఖురాండ్రను కొందరిని వివరించుచున్నాను.

శ్రీమతులు, యల్లంరాజు శ్రీ మహాలక్ష్మమ్మ, తుర్ల పాటి రాజేశ్వరమ్మ, అయ్యదేవర దుర్గాంబ, తుర్లపాటి కోటమ్మ, కొండపల్లి రాజ్యలక్ష్మమ్మ, దర్శి అన్న పూర్ణమ్మ, బొడ్డపాటి శీతాబాయిమ్మ, మంచాల సావిత్రిమ్మ, పోలూరి పూర్ణమ్మ, కట్టమంచి లక్ష్మమ్మ, యాపెకపతి, మార్కాపతి, మైసెపతి, డిబ్రాన్పతి, ఆలూరి నాంచారమ్మ, గుట్టపూర్ణ శెట్టిపతి, ఘంటసాల దుర్గాంబగార్లును జనాదర్శిక్ సామెలు గారి కుమార్తెలను మున్నగువారు గలరు. కొంతకాలము యిష్టాగోష్ఠి జరగినపిమ్మట అల్పాహారముల సారగించిరి.

అటుపైన శ్రీమతి బొడ్డపాటి శీతాబాయిమ్మగారు, గుబ్బారాయమ్మగారికి లభించిన పదవినిగూర్చి సంతసమును వెల్లబుచ్చుచు ముచ్చటించిరి. ఇదివరలో తాలూకాబోర్డు, జిల్లా బోర్డు, జిల్లా విద్యాసంఘములందు సభ్యురాలుగానుండి చేసిన పనినిగూర్చి వ్యాఖించెను. ఆంధ్రదేశమున ప్రపథమమున గుబ్బారాయమ్మగారిని హసరీ మేజస్త్రిలుగా నియమించిన ప్రభుత్వమువారికి ఆమెగారియొక్కయు, ఆంధ్రవారిమణుల యొక్కయు కృతజ్ఞతను వెల్లడించెను. ఈ నియామకమునందు శ్రద్ధచూపిన సభకలెక్టరు శ్రీయుత చంద్రకాగారిని అభినందించిరి.

అధ్యక్షురాలికి వందనము లర్పించుటతో సభ ముగించబడినది.

ఆంధ్రయానివర్చిటి సెనేట్

శ్రీయుత సి. రాజగోపాలాచార్యులగారి ఆధ్వర్యమున పలువురువిమ్రతుల ప్రోత్సాహమునైన ఈపురమునందలి వ్యాయవాద ప్రముఖులలోనొకరు శ్రీయుత సి. రాజగోపాలాచార్యులు బి.వి. బి.ఎల్. హైకోర్టు ఎడ్వోకేటుగాను ప్రస్తుతము శ్రీయుత మామిడిపూడి వెంకటరంగయ్యపంతులుగారు. వెంకటగిరి రాజాగారి కళాశాలకు ప్రెసిపాలు అగుట చే నెనేట్ నందు ఖాళీ అయినస్థానమునకు అభ్యర్థిగా నుండి పోటీ చేయుదురు.

ప్రాసెనరు కార్యేగారు

బెజవాడ, జూలై 31:—ప్రాసెనరు కార్యేగారు ఆగస్టునెల మొదటివారమున బెజవాడకు విచ్చేయుదురనియు, ఇనట రెండు మూడు రోజులు మరణముచేయుదురనియు తెలియుచున్నది. వారు శ్రీఅయ్యదేవర కార్యేగారపుపంతులుగారి అతిథిగనందురు. 'స్త్రీనిస్స'నగూర్చియు సంఘసంస్కరణనగూర్చియు యావస్థానముల నిచ్చెదరు.

అమృతాంశుని దేవత, అమృతాంశుని - పుత్రుడు.

బార్లీ సత్యాగ్రహ సంరంభము

మహాత్ముడు బార్లీ కేసుట

సరోజినీదేవి రయితలను ప్రశంసించుట

సప్తాగారు ప్రభుత్వవైఖరిని తీవ్రముగ ఖండించుట

అమామృతాబాదు, ఆగస్టు 2—వల్లభభాయి పటేల్ గారు తొలి నివ్వగా రాత్రి మహాత్ముడు బార్లీకి పయనమై వెళ్లెను. శ్రీమతి కస్తూరిబాయి గాంధీ, మహదేవ దేవాని (అంతరంగిక కార్యదర్శి)వారి సహగమించిరి. గాంధీగారిని సాగనంపుటకు స్టేషనుకు వెళ్లిన శ్రీ ప్రెస్ నిలేఖరి సంధి జరుగుటకు సావకాశము గలదా యని మహాత్ముని నడుగగా వారు యొక్కడిసంధి అయి యంత ముఖ్యమం యని యనెను. ప్రస్తుత స్థితిగతులలో తాను మరల నెప్పుడు రాగలుగునో మహాత్ముడు చెప్పలేకపోయెను.

ఆ బండిలోనే గారట్ బయలుదేరెను.

క్రాంతిగా నూతనజ్ఞాన కలకరగా నియమింపబడిన గారట్లగుట ఆ బండిలోనే బార్లీకి వెళ్లిరి. (శ్రీ ప్రెస్) బార్లీ రయితలు భారతీయులకు గురువులు

మార్గదర్శకులు

సరోజినీదేవి లేఖ

బొంబాయి, ఆగస్టు 1—నూరత్ జిల్లా కాసన సభ్యులు చేసిన సంధి ప్రయత్నములు విఫలము లయినవని సత్యాగ్రహభిమానులు తలచుచున్నట్లు ఇండియన్ డేలీలో మొయిల్ పత్రిక నూరత్ విలేజ్ లో తెలుపుచున్నాడు. శారీమెట్ గారు మహాత్మునితో సంప్రదించుచున్నారని, ప్రభుత్వమువారు మాజావాణి కాక వాతమరతులకైతే నేల నివ్వగూడదని గాంధీగారనిరి. అది బార్లీ శాయకులకే యివ్వవలసినదని, కాసనసభ్యులలో ఇతర బాధ్యతగ కెప్పుడునున్నాలో అది యివ్వబడవచ్చును. రాజీనామా నిచ్చిన తలాటిలు పటేల్ల విషయమై గాంధీగారు అచలముగా నున్నారు.

సరోజినీదేవి లేఖ

ఆగోగ్యవరమునండి శ్రీమతి సరోజినీదేవిగారు సర్దార్ వల్లభభాయి పటేల్ గారి కీ క్రిందిలేఖను వ్రాసిరి:—

బార్లీ ప్రజలు భారతదేశమున కంతటికిని గురువులను మార్గదర్శకులను నైరి. వీలనన, వారు బుద్ధుప్రాయములను తాత్కాలికములను నగు విషయములనుగురించి యాలోచించుటలేదు. మానసిక పరీక్షలతోడను, రాజకీయందోషంతోడను వారికి నిష్పత్తిములేదు. వారి దైనికజీవితములలోని కష్టములు ములలో వారు మునిగియున్నారు. ఈ విషయమే వారికి యంతరకాలము పోరాటమును కొనసాగించుటకు ప్రచండకై నిచ్చినది. వారొనరించుచున్న సత్యాగ్రహము జాతీయజీవితమును అభివృద్ధిపరచును. భారతదేశములో నన్నిపక్షములు, మతములు సామఘాటిజాతీయ యీ వీధరయితుల పోరాటములో స్వయముగా పాల్గొన లేకపోయినదా యని నాకు చాల దుఃఖము గలుగుచున్నది. మీకును మీ యనుచరులకును నా ప్రశంసన, సాహసానిని, తెలియబరచుచున్నాను. (అ. ప్రె.)

సర్ పేజ్ బహదూర్ సప్తాగారి

యభిప్రాయము

అలహాబాద్, ఆగస్టు 1:—బార్లీ సత్యాగ్రహసమస్య విషయమై సర్ పేజ్ బహదూర్ సప్తాగారి క్రిందిప్రకటన మును గావించివారు.

సాత్వికనిరోధము కాదు

బార్లీ సమస్య యొక్క విషయరూపమును చాల్చుకొనుటకు కొన్ని ముఖ్యవిషయములనుగురించి విచారించుట యవసరము. వల్లభభాయి పటేల్ గారుచేసిన ప్రకటనలను సాత్విక నిరోధము బార్లీ ప్రజల పరమాపధి కాదని నిర్రుపెనది. ఈ పోరాటము ప్రభుత్వమువారును ప్రజలను బలాబలములు చూచుకొనుటకు ప్రారంభింపబడినదికాదు. ప్రభుత్వమువారు సిక్కును హెచ్చుతేరిలకు ప్రజలకు దుర్భరమైనది. సెటిల్ మెంటు ఆఫ్ పర సమస్యగా క్షిచారణజరప లేదనియు, రికార్డుమీద నా భారతదేశ హెచ్చుతేరి నిర్ణయించినదియు రహితులు చెప్పుచున్నారు. ఈ ఉద్యోగి కొన్ని సంవత్సరములలో హెచ్చుధరలను బట్టి తననిర్ణయమును చేసెను. సెటిల్ మెంటు కమిషనరు ఈతడు చెప్పిన దానిని నిఖండించి డిక్షిగ్రామమును

లను గ్రూపుగా చేసి కొన్నిటియందు నూటికి 66 చొప్పున హెచ్చించి పగులున నూటికి 29 వంతులు పన్నును హెచ్చించెను. ఈతడు భూమి అమ్మకము ధరలనుబట్టి సిక్కులను నిర్ణయించెను. ప్రభుత్వమువారు వీరిద్దరితో నేటిభవింపక నూటికి 20 వంతులు సిక్కును హెచ్చించిరి. ఈ అవకాశాలను గలిగిన కష్టమును నివారించుటకు రయితలు కోరుచున్నారు. నివారించు వారు లేనప్పుడు పన్నులను నిరాకరించుటకు వారి కేమార్గము గలదు? ఈ ప్రజల యాందోళనమును చంపుటకు ప్రభుత్వము వారు దౌర్జన్యపథకులకు దిగిరి. ఇది ప్రజలను మరింత రెచ్చగొట్టెను. స్థానిక సమస్య అఖిలభారతసమస్యయైనది. గవర్నరు గారు ప్రసంగము చేసిరి. ఈ ప్రసంగములను విచారణ జరుగుట యవసరముని తోచనివా డుండదు.

నాయకునిమాట లేల నమ్మరాదు?

బార్లీ సత్యాగ్రహశాయకుడే యిది సాత్వికనిరోధము కాదని యనుచుండ, ప్రభుత్వమువారు లేల నమ్మక? బార్లీ ప్రజలు రాజాగారి కాసనముల సత్రికమించుచున్నారని తలచి వారి నిరతి త్పలితము నగు అనేక కష్టములనుబట్టుటకు వారుకోరు విచారణను జరిపి శాస్త్రమును చేయగూడదా?

ఇది ప్రతిష్ఠయా?

మనదూరదృష్టవశమున ఈ సందిగ సమయమున వింటర్ టౌన్ ప్రభువు పెనుభూతములై దోషము కలుగజేసికొని, ప్రజలకు శాస్త్రమునుకలుగజేయుటకుబయలు వారిని రెచ్చగొట్టుచున్నాడు. ప్రతిష్ఠ ప్రభుత్వముల కవసరమే. కాని ప్రతిష్ఠ యనగా నేమి? దీనివిషయమై చాల భేదాభిప్రాయములు గలవు. ఒక్కొక్క డొక్కొక్క ధమన తలచుచున్నాడు. భారత ప్రభుత్వమునకు దీనివిషయమై వెట్టియభిప్రాయములు గలవు. తక్షణము శాస్త్రమును విచారణ జరిపించి, ప్రజలకష్టములను నివారించినచో ప్రభుత్వమువారికి క్రితపత్తిల చాల హెచ్చును ఈవిధముగానే పరిసితులందుచో ప్రభుత్వ ప్రతిష్ఠ ధ్వంసమున ననుటకు సంధియములేదు. ఇటీవల పంధి జరుగునట్లే తోచెను. కాని ప్రభుత్వమువారు ఇంతప్రయత్నము చేసి యొకకొంత దూరముపోతుంటుట కోచరియము. వస్తులను హెచ్చించుటయే అశాస్త్రమునని ప్రజలనుచుండగా, ఆ హెచ్చుపన్నును తమ వద్ద నిలువజేసినగాని సంధిజరగదని చెప్పుటయేమో నాకు తెలియుటలేదు. ఒక విచారణసంఘము ఏర్పడునెడల సాకల్యముగా విచారించుటకు బయలు కొన్ని లెక్కపారబాలులను మాత్రమే యేల విచారించి విరమించవలెనో నాకు బోధపడుటలేదు. సెటిల్ మెంటు ఆఫ్ పరచేసినది సెటిల్ మెంటు కమిషనరు ఖండించెను. సెటిల్ మెంటు కమిషనరు చేసినదానిని ప్రభుత్వమువారు రొప్పుకొనరైరి. ఇట్టి స్థితిలో నింకొక రెవెన్యూ ఉద్యోగి చేయు సంకుచితవిచారణతో ప్రజలకేమి విశ్వాసముండును? శాస్త్రయాధికారి రెవెన్యూ ఉద్యోగియొనికి సహాయకారిగా నుండకపోలే సంపూర్ణాధికార మిచ్చి సభ్యునిగా నతని నేల నియమించరాదు? ఒక అసభికారి నియమింపబడిన పట్టవిరుద్ధ మేమి యుండును?

ముగింపు

ఈఉద్యమము సాత్వికనిరోధము కాదు. నిరంతరాధికారవర్ధనమునకు ప్రజలకును వచ్చినపెదపతకాదా. తమకుజరిగిన అశాస్త్రములను నివారించుటకు కోరుటకు ప్రజలకు సంపూర్ణాధికారము కలదు. ఇది సాత్వికనిరోధ మనుట రాజనీతిని ప్రకటించుటలేదు. కొన్ని స్యాభిమానపూరితమైన ప్రతికలిట్లు చెప్పినచెప్పుగాక. గొప్పరాజనీతిజ్ఞులు చెప్పదగినమాట కాదు. త్వరతో ప్రభుత్వమువారు శాస్త్రాయుధమును ద్రోసి ప్రజలకష్టములను నివారించెద రని నేను తలచుచున్నాను.

అజ్ఞులు జమియానిధి

మొత్తమువసూలు 12562 రూపాయలు

28-6-28 ఎంగుయిండియా	12297-6-9
నవల్లి-పేరు ఖరాతీలాలుగారు	250-0-0
యితర మొత్తములు	15-0-0
మొట్టు మొత్తము.	12562-6-9

(మొ. క. గాంధీ-ఎంగుయిండియా-28-7-28)

సంస్కృతవిద్యయొక్క భావిదశ

డా॥ కున్యాను రాజాగారి యువన్యాసము

1-8-28 తేది సాయంకాలమున పచ్చయద్వకాలేజి మండలిరమున సంస్కృత విద్యార్థిసంఘ యజమాన్యమునను శ్రీయత వి. వి. శ్రీనివాసయ్యగారి యధ్యక్షతన జరుపబడిన పథయందు డా॥ సి. కున్యాను రాజాగారు “సంస్కృత విద్యయొక్క భావిదశ” గూర్చి యువన్యాసించు నిట్లనిరి:—

భావికాలముయొక్క నిర్మాణమునందు సంస్కృతము నకు ప్రాముఖ్య మొసగబడునని స్పష్టముగా జెప్పటకే విలులేదు. కణ్వకుమారి కీ దువ్యంతరాజ భయపడియుండినట్లుగా కాలిదాసుకు వి “కాకుంతల” నాటకములో వ్రాసెయున్నాడు. ఆ కాలపుక్షినును లట్టిది. కాని యిప్పటిదినములలో ప్రభుత్వముచే భయముతో జూడబడు భారతీయదొక్కడునులేదు. సంస్కృత విద్య పునరభివృద్ధి గాంచుచో, ప్రస్తుత పరిస్థితులకును భావి కాలపు పరిస్థితులకును యెంతో తారతమ్యముండగలదు. మన విద్యార్థులకు ప్రస్తుత మొసగ బడుచున్న విద్య సామ్రాజ్యదర్శముతో గూడియున్నది. భారతీయులు యితరజాతులవలెనే యున్నతస్థానమును దున్నారను భావము ప్రబలియుండవలె నన్నచో, తమపూర్వీకులమును తాము మరచ గూడదు. ఇందుకు సంస్కృతవిద్య అత్యవశ్యకము. సంస్కృత వాంఛియముయొక్క ముఖ్యలక్షణమేమనగా, కాంతియు, సద్బుద్ధియు, భూమిపై నుసాధిత మొనర్చుటయే దానియొక్క పరమాపధి. ఆధునిక శాస్త్రజ్ఞులు, రాజకీయవేత్తలు, శక్తిసంరక్షణము గూర్చియు, ఎలక్ట్రీషును, రిక్షతులపమస్య మున్నగువిషయముల గూర్చి విస్తారముగా మాటలాడుచుండురు. మానవశ్రేయముకొరకు నేర్పుకొనవలసిన మరియొక ముఖ్యవిషయము నుదెలిసికొనుటకు వారు యత్నింపరు. మానవ సమానత్వభావము చక్కగా నేర్పడియున్నట్లు గానించరు. ఒకమానవుడు శక్తిసామర్థ్యము లందుమరియొకనితో సమానముగా నుండుట నోకే విధముగా నుండుచో రెండవమును దుండవలసిన యవసరములేదు. ఇది ప్రకృతి శాస్త్రమునని శాస్త్రజ్ఞులు లొప్పుకొని యున్నారు. ప్రకృతియందు గల యేరెండుగ్రహములుగాని, పంచాంగమునందును యితరవిషయములందును గూడ నొక్క పోలికగానుండుట శాస్త్రజ్ఞులెవ్వరును గాంచియుండలేదు. ప్రపంచములో నొకమానవుని జీవితము జయముగాంచుచో నతడు తనస్వాభావికస్థితిలో నున్నాడనియే “కర్మ” యొక్క సిద్ధాంతము. విశ్వయంతిటియొక్క జ్ఞానమును సంపాదించియున్న “వారీ”కర్మశాస్త్రమును ననుసరింపగలరు. ప్రస్తుతకాలపుప్రజలు పరియగుమార్గమునుండి దప్పినదురుటచేతనే “వర్ణాశ్రమధర్మము” నాదరించుట వారి కంతకష్టముగాదోచుచున్నది. వేదవ్యాసునివంటి మహాజ్ఞాని యిప్పుడుండుచో అనేక చిక్కుననుస్థు లిప్పుడు పరిష్కరింపబడి, ప్రపంచజీవితవింతకంటె నెక్కువసౌఖ్యంలెముగానుండియుండెడిది.

గ్రీకు, ల్యాటిను, ఫ్రెంచి, జర్మను, రషియను, ఆంగ్ల వాంఛియములవలెనే సంస్కృత వాంఛియము పునరుద్ధరింపబడవలసియున్నది. భూమిపై సంస్కృత విద్య మరల వ్యాప్తముగా విందునెడల మానవజాతియందు శాంతియు చేరగలను.

నంచార చిత్రకళా ప్రదర్శనము

(స్వకీయవిలేఖరి)

విశాఖపట్నం, ఆగస్టు 1:—కాంతినికేతన కళాభవనముయొక్క చిత్రకళాప్రవీణుల సంచారప్రదర్శనము మొట్టమొదటి పర్యాయము విశాఖపట్టణములో పురమండలిరమున 8-17-28 తేది సాయంకాలమున గా॥ సి. వి. ఎస్. నరసింహరాజాగారిచే తెరవబడినది. ఇట్టిప్రదర్శన విచ్చట జరుపబడుట కిదియే ప్రథమపర్యాయము. హాజరయినవారిలో ముఖ్యము విస్ జి. ఎం. పటేలు, శ్రీమతి నుంచరిబాయి, శ్రీమతి లలితాంబ, శ్రీయుతులు లక్ష్మీకారాయణ, బి. ఎస్. రాజా, చాటర్జీ, టి. విశ్వేశ్వరం, బి. సి. శారదామూర్తి, జి. వి. రావు, బి. శారదామూర్తి, జి. శ్రీనివాసరావు, బి. హన్మంత శాస్త్రి, జి. రామావతారం, డా॥ సి. రామయ్య, డా॥ త్రిమూర్తిగార్లు.

కళాశాలానిధి సంఘాధ్యక్షులకు శ్రీయత వి. వెంకటసుతి రాజాగారు భారతదేశ చిత్రకళామధురించి డా॥ ఆచార్యుల శారదామూర్తి, నందలాలు బోసుగార్లును కొనియాడిరి. శ్రీయత నరసింహరాజాగారు ప్రదర్శనమును తెలుచుచు, భారతదేశచిత్రకళాప్రాచీన సంస్కృత వాంగ్యయమునండి బుట్టినదని నుడివిరి. ఈకళయొక్క పునరోద్ధారకులను కొనియాడిరి.

ప్రదర్శనము యిచ్చట నురిచెందు విషయాలవరకు జరుగజ్జిది పతరవార జరగవురమునకు పోవును.

మద్రాసువార్తలు

అ. భా. రైల్వే ఫండ్ రేషను సభ:—ఈ ఎక్. ఎస్. రామస్వామి అయ్యంగారు రైల్వే శ్రమజ్ఞుల సంఘము (కమిటీ) లకు హాజరయ్యారు.

బహిరంగ సభ:—మద్రాసు మండల కాంగ్రెసు కమిటీవారి యజమాన్యమున కేపుసాయం త్రమ 6 గంటలకు తిల కుడుట్టునునంగ మద్రాసులో 144 నెక్స్ ను క్రింద గావించబడి వ యు రైతువులు ఘండించుట కొక బహిరంగ సభ జరపబడును.

మద్రాసు శాసనసభ నామినేషన్ సభ్యులు:— సి. పి. లక్ష్మణం, ఇ. కాటక్, సి. వి. ఇ. వి. సి. ఎస్., సి. ఎ. సోమయ్య, సి. ఎస్. గారు మద్రాసు శాసనసభకు సభ్యులగు ననర్వరూపి నామినేషన్ చేయబడిరి. (గజటు)

తమిళనాడు కాంగ్రెసు కమిటీ సభ:—ఈ నెల తి తేదీన మద్రాసును 2 గంటలకు హాజరయ్యే వందలకు న కలకత్తా కాంగ్రెసు అధ్యక్షుని ఆఖరి ఎన్నిక జరపుటకు జరుగును. అనాడే అసలయిన ఉదయము 9 గంటలకు వర్గం నుకొని సమావేశమగును.

కొనపేట అగ్ని వలన నష్టపడిన ప్రజలు:—వీరికి అధమ 100 లు అయినను గ్రామం చేయబడినదని ఒక తీర్మానమును రాజీవు తమిళనాడు నెక్స్ నుకొని సమావేశమగు నుండకం దొరస్వామి అయ్యంగారు హాజరయ్యిరి.

రాకపోకలు:—గౌ. డి. బి. ఎం. కృష్ణక నాయర్ లామెంటుగా ఉదయమునందుండి కేటి ఉదయమునకు మద్రాసు వచ్చిరి. రాకపోకలను అగ్నిప్రమాద ఇన్వెస్టిగేటర్ జనరల్ బాల్గోవెన్ డి. జి. పి. శ్రీనివాస అయ్యంగారు కడపకు వి. జి. రామస్వామి కలకత్తాకు గతరాత్రి వీరిరి.

ఫిల్ముల పరీక్షాసంఘము:—ఈ రాజధాని లో నెలకు ఒకటి ఫిల్ముల ప్రదర్శించుట పరీక్షించి వర్తి చేయట కు మద్రాసు ప్రభుత్వమునా కేంద్రీ సభ్యులగు యొక సంఘ మును నియమించిరి. సభ్యులు కె. రంగస్వామి అయ్యంగారు, ముస్తాఫా హుస్సేన్ సాహెబ్ బహదూర్, రా. బ. డా॥ సి. వజీర అహమద్, డి. బి. జి. నారాయణస్వామి చెట్టిగార్లు (గజటు)

మోటారు బండ్లకు పోలీసు కమిషనరుగారి ప్రకటన

మద్రాసు మోటారు బండ్ల నిబంధనలు (1928) యొక్క 17 వ నిబంధన ప్రకారము మద్రాసు పోలీసు కమిషనరుగారు 27-7-28 తేదీన యీ క్రింది విధమున ప్రకటించుచు న్నాడు:—మద్రాసు నగరములో నెవ్వరుగాని, కొద్దు లేక వీధిచురుగుగాని, మోటారు బండ్లనుండి వెలువడు చురువాయువులు సాధ్యమగునంత తక్కువకల్లుతో వెలువడునట్లుగా తగినసాధనము లుపయోగింపబడవలెను. చురువాయువులు అధిక కల్లుతో బయటికి వెలువడునట్లు లేదు పరీక్షనయిన దేనినిగూడ పట్టిక పంపులలో సుపయోగింపగూడదు.

హిందూస్థానీ సేవాదళము

కరీంనగర్ నుండి బిద్యమండలి బగల్పట్టె 1-8-28 తేదీన తెలుగువందలకును పండిత జవహర్లాలు నెహ్రూ గారి క్రింది సంకేతము నందిరి:—

మీ ప్రారంభోత్సవమునకు హాజరకావాలనందుకు చాల చింతించుచున్నాను. ఉత్సవమునకు నిర్ణయింపబడిన దినము అన్ని విధముల కడుగుబడినయియున్నది. భారతదేశ విమోచన మునకు పునాదివేసిన యా మహాత్మాగణి డిక్షనుననే భార తీయతెల్లచేత నొక్కసారిగా స్మరింపబడుచున్నాడు. అసహ యోధ్యను ప్రారంభించినమనగూడ నిదియే.

బగల్పట్టె బిద్యమండలివలెనే దేశమునల్ల యితర ప్రాంతములలోగూడ ననేక విద్యాలయములు సేవాదళముచే తెరువబడునని నేను నమ్ముచున్నాను.

మీ విద్యమండలికి జయము చేసారుగాక.

శ్రీమత జి. హరిసర్వోత్తమరావుగారుగూడ బగ ల్పట్టె కరీంనగర్ నుండి బిద్యమండలియొక్క ప్రారంభోత్స వమునకు చాలా హాజరకావాలనందుకు విచారముచెలుపుచు నొక సంకేతమునంది.

కార్మిక సంభవము

జి. వి. పి. రైల్వే సమై

బొంబాయి, ఆగస్టు 1:—రైల్వే కంపెనీ ఏ జం టు గారితో రైల్వే నాకట్ల రైల్వే ఉద్యోగుల తరపున 6-గురు ప్రతినిధులు సంప్రదించి మాట్లాడుట అనుమతి నొసంగబడి నదిగా, జి. వి. పి. రైల్వే కార్మిక సంఘ కార్యదర్శి యగు జబ్బాలాగాం కోరిరి.

రైల్వే ఏజెంటుగారు అందులకు అనుమతించిరి. సంప్ర తించు సమావేశము యానెల 8 తేదీ గాని యానెల 7 తేదీగాని జరుగుటకై నిర్ణయింపబడిన గాని బొంబాయి కార్మిక నాయ కులు కొందరు యానెల 2 తేదీన మద్రాసుకు బయలుదేర వలసియున్నారు. కనుక యానెల 2 తేదీనే యీ సమావేశము జరుగుట కంగీ, రింజలయినవని ఏజెంటుగారికి జబ్బాలాగాం తిరిగి వ్రాసిరి. ఏజెంటుగారి ప్రత్యుత్తరము సరికింపబడు చున్నది. (ఆ. పే.)

బొంబాయి మిల్లుల సమై

బొంబాయి, ఆగస్టు 1:—బొంబాయి మిల్లులలోని కొన్ని మిల్లులు మూత్రమే ముందుగా తెరవబడి పని ప్రారంభించ బడును. పెటిట్ గారి తాలూకు 8 మిల్లులను ముందుగా తెరవ బడును అని తెలియుచున్నది. కాని అమిల్లులంద అట్టి నోటీసు లేవియును అందించబడలేదు.

ఈవిధముగా కొన్ని మిల్లులయందు పని ప్రారంభించుట వల్ల సమైదారులు చీలిపోయెదరునట్లు అభయమియు, మిల్లు దారుల తంత్రోపాయములు వ్యర్థములగుననియు కార్మిక నాయకులు చెప్పుచున్నారు.

సమై ఏజెంట్ ను ముగించవలయుననియే నాయకులు ఆతుర పడుచున్నారు. కాని సమైదారులే భీష్మించి యున్నారు. తమకొకరికి లీడరునగునను పనిలోనికి రాజాలమనియు తమకును తెదరించి భయపెట్టువా రెవరును లేరనియు పనివాండ్లు చెప్పు చున్నారు. (ఆ. పే.)

లిలోవా సమై

కలకత్తా, ఆగస్టు 1:—ఈస్టు యండియన్ రైల్వే కర్మాగారములలోని పనివాండ్లు లిలోవా యందు శత్రుత్వనా మను పూనుటచేత రైల్వే అధికారుల కర్మాగారములను 7 దిన ములవరకు మూసివేయడమెట్లుగా ప్రకటనచేసిరి.

తిరిగి ఏడో వరకులకరము కర్మాగారములలోకి పనివాండ్లు రానియ్యబడుదురో 2 లేక 3 కొజలలో తెలియ జేయబడునట్లు. (ప్రీ. పే.)

దక్షిణ యండియా రైల్వే సమై

కుంభకోణం, ఆగస్టు 1:—కుంభకోణం వైపు స్టేషనుల వద్ద రైల్వే పనివాండ్లందరూ మాతమటాడకుండా తిరిగి పని లోనికి వచ్చిరి. (ఆ. పే.)

మద్రాసు కార్మిక సంఘసభ

తీర్మానములు

నిన్న సాయంత్రము మద్రాసులో వివిధ కార్మిక సంఘ ప్రతినిధుల సభ జరిగెను. యధ్యక్షతక్రింద జరిగెను. డి. ఇ. రైల్వే సమైగారిని కొంత చర్చ జరిగినవిషయము యీ క్రింది తీర్మానములు గావించబడినవి. 1. మద్రాసులోని వివిధ కార్మిక సంఘసభలకు దక్షిణ ఇండియా రైల్వే పనివాండ్ల ఇబ్బందులు న్యాయ మైనవినియే వానిని నిగూర్చి విచారించుటకు వ్యవస్థాపక కమిటీని ఏర్పరచవలెననియు గోరుచున్నారు.

2. ఈ సంగమందును తక్షణ ఫలములందును 144 నెక్స్ ను క్రింద గావించిన యుత్తరువును ఉపసంహరింపవలెను.

3. ఎర్రు గానింపబడినవారిని వెంటనే విడుదల చేయ వలెను.

4. ఉద్యోగేతర సభ్యులు ఎక్కువగను, రైల్వే కార్మి కుల ప్రతినిధులును గల ఒక సంఘమును దేశమున వివిధ రైల్వే లలో ను గల ఆ శాంతి నిగూర్చి విచారించుటకు నియమింపవలెనని భారత సామ్రాజ్య కాపర సభలో నొక తీర్మానము సుపాదించవలెనని ఉద్యోగేతరసభ్యు లు గోరుచున్నారు.

5. అఖిలభారత ప్రేడ్ యూనియను కాంగ్రెసువారు ర్మిటించిమెంటును ఆపుటకు తగువర్తలను గురించి విచారించుట కొక సంఘము సేరాయుచేయవలెను.

గాంధీమహాత్ముడు బాద్షాల్లికి ప్రయాణ మగుట

నూరతు, బాద్షాల్లి 2:—నేటిదినము ఉదయం గాంధీమ హాత్ముడు బాద్షాల్లికి కార్యదర్శి మహాదేవు దేశాయిగారితో ను కలసి నూరతు చేరిరి మిటులై పెటిట్ కన్య మరీకొందరు అ సహాయవాదులు స్టేషనువద్ద గొప్పస్వాగత మొసగిరి. మహాత్ము డు స్టేషనునుండి స్వరాజ్య ఆశ్రమమునకువెలి అచ్చట రెండు గంటలకాలము విశ్రమించి 8 గంటలకు బాద్షాల్లికి ప్రయాణమై రి. వేలకొలది జనులు మహాత్ముని దర్శనము చేయవచ్చిరి. మహా త్ముడు బాద్షాల్లి కెందులకు పోవుచున్నాడో రహస్యముగ నుం చుబడినది. కాని తనమకాము ఆశ్రమమునుండి బాద్షాల్లికి మాత్ర ము మార్చుచున్నాడు. నూరతు కలకత్తా గారెటుగానఁ—ఈబండి లోనే అసామదా బాదునుండి నూరతుకు వచ్చిరి. ఉద్యోగులు వారికి స్వాగత మొసగిరి. (ఆ. పే.)

తిరుచినాపల్లి రైల్వే లేబరు యూనియను

పై యూనియనుయొక్క ప్రావిజనులు కమిటీనుండి ఈ క్రింది తిండివార్త వచ్చినది:—5 వ తేదీన జరగనున్న అఖిల భారత రైల్వే పనివాండ్ల సమావేశమునకు శ్రీయుత ఎక్. ఎస్. రామస్వామయ్యంగారు మా ప్రతినిధిగా పంపబడుదురు. శ్రీయుత అయ్యంగారు నేడు కోయంబత్తూరున కేగి యచ్చటి నుండి మద్రాసున కేగెదరు. నాగపట్నం నుక్కా మార్గ పనివాం డ్రందరును 202 సర్క్యులరు ప్రకారము రాజీనామాల నొసగు చు న్నారు. గోల్డెన్ రా క్ట్, పో ద నూ రు, ప ని వాండ్లుగూడ నట్లే జేయుచున్నారు. తిరుచినాపల్లి యింజనీరింగు నుక్కా మార్గ పనివాండ్లలో నెక్కువమందిగూడ రాజీనామా ల నొసగబోవుచున్నారు. ప్రచార కార్యక్రమము బయటకుబోయి యున్నవారికి పై విషయమును తెలుపు లింకివార్త లంపబడి యున్నవి. వీరు 4 వ తేదీలోగా రాజీనామాల నొసగవచ్చును.

మా లేబరు యూనియనులో నెట్టికోక్తము కలుగజేసి కొనుటకును యేజంటు నిరాకరించెను. క్రొత్త యూనియనులో ప్రాత కార్యనిర్వాహకులు లేకుండు ప్రేడు యూనియను చట్ట ముక్రింద నిజస్థితి బాబడవలెనని యతడు గోరుచున్నాడు. రాజీ సలహాలవలన ప్ర యో జ న ము లే కు న్న ది. ప్ర భు త్వ ము మానముదాల్చియున్నది. జిల్లా పేజస్ట్రీలు పనివాండ్లకా ర్యనిర్వాహకసభకు గానియుటలేదు. పి. వి. డి. వారును పో లీసువారును అరెస్టులమూలమున భయపెట్టుచున్నారు. యూని యనుయొక్క కార్యక్రమమునకును 144 నెక్స్ ములమున నాటంకపడవబ డి యు న్న ది. అ రె ఘ్న చే య బ డి న నా య కు లింకను రి మాండు లో ను న్నా రు. ఇప్పటికి పడినదను లయనను పోలీస్ ఛార్జి పీటు యింకను దా ఖలు చేయలేదు. శ్రీయుత అయ్యంగారు నేడు మరల బైయలు కు దరఖాస్తు చేయుచున్నారు. మేము సమైకు నిలుపుగావించి యున్నప్పటికిని, ప్రభుత్వమునుండిగాని, రైల్వే యధికారుల నుండిగాని, యెట్టి ప్రత్యుత్తరముగూడ నింకను నమ్ముటలేదు. లాకాటుకూర్చి కొల్లెలవిషయమునను, 202 ను రద్దుచేయించు విషయమునను, కూలిపనివాండ్లను సంక్షిప్తపరచు విషయము నను, మేము ప్రజలయొక్క సాయమున కేదరజాచుచున్నా ము. (ఆ. పే.)

నోటిఫికేషను

గుడివాడ తాలూకాబోర్డుక్రింద నున్న అంగలూరు గ్రా మమునందు గల బోర్డు నాయకుల ఎలిమెంటరీ బాలికాపాఠశాల యందు హెడ్ మిస్ట్రీనుపొద్దు రూ 80-1-40

చీకము గలది 80 వ ర్గ నెం టు పోస్తు ఖాళీ అయినది. పదరపోస్తు క్యాలిఫయిడు. నెకండరి గ్రేడు బ్రయండు మిస్ట్రీనుకు యివ్వ బడును. పదర అర్హతగల క్యాండిడేట్లు 20-2-28 లో గుడి వాడ తాలూకాబోర్డు స్పెషలు అఫీసరుగారికి కృష్ణగర్లు లేంజి సబుఅసిస్టెంటు యిన మిస్ట్రీనుగారిద్వారా అప్లి కేషను లు వంపుకునేది. వాయిదా దాటిన తరువాత రాబడు అప్లి కే షన్సుకు వాల్యా యివ్వబడదు. తాలూకాబోర్డు అఫీసు, (Sd) M. A. AZEEZ, గుడివాడ, 18-7-28. Special Officer.

వెడలిపోవుచున్న స్వర్ణ జనరలు హాచిననుగారికి వైద్యశాఖోద్యోగులు గతరాత్రి మెడికలు కాలేజీయందు విందు గావించిరి. విద్యుచ్ఛక్తిసహాయమున తీయబడిన ఛాయాపటము. (పి. ఎన్. ఎ.)

ఫోటో సెంటుజార్జి గెజిటు

స్థానిక స్వపరిపాలనాశాఖ

డి. కంకనభేష్ గారు మద్రాసు సెనీరియల్ వ్యాధుల ఆసుపత్రిలో, లెక్చరర్ గా నియమింపబడిరి.

ఈదిగువవారు గంజాంజిల్లా దేవాలయ సంఘసభ్యులగ నియమింపబడిరి.

రఘునాథదాసు మహాశయో, కో.కా. అప్పారావు వాయాడు, పాకల వెంకటశారాధారావు పాక్షులు, అభిమన్యూ పట్నాయక్ మహాశయో, పొట్నూరు స్వామిరావు, సుగ్ర వెంకటాయాడు, గోపినాథపాణి గామి, సామినేని బావాజీ వాయాడు, రా. సా. పిడిఘంటల సీతారామస్వామిపంతులు, బొటా కృష్ణమహాపాత్రోగారు.

పి. కృష్ణమూర్తిగారు పరి గోదావరిజిల్లా బోర్డునకు సభ్యులగ నెన్నుకొనబడిరి.

ఎన్. సీతారామయ్య, ఎం. నరసింహారావుగారు క్రమముగా పశ్చిమగోదావరిజిల్లా దేవాలయ సంఘమున కధ్యక్షు, ఉపాధ్యక్షులుగ నెన్నుకొనబడిరి.

రా. సా. ఎన్. హనుమంతరావు, రా. సా. కె. వెంకట రంగయ్యగారు కృష్ణాజిల్లా దేవాలయసంఘమునకు క్రమముగా అధ్యక్షు, ఉపాధ్యక్షులుగ నెన్నుకొనబడిరి.

ఆర్. జయరామస్వామివాయాడు ఎన్. అప్పలస్వామి గారు తూర్పుగోదావరిజిల్లా దేవాలయసంఘమునకు క్రమముగా అధ్యక్షు, యుపాధ్యక్షులుగ నెన్నుకొనబడిరి.

మేరైన

జానుమారిన. రామభోర్తగారు మద్రాసు పోర్టుఆఫీసరుగ ప్రాబేషనరీగ వచ్చి నెట్టెంబరు నెలాఖరువరకు నియమింపబడిరి.

న్యాయశాఖ

రా. బి. హెచ్. శారాయణరావు, జి. నరసింహంగారు మద్రాసునగరమున గౌ. ప్రెసిడెన్సీ మేజిస్ట్రేటులుగ నియమింపబడిరి.

ఎం. చిన్నలచార్య, ఎం. కామరాజుగారు అనకాపల్లిలో ప్రత్యేక మేజిస్ట్రేటులుగ నియమింపబడిరి.

పబ్లికవర్క్స్ శాఖ

కె.పెన్ హెచ్. ఎఫ్. టాగూర్ ట్రైలరుగారు ప్రభుత్వ కన్స్ట్రక్షన్ ఆఫీసుగా నియమింపబడిరి.

ఎన్. ఎ. శంకర అయ్యరు గారు కర్నూలు జిల్లానుండి ఎక్జిక్యూటివు ఇంజనీరుగ నియమింపబడిరి.

ఆర్. ఎల్. లాజరస్ గారు మద్రాసునందు ఇన్ స్పెక్టరు ఆఫ్ పబ్లిక్ వర్క్స్ గా నియమింపబడిరి.

న్యాయశాఖ

(విద్య)

ఎస్. ఎల్వి పాపెస్ గారు గంజాంజిల్లా విద్యాసంఘ సభ్యులగ నియమింపబడిరి. జి. ఆర్. సింగుగారు వరుసగా రెండుసభలకు చోజరు కానందునలన గుంటూరుజిల్లా విద్యాసంఘమునుండి సభ్యులుగ తొలగింపబడిరి. ఎ. డి. తండు మొదలి యాదగారు బళ్లారిజిల్లా నెకండరీ ఎడ్యుకేషను బోర్డుసభ్యులుగ నెన్నుకొనబడిరి.

సోటిసికేషన్లు

జి. సి. చిన్నప్పగారు డైరెక్టరు ఆఫ్-పబ్లిక్ ఇన్ స్పెక్షన్ నుగారికి పెర్మనెంట్ ఆఫీస్టాంటుగా నియమింపబడిరి.

జానాబ్ అబ్దుల్ హమీద్ సాహెబు బహదూరుగారు గుంటూరుజిల్లా విద్యాధికారిగ నియమింపబడిరి.

బ్యాండిషియల్

డి. అప్పారావుగారు మద్రాసు హోటల్స్ నందు అఫీషియలు రిఫరీగా గత జూన్ 17 తేదీనుండి నియమింపబడిరి.

రాధాకృష్ణ చక్రమూర్తి అయ్యరుగారు డి. అప్పారావుగారు ఇతరద్యూటీ పైని యొన్నపుడు అఫీషియల్ రిఫరీగా పని చేయువరకు.

కృష్ణస్వామి అయ్యరు మహస్వామి అయ్యరుగారు అఫీ టెలునెటు ఆఫీస్టాంటు రిజిస్ట్రార్ గా నియమింపబడిరి.

వి. సి. శారాయణమోహన్ గారు ఎడ్మినిస్ట్రేటివు శాఖ యందు సబ్ ఆఫీస్టాంటు రిజిస్ట్రార్ గా నియమింపబడిరి.

పి. వెంకటరామయ్యగారు ప్రభుత్వ ఎగ్జిక్యూటర్ కమిషన్ గా నియమింపబడిరి.

పబ్లికవర్క్స్

వెంగనూరు రామస్వామిఅయ్యరు వెంకటరామఅయ్యరుగారు జయపూరు సబ్ డివిజను చార్జి పుచ్చుకొనటకు కోరాపుట్టికి బదిలీచేయబడిరి.

జనాబ్ కె. శాజిరుద్దీన్ సాహెబ్ బహదూర్ గౌలిమి సబ్ డివిజను ఎగ్జిక్యూటివు ఇంజనీరుగా నియమింపబడిరి.

ఎఫ్. జి. డిక్కిన్సన్ గారు గోదావరి తూర్పుదివిజను నుండి ఉత్తరదివిజనుకు ఎగ్జిక్యూటివు ఇంజనీరుగ నియమింపబడిరి.

సి. రంగభాస్కరవాయాడుగారు గవర్న మెంటు రాయలపేట ఆనుప్రతిలో రిజర్వ్ డ్యూటీపైని నియమింపబడిరి. కె. జి. హెచ్. పిల్లంగుగారు ఎచ్చినపైని వాయాడుగారు ఆ ఆను ప్రతిలోనే రిసైడ్ అఫీసరుగ నుండురు.

ఎన్. బి. మారిన గారు కోరాపుట్టి మెడికల్ ఆఫీసరుగ నియమింపబడిరి.

బి. బి. జి. వెంకటనారాయణగారికి సన్మానము:— దివాన్ బహదూర్ జి. వెంకటశారాయణవాయాడుగారిని గౌరవించుటకు కార్పొరేషను ఉద్యోగులు యూనెట్ 4 తేది సాయంత్రము 5.15 గంటలకు రిప్పను భవనమున సమావేశమగుదురు. ఖాళీ బహదూర్ సర్, మహమ్మద్ ఉస్మాన్ సాహెబ్ బహదూర్ గారు వాయాడుగారి ఛాయాపటమును బహిరంగపరచెదరు.

డా॥ హాకిను బి. ఎ., బి. ఎల్.

(పథుప్రశ్నిత్యాధిపురాలు. బర్మావైకృత్యనందు రిజిస్ట్రార్ గుగ పనిజేయుచున్న యామెను రంగూనుకోర్టుజడ్జిగ నియామించిరి. (పి. ఎన్. ఎ.)

కీ॥ శే॥ టి. ఇ. గ్రీడ్ గారు

మద్రాసు మెయింట్రిక పహాసుసంపాదకులు 31 వ తేదీన ఆకస్మికముగ మరణించిరి (రె. ఫో. నీ.)

ఎం. ఎస్. ఎం. రైల్వే కంపెనీ

ఎరువులకు చార్జి తగ్గించుట

(ప్రభుత్వ ప్రకటన)

1-6-28 తేదీన గావించబడియుండిన ప్రభుత్వ ప్రకటనలో ఎం. ఎస్. ఎం. రైల్వే అధికారులు అన్ని విధములకు ఎరువుపదార్థములకును రైలుచార్జి మైలుకు మించు పక్కంటికి 1/10 పైసకు తగ్గింప నిశ్చయించియుండిరిని ప్రకటింపబడియుండెను. ఇప్పుడు దక్షిణిండియా రైల్వే కంపెనీ గూడ అన్ని విధములకు ఎరువుపదార్థములకు, రసాయన సంబంధముగ యెరువులకునుగూడ, రైలుచార్జి తగ్గింప నిశ్చయించిరిని ప్రభుత్వమువారికి పదరు రైల్వే కంపెనీ వారు తెలియజేయువారు. తగ్గింపులేట్లు అమలులో పెట్టబడుతేది మునుందు కంపెనీ చే ప్రకటింపబడును.

న్యాయస్థానవార్తలు

దక్షిణిండియా రైల్వే సమ్మెదారుల విచారణ

ఎగ్జుకు పోలీసుకోర్టువద్ద 1-8-28 తేదీన మాణిక్యదాసు వగైరాలపై దేబడిన కేసు విచారణనువచ్చెను. వి. ఎన్. శ్యామరావు (అడ్వోకేటు) గారు సదరుకేసు వారణాధనముకు వాయిదావేయబడినతెనని మేజిస్ట్రేటుగారికి నిన్నువించిరి తాము గోరిన వాయిదాకు కారణమేమనగా, సమ్మెయొక్క నిర్దిష్ట ప్రస్తుత మణిగియున్నందున సదరు కేసులకు మాపుకొనఁ తెనని తాము ప్రభుత్వమును, ఎస్. బి.ఆర్. ఏజెంసు, గోరదమనిరి.

అందుపైని మేజిస్ట్రేటుగారు కేసును 14 వ తేదీ వాయిదా వేసిరి.

బార్లీ సందిగ్ధి

శ్రీమతి

రాజ్యప్రభుత్వములు విఫల మగుటచే, గాంధీ మహాత్ముడు సూరతుద్వారా బార్లీ లీ కి యన మునిసటుల తెలియచున్నది. వల్లభాయి పటేలుగారిని నిర్బంధించిన, మహాత్ముడు నాయకత్వము వహించగలడు. పదునాల్గురోజుల గడువు ముగియగనే, ప్రభుత్వమువారు ఆర్డి నెన్సును ప్రయోగించి, బార్లీ ప్రముఖుల నందరను అరెస్టుజేసెదరని యాపాదపబడుచున్నది. ఇంతకన్నను హ్రస్వ దృష్టి చేరుండదు. బార్లీ యుద్యమమును నులిమి వైచుటకు, సన్నాహ మంతయు జాగ్రూతతో గావించబడెనని వికటరుటనుగారు కామన్సునభలో విదివరికు తెప్పియుండిరి. ఇండియా ఆఫీసువారిచే ప్రభావప్రదృష్ట మని చెప్పవచ్చును. ఏతరున నయినను, అధికారప్రతిష్ఠను నిలువబెట్టవలయు నని, ఇండియా మంత్రిగారు తాళదులను పంపుచున్నపుడు, క్రిందిప్రభుత్వము లేమిచేయగలవు? బార్లీ యుద్యమమును సాత్వికశాసనోల్లంఘన మని, బాంబాయి గవర్నరుగారు పేరిడిరి. ఎచ్చుపన్నుల విషయముననే సత్యాగ్రహము జరుగుచున్నదని, బార్లీ నాయకులు నెత్తిన నోరు పెట్టుకొని చెప్పచున్నను, బాంబాయి గవర్నరుగారును తదితర పాలకులును దీనికే పెద్దపేరుబెట్టి, అణచివేయ నిశ్చయించిరి. ఇందు వలన నష్ట మెవరికో వీరు గుర్తించుటలేదు. రయితులు తాత్కాలికముగ బాధల ననుభవించవలసి వచ్చినను, బాంబాయి గవర్నరుగారు కాపాడ నెంచిన అధికార ప్రతిష్ఠ ఇంకను తగ్గిపోగలదు. శ్రీమతి సరోజినీదేవి సూచించినటుల, బార్లీ రయితులు చూపిన అద్భుత నిగ్రహము, హిందూదేశమునకంతకును మార్గదర్శకమై, స్వరాజ్యోదయ సూచకమై యుండును.

జనసామాన్యము విద్యాధికులకు మార్గదర్శకులగుచున్నారు. ఇండియా ప్రభుత్వసభ్యులుగ బని చేసిన, మితవాదనాయకులగు సర్. సప్రూగారి ప్రకటనము నించుక గమనించుచో, బాంబాయి ప్రభుత్వమువారి రెంత పారబడినో గ్రహించగలరు. శాసనోల్లంఘన మెప్పుడును చురుగ లేదనియు, ఎచ్చుపన్నుల నాక్షేపించుట శాసనోల్లంఘనము గాజాలదనియు, రయితుల స్వల్పపు కోర్కెలను నివారించక లేనిపోని అబ్దుహాసములజేయుట గవర్నరుగారికి పాడి గాదనియు, అసలుప్రశ్నను మరుగుపడజేయుటకు వీరిటుల గావించిరనియు, సర్ సప్రూగారు చెప్పటబట్టి, ఎవరు తప్పుదారిద్రోక్కిరో గమనింపవచ్చును. నిరంకుశాధికారులయిచ్చయే శాసన మగునెడల, ప్రతి అసమ్మతియు శాసనోల్లంఘన మగును. సప్రూగారు చెలిపినటుల, రయితులకును

అధికారులకును భిన్నాభిప్రాయ మేర్పడినది. సెటిల్ మెంటు ఆఫీసరుగారిపోర్టు సెటిల్ మెంటు కమిషనరుగారిచే ఖండింపబడినది. సెటిల్ మెంటు కమిషనరుగారి నిర్ణయమును, ప్రభుత్వమువారు ననుసరింపక వేరొకమార్గము ద్రోక్కిరి. ఇట్టిస్థితిలో సమగ్ర మగువిచారణ సలిపి, పన్నులను నిర్ణయింపవలెనని రయితులు గోరుటయందు విచారిత మేమి గలదని సప్రూగా రడుగుచున్నారు. మరియొక రివిన్యూ ఆఫీసరును నియమించినను, న్యాయము జరుగుట దుర్లభము. వీరికి సలహాదారునిగ, న్యాయాధికారిని నియమించినను ప్రయోజన ముండదు. న్యాయాధికారికే పూర్ణాధికారమేల యొనగగూడదని, సప్రూగారు ప్రశ్నించుచున్నారు. వికటరుటనుగారి ప్రసంగము రయితులను శాంతిపరచుటకుమారుగ, వారిని మరింత రెచ్చగొట్టుచున్నది. ప్రతిష్ఠ యను దేవతను ముందుపెట్టుచున్నది.

నిష్పక్షపాతమగు విచారణజరిగిననే, ప్రభుత్వ ప్రతిష్ఠ యతిశయించునని సప్రూగారు సలహానిచ్చుచున్నారు. అనధికార విచారణకు మాత్రమే, బార్లీ నాయకులు సమ్మతించెదరను అపవాదమును, వికటరుటనుగారు మోపుట కడు విచిత్రము. అధికారులు అనధికారులు గలసిన విచారణసంఘము నేర్పరుపవలయునని, పటేలుగారు రెన్ని మారులూ గోరియుండిరి. వికటరుటనుగారికి సత్యమును గ్రహించుట కోవిక యున్నటుల దోషదు. బార్లీరయితులు సత్యధర్మముల ననుసరించి తమ యుద్యమమును నడుపుచున్నారు. ఎట్టికష్టముల నయినను ఓరిమితో భరించు చున్నారు. వీరి కోర్కెలు న్యాయమయినవని, మితవాద నాయకులు నయితము అంగీకరించుచున్నారు. దేశ మంతయు బర్లీపై తనదృష్టి నిలిపియున్నది. ఇట్టి స్థితిలో రయితుల కోర్కెలను బలిమితో నణచివైచుటవలన, ప్రభుత్వమువారికి లాభముకన్న నష్ట మధికముగ నేర్పడగలదు. ఒక్క బర్లీ బదులు, పెక్కుబర్లీ లుదయింపవచ్చును. ధర్మబద్ధ మగు బర్లీ యుద్యమము తప్పక జయము గాంచును. ప్రభుత్వమువారి వలంబింపబోవు నిర్బంధపద్ధతుల వలన, బర్లీ యుద్యమము బలపడుటయ గాక, భారతీయు లెల్లరకును స్వరాజ్య సంపాదనకు మార్గము జాపగలదు. బాంబాయి ప్రభుత్వము వారు పరోక్షముగ సత్వరస్వరాజ్యసిద్ధికి తోడ్పడుచున్నారని చెప్పవచ్చును. గాంధీ మహాత్ముడు మరల దేశనాయకత్వము వహించుటకు, వీరు హేతుభూతు లగుచున్నారు. కన్నరె్వటిపు పక్షము ఇండియాను పరిపాలించుచున్నవిధము, ఎట్టి సదయ హృదయనకయినను రోతబుట్టింపకమానదు. కాని లిబరలు, లేబరు పక్షములుగూడ కన్నరె్వటిపు పరిపాలన ముతో సరి బెట్టుకొనుట జూడ, ఇంగ్లండులో నన్ని పక్షములవారును ఇంపీరియల్ మతావలంబులని ధ్రువమగుచున్నది. అందుచే స్వప్రయత్న బలమువలననే, హిందూదేశము తన గమ్యస్థానము జేరుట సుకరము.

ఛేంబర్లెనుగారి అవిశ్వాసము

కెల్లాగుగారు యుద్ధపహిష్కారము విషయమై ఏర్పరచుచున్న ఒడంబడిక పట్ల ఛేంబర్లెనుగారి కినుమంతయు సమ్మతము లేనటుల, వారియపన్యా

సము తెలుపకనే తెలుపుచున్నది. ఛేంబర్లెనుగారు సూచించిన మినహాయింపుల గాంచి, పలువురు అసంతృప్తి చూపుచున్నారు. కాని ఛేంబర్లెనుగారు లక్ష్యపెట్టక, అమెరికామాత్రము తిన్నగ ప్రవర్తించుచున్నదా యని, అధిక్షేపించుచున్నారు. ఇంతటితో బోక, కెల్లాగు ఒడంబడిక గూర్చి లేనిపోని యాశ బెట్టుకోవలదని, ఛేంబర్లెనుగారు ముందుగానే మందలించుచున్నారు. ఎక్కువఆశ బెట్టుకొనినయెడల అది నెరవేరనిచో ఆశాభంగ మధికమగునని, వీరి యుద్దేశ్యము. కెల్లాగు ఒడంబడిక ప్రకంఠశాంతికి తోడ్పడవచ్చును, లేక నిరుపయోగమయిన గావచ్చు నని, ఛేంబర్లెనుగారే తెలుపుచున్నపుడు, ఇతరు లెట్టియాశ బెట్టుకొనగలరు? కెల్లాగు ఒడంబడిక మరియొక ఆర్భాటము క్రింద పరిణమింపగలదు. పాశ్చాత్యజాతులహృదయములలో నింకను పరివర్తనము గలిగిన చిహ్నములు గనుపింపకున్నవి. యుద్ధము ముగియగనే, ఆంధ్రానుగారు యూరపును చూచినపుడు, నూతనాదర్శవ్యాప్తి వారికి పొడగట్టెను. ఇప్పుడదియంతయు మారి నటుల, ఆంధ్రానుగారు తెలుపుచున్నారు. ప్రతి దేశమును తనసుఖమును పెంచుకొని, ఇతరులకు నష్టము గలిగించుటకు రాత్రింబవలు పనిజేయుచున్నదట. ధనసంపాదనమే వివిధజాతులప్రధాన లక్ష్య మయ్యెనట. ఇతరచింతలన్నియు దూరమయ్యెనట. పగలంతయు ధనసంపాదనతోను రాత్రియంతయు ఆటలుపాటలతోను పాశ్చాత్యప్రజలు ప్రొద్దుబుచ్చుచున్నారట. రాత్రిళ్లు నిద్రగూడ వీరి కక్కరలేదు. ప్రస్తుతపాశ్చాత్యజీవితము తమకు దుర్భరముగదోచుచున్నదని, ఆంధ్రానుగారు సూచించిరి. పాశ్చాత్యప్రపంచము భౌతికమార్గమునందు తుదివరకు బోయినగాని, వెనుకకు మరలదు. యుద్ధమువలన గలిగిన హృదయపరితాపము తాత్కాలికమై రాగ్యము క్రింద పరిణమించి, సమసిపోయెను. ఇట్టివాతావరణములో పోటీ లంతరించునని గాని, మనఃస్పర్ధలు తొలగునని గాని, యుద్ధములు సమసి శాంతి ప్రబలునని గాని ఆశపడుట కవకాశము గనుపించదు.

ఇండియా : పార్లమెంటు బాధ్యత

ఇండియా జేమమునకు పార్లమెంటు సభ బాధ్యత వహించున్నదనియు, ఆబాధ్యత నితరులకు ఒప్పగింతపెట్టజాల దనియు, అందుకనియే పార్లమెంటరీ కమిషనును నియమించినదనియు, తరుచుగ చెప్పచుందురు. కాని పార్లమెంటుసభ తనబాధ్యత నెటుల నిర్వహించుచున్నదో సక్లతోవాలాగారు బాల్టువినుగారికి వ్రాసిన లేఖలో స్పష్టపరచిరి. ప్రతి సంవత్సరమును ఇండియాప్రశ్నగూర్చి చర్చించుట కొకరోజును ప్రత్యేకముగ నేర్పాటుజేసెదరు. పార్లమెంటు సభలో జరుగు చర్చ వట్టిప్రహసన మయినను, అట్టి ప్రహసనమున కయినను ఈ సంవత్సర మవకాశ మియరయిరి. ప్రభుత్వ ప్రతికూలపక్ష మగు లేబరుపక్షమువారు అవకాశము గోరియుండవలసినది. వీరు గోరునెడల, అవకాశమియబడునని బాల్టువినుగా రిదివరకు చెప్పి గూడ నుండిరి. కాని కన్నరె్వటిపులును, లేబరుపక్షమువారును లాలూచీయై, ఇండియాకు సంబంధించిన చర్చకు చోటు లేకుండజేసిరి. హిందూదేశమును అనేకసమస్యలు కలవరపెట్టుచున్నవి. సైమను కమిషను వ్యవహార

మొకటి. బర్మోలి సమస్య మరియొకటి. సమ్మెల వ్యాప్తి వేరొకటి. స్వదేశసంస్థాన సమస్య ఇంకొకటి. ఇట్టిసమస్య లన్నియో, ఇండియా, ఇంగ్లండుల దృష్టి నరికట్టుచుండ, పార్లమెంటు సభ సభలో చర్చజరగనపుడు, ఇక పార్లమెంటు సభ వలన ఇండియా కిసుమంతయయినను ప్రయోజనముండునా? బ్రిటీషుపార్లమెంటును బహిష్కరించుటయే ఇండియాధర్మ మని, సక్లత్ వాలాగారు ఎచ్చరించిరి. ఇంగ్లండుతో మొరబెట్టుట, అరణ్య రోదన మని, జిన్నాబోలు మితవాదప్రముఖుడు గ్రహించెను. ఇండియాను పార్లమెంటు సభ వరిపాలించుచున్న దనుట, సత్యదూరము. ఇండియా ఆఫీసు వా రేమిజేసిన, నడియే చెల్లుచున్నది. దీనిని కా దనువారు గనుపింపరు. సక్లత్ వాలాగారు వ్రాసిన లేఖవలన కొంతకడలిక గలిగెను. లేఖకు పక్షమువారు మరియొక సందర్భమున ఇండియాను గూర్చి చర్చింప దలపెట్టి రని తెలియుచున్నది.

జెంగాలు శాసనసభ : హిందూ దేశస్వాతంత్ర్యము

హిందూ దేశమునకు అధినివేశరాజ్య స్వాతంత్ర్యము చేకూరవలయునని సర్ అబ్దుల్ రహీంగారు ప్రతిపాదించిన తీర్మానము, జెంగాలు శాసనసభ వారిచే నామోదింపబడెను. మహమ్మదీయులకు ప్రత్యేకనియోజకవర్గము లవసరమని, ఫజలుల్ హక్కుగారు దెచ్చిన సవరణ యోడిపోయెను. సైమనుకమిషనుకు తోడ్పడుటకు, సెలెక్టుకమిటీని నియమింపవలయు నను తీర్మానమువిషయమున అత్యుత్సాహము జూపిన అనధికార యూరపియను సభ్యులును, అధికారసభ్యులును రహీంగారి తీర్మానముపట్ల తాటస్థ్యము వహించుట, ఎంతచోద్యమో యూహింపవచ్చును. వీరికిష్టమున్నచో, రహీంగారి తీర్మానమున కనుకూలముగ వోటుజేయవచ్చును. లేనియెడల ప్రతికూలముగ వోటుజేయవచ్చును. అంతయుగాని, తటస్థముగ నుండవలసిన యవసరమేమి గలిగెనో తెలియదు. జెంగాలు ప్రభుత్వము వారు తమ యభిప్రాయమును సైమనుకమిషనుకు పంపియున్నమాత్రాన, శాసనసభలోగూడ నేల తెలుపగూడదో తెలియదు. వోట్లను లెక్కపెట్టి సంతమాత్రాన, ఈసమస్య పరిష్కారము గాదని, యూరపియనుల నాయకుడగు వడ్డువర్డుగారు పలికిరి. ఇతరవిషయములలో మాత్రము వోట్లను లెక్కపెట్టిన చాలును గాబోలు. ప్రభుత్వమువారేమి చెప్పినను, హిందూదేశము స్వపరిపాలనమును గాఢముగ వాంఛించుచున్నది. సహకారవాదులకును బహిష్కార వాదులకును, లక్ష్య మొక్కటియే. దీనిని నిరాకరించుచో, హిందూదేశము సంతృప్తి జెందుట దుర్లభము.

తెరలో కలకలము

కన్సర్వేటివు మంత్రిలలో భిన్నాభిప్రాయము తేర్పడినవి. వాణిజ్యరక్షణ, స్వేచ్ఛావాణిజ్యసిద్ధాంతముల గూర్చి, కన్సర్వేటివు లిబరలు పక్షముల మధ్య తీవ్రవివాదములు వెనుక చెలరేగుచుండెడివి. ఇప్పటిదాని యంతగ బైకిరాకున్నను, బొత్తిగ నమసి పోలేదు. చర్చిలోగారు పూర్వము లిబరలు పక్షమువారు. వీరు కన్సర్వేటివు పక్షమున జేరి మంత్రిలయిరి. వీరి నింకను ప్రాతవాసనలు విడువలేదు.

చర్చిలో గాఢీనల నిరుద్యోగముగూర్చి ముచ్చటించుచు స్వేచ్ఛావాణిజ్యమహిమను కొని యాడిరి. సర్ జాన్ సను హిక్కుగా రిందుకు గిని, వాణిజ్యరక్షణావశ్యకతను చాటిరి. మంత్రి లీ తీరున భిన్నాభిప్రాయములను బహిరంగముగ వెల్లిబుచ్చుటవలన, మంత్రివర్గపు ఐకమత్యమునకు తీరని భంగము వాటిల్లినది. ఇరుపక్షముల వారును, ఒకరినొకరు సాధించుకొనసాగిరి. అయినను ప్రస్తుతము వీరు తమ భేదముల నెలులో సరిపెట్టుకొనగలిగిరి ఇట్టి తాత్కాలికపరిష్కారము ఎంతకాలము నిలుచునో చూడవలయును.

సంయుక్త రాష్ట్రములు : క్రొత్తగవర్నరు

సంయుక్త రాష్ట్రముల క్రొత్తగవర్నరు సర్ మాల్యాం హెయిలీగారి నియామకమును పయొ నీరుపత్రిక యయినను ఆమోదింపదయ్యెను. సంయుక్త రాష్ట్రములు రాజకీయప్రబోధము నిటీవల గనుపటచున్నవి. దీని సణగదొక్కి, నిరంకుశాధికారమున కెట్టియంతరాయము గలుగకుండజేయుటకును, జాతీయభావము వ్యాపింపకుండ నిరోధించుటకును, హెయిలీగారు నియమితులయిరని, పయొనీరుపత్రిక భావించుచున్నది. హెయిలీగారి పని నెరవేర్చుటకు యావచ్చుకీని వినియోగించెదరను నమ్మకము పయొనీరుపత్రికకు గలదు. హెయిలీగారిని నియమించుటలో ప్రత్యేకోద్దేశ్యము లేదని, లీడరుపత్రిక భావించుచున్నది. ప్రజాప్రబోధము, శాసనసభా స్వాతింత్ర్యమును తొలగించి, దేశభక్తిని హద్దులలోకి దెచ్చి, జమిందారులను సరియగుదారులలోకిదెచ్చి, సైమనుకమిషనుతో సహకారమును నమకూర్చు నిమిత్తము, హెయిలీగారిని దెచ్చిపెట్టి రని, లీడరుపత్రిక చాటుచున్నది. కాని, హెయిలీగారి నిరంకుశ పరిపాలనము, సంయుక్త రాష్ట్రప్రజలలో ఎచ్చుప్రబోధము గలిగించి, స్వరాజ్యమును చేరువకు దెచ్చుచో, ఆశ్చర్య ముండదు.

బొంబాయి రాష్ట్రము : వితంతువులు

బొంబాయి రాజధానిలో వితంతువులకు పెంపుడు జేసికొనుటకు స్వతంత్రాధికారము కలదు. దీనిని తగ్గించి, మద్రాసు మున్నగు రాష్ట్రములలో వితంతువులకు గల సంకుచితాధికారమును బొంబాయిలో గూడ ప్రవేశపెట్టవలయునని, బ్రాహ్మణేతరపక్ష నాయకు లగు యాదవుగారు సవరణచట్టమును ప్రవేశపెట్టుట, కడు చోద్యముగ నున్నది. వితంతువుల కష్టము లిదివరకే మిక్కుటముగ నున్నవి. వాని నింకను పెంచదలచిన, యాదవుగారి వైఖరి నింద్యము. పాపము, యాదవుగారి విరుద్ధచర్యను, శాసనసభ్యులలో నొకరును బలపరుపకపోవుటచే, వీరు తమసవరణచట్టము నుపసంహరించికొనవలసి వచ్చెను. యాదవుగారికి సంస్కరణాభిమాన మెంతగలదోమాత్రము, వెల్లడియయ్యెను.

బర్మా : పటేలుగారు

భారతశాసనసభాధ్యక్షులగు విల్ థాయి పటేలుగారికి, బర్మా యపూర్వస్వాగత మిచ్చెను. బర్మావిషయమై పటేలుగారు చెప్పినవాక్యములు చాల ముఖ్యమయినవి. బర్మాలో హిందూమహా

మ్మోయప్రశ్న లేదు. అస్పృశ్యత నాదేశమున పాటించుటలేదు. విద్యావ్యాప్తి బాగుగనున్నది. హిందూదేశము స్వరాజ్యము బడయుట కేవి ప్రతిబంధకములని చెప్పచున్నారో, అట్టివి బర్మాను బాధించుటలేదు. అయినను బర్మా కేల స్వపరిపాలనమియలేదని, పటేలుగారు ప్రశ్నించిరి. ఎట్టి అర్హతను గడించినను, స్వపరిపాలనము నొనగకుండుట కేవియో సాకులు గనుపించుచునే యుండును.

బరోడా శాసనసభ

బరోడా శాసనసభవారు తమకు నిజశాసనసభ గావలయుననియు, ఎన్నికలు సరాసరి జరుగవలయుననియు, అధ్యక్షు నెన్నికొనువాక్కు శాసనసభకు చేకూరవలయు ననియు, శాసనసభ కేవల నలహాసంఘముగ నుండుటవలన ప్రయోజనము లేదనియు, తీర్మానించిరి. స్వదేశసంస్థానాధీశులు తమ ప్రజలకు తగినహక్కుల నిచ్చి వారికృతజ్ఞతను సంపాదించుటకు మారుగ ఎక్కుడకో రాయబారముల నంపి, విదేశీయుల అనుగ్రహమును సంపాదించబ్రయత్నించుట, వ్యర్థకార్యము.

ఇటలీ : నిరుద్యోగము

ఇటలీలో నిరుద్యోగముచు మాన్పుటకు, మునులోసీగారు దృఢప్రయత్నముల గావించుచున్నారు. ఇటలీప్రజల నితరదేశముల కంపుటకు మారుగ, భాళీభూములను ప్రజలకిచ్చి సాగుబడిజేయించుటకు, మునులోసీగారు నిశ్చయించిరి. ఈభూములు ఇటలీ ప్రజలతిండికి సరిపోవు నని, అంచనానేయబడినది. ఇట్టిప్రయత్నమును హిందూదేశములోగూడ నలుపుచో, నిరుద్యోగసమస్య పరిష్కారము గాంచగలదు.

ప్రధానమంత్రిగారి పర్యటనము

కడపపట్ల సన్మానము

జూలై 31 వ తేదీ యుడయిన ప్రధానమంత్రిగారు చెన్నపడినంతే తనివీటిమిత్తము చెన్నూరునకేగిరి. కడప తాలూకా భోర్లవాడను, చెన్నూరు యూనియను భోర్లవాడను మంత్రిగారికి చెన్నూరుపట్ల స్వాగతపత్రముల నొసగిరి. మంత్రిగారు ఉదయం 10-30 గంటలకు అచ్చటి గవర్నమెంటు ఆఫ్ ట్రిని దర్శించిరి. 11 గంటలకు మునిసిపలు థియేటరులో ఉపాధ్యాయ పేజేజకుల సంఘమునండి స్వాగతపత్రము నందుకొనిరి. మధ్యాహ్నము 1-2 గంటల మధ్యకాలములో జిల్లా సెషిడెంటు గారి బంగాళాపట్ల కొందరికి సందర్శనముల నొసగిరి. 3 గంటలకు అచ్చటి గవర్నమెంటు మాధ్యమిక బాలికా పాఠశాలను దర్శించిరి. 4 గంటలకు కలెక్టరుగారి కోర్టుగదిలో జరిగిన జిల్లా ఎడ్యుకేషనలు కాన్ఫరెన్సులో వోజరయిరి. పిమ్మట మహమ్మదీయ కేలుపేయర్ల సంఘాధ్యక్షులగు నియాజీహాస్సేనుఖాను సాహెబు బహమాదగారి గృహముపై నొసగబడిన అల్పహార విందు జారగించి యొక పన్నాసపత్రముగూడ నందుకొనిరి. అచ్చటినుండి డా॥ గంగాధరశివ, సరసింహయ్యగార్లు మొదలగు పోలు ఎన్ డ్ల కే గి అచ్చట దుస్తులను ధరించి నిమ్మజాతుల సంఘముయొక్కయు, ప్రామిక పాఠశాలాధ్యాపకులయొక్కయు సన్మానపత్రముల నందుకొనిరి. సాయం కాలము 5-30 గంటలకు శ్రీ రామస్వామి వమాజమపట్ల కేగి అచ్చటగూడ నొక స్వాగతపత్రము నందుకొనిరి.

ప్రధానమంత్రిగారు కేటిరాత్రి బొంబాయి మొయిలు మీదుగా కర్నూలున కేగెదరు.

భిక్షుకళిరకాలయమును దర్శించుట

కేటి మధ్యాహ్నమున కడపపట్ల తిల్లాకోర్టు ఆధ్వర్యన బంగాళాపట్ల భిక్షుకళిరకాలయ స్థాపకమున అధ్యక్షులును ఆగు ఏ. కె. మునిగారు ప్రధానమంత్రిగారి కొక పన్నాసపత్రము నొసగిరి. మంత్రిగారు త్రవ్యుత్తర మిచ్చుచు, శాము కళిరకాలయమునకు ముఖ్యపోషకులుగా నుండుటకును, భూరివిరాళము నొసగుటకును అంగీకరించిరి. ఇతరభిక్షములగూడ కళిరకాలయమునకు సాయమొనర్చు వాదానమొసగిరి.

బెంగాలు శాసనసభ

శాసనసభ

గౌరవీయుల కెట్టి ప్రభుత్వము

కావలెను?

అధివేత రాజ్యతుల్యమైన ప్రభుత్వము కావలెనని సర్ అబ్దుల్ రహిమానుగా రుపపాదించిన తీర్మానము అధిక సంఖ్యాకులచే ఆమోదించబడెను.

కలకత్తా, ఆగస్టు 1:—సంగరాష్ట్ర శాసనసభలో సర్ అబ్దుల్ రహిమాను భారతదేశ ప్రభుత్వవిధాన మెట్లుండెనని అతనిని నిర్దేశించి చేయుచు సోక తీర్మానము నుపపాదించిరి.

భారతదేశము బ్రిటిషు సామ్రాజ్యములో చేరిన యొక ద్వితీయ రాజ్యమై అందుపాఠ్యముని యాధిక్యమును పరిగణించుచుండవలె ననియు,

యా దేశములోని పౌరుల హక్కులు శాసన పూర్వకముగా నిర్ణయించబడవలెననియు ద్వంద్వ పరిపాలన యంతరించవలయుననియు యామొదలగు వర్తమానములను తీర్మానముకట్టి రచింపబడినది.

ఈ తీర్మానమునకు ఫజల్ హక్ గారు సవరణ యొక్క పరిమోదించిరి. వారు సూచించినసవరణ యేమనగా శాసన పరిమోదించు ఎన్నికలు ఆయావిభజనములను బట్టియు జాతులనుబట్టియు వర్గీకరించు కలను సభ్యత్వస్థానములను నియమించవలయునని కోరిరి.

కాని యాసవరణ ఓడిపోయెను. సవరణకు అనుకూలములగు మందియును, ప్రతికూలములగు మందియును అనుబంధ ఓడిపోయెను.

సవరణ విగ్రహమున ఏమియు సర్ అబ్దుల్ రహిమానుగారి అసలు తీర్మానము నుద్దేశించినది.

సర్ అబ్దుల్ రహిమాను రిట్లు చెప్పిరి:—భారతీయులు వ్యవహరించుటకు అర్హులగుచురా కానా యనవలయును వర్తించగలగినది నని నాటి వాదించినది.

భారతీయులకు క్రమశిక్ష వ్యవహరించుట హక్కులను ప్రసాదించవలయు నని యొక్కేకించియు నుండుభర్త రాజకీయ సంస్కరణములు ప్రసాదించబడినది. ఈసంస్కరణముల సంతకమును రిట్లుచేయుటానలు అన్నియు. సరిగ్గా లభించిన సదుద్దేశమున నానలు చేడగొట్టకయే పురోభివృద్ధిని నిర్ణయించవలయును.

ఈ తీర్మానమునుగూర్చి యూరోపియను సభ్యులెవరును మాట్లాడలేదు. వోట్లుకూడ యివ్వలేదు.

యూరోపియను శాసనసభ్యులు తూర్పుభావము సూచించు వ్యవహారముగారిట్లు కారణముచెప్పిరి:—ఈస్వతంత్ర పాలనావ్యవస్థ నిర్ణయము శాసనసభ్యులలోని సభ్యులు చేతులెత్తి సంకమాత్రమునను ఎత్తినచేతులను, దింపినచేతులను లెక్కపెట్టుటవల్లను నిర్ధారణ యయ్యెడిదికాదు. ఆదియును గాక హిందూదేశమున పరిపాలన పరిపాలనా విధానముకావలయునో నై మను కవిమనుయోగులు నిశ్చయించుకొనవలయున్నది కనుక యిప్పుడునున్నందుగా యీ తీర్మానమును చేయుటవల్ల బచ్చెడి ప్రయోజన మేమియునులేదు.

వర్తమానముగా చెప్పిన వై యావశ్యాసహకారములను నేకాగ్రుణ్ణి ప్రభుత్వ తరమిచ్చిరి.

యూరోపియను సభ్యు లెప్పుడును అధికారపక్షసభ్యుల హక్కులనుగానే వోట్లు నిర్ణయించుట ఆచారధర్మమై యున్నది గనుక యూరోపియను సభ్యులు ఇప్పుడు తూర్పుభావము సూచించు అనవసరమైయున్నది. అధికారపక్షమునకే యూరోపియను సభ్యులు ఓటు నిచ్చియుంటున్న నై నైమను కవిమను సహాయసంఘము సోకటి ఏర్పాటుచేయవలయునను తీర్మానము మూ శాసనసభలో నెగ్గియుండజాలదు. ఆదియునుగాక, సభ గోని అనుకూలము ప్రతికూలములొక్క చేతులు లెక్కించిన హక్కును సభ్యులపాలనావ్యవహారమును జరుగజాల దని వర్తమానముగా చెప్పియున్నారు. కాని, తమ స్వదేశము ఇంగ్లాండులో ఇటువంటి గణనకదతి పనికివచ్చును గాని హిందూదేశములో వ్యర్థము కాబోలు కొంగ్రెసుపక్షమువారు పంపూర్ణ వ్యతిరేకమున సరమావధిగా కోరుచున్నారు. అట్లయ్యెను ర్యపక్ష సమసీతత్వముకొరకై యీ తీర్మానమును కాంగ్రెసు పక్షసభ్యులకూడ ఆమోదించి యీ తీర్మానములో వాంఛించిన పరిపాలనా విధానము సర్వ ప్రయోజనముగా మాత్రమే హించుచున్నారు.

సర్ అబ్దుల్ రహిమాను రిట్లుపన్నసించిరి:—మనకు భర్తావల మైన పరిపాలనవిధాన మే ముందు కావలసియున్నది. అట్టి భర్తావలమైన లభింపనియెడల ఆయామతముల గీత ప్రత్యేక ప్రతినిధ్యములు శాసనసభలో ఉన్నంతమాత్రముగా నుండును.

ప్రధాన మంత్రిగారి సంచారము

కడప జిల్లా బోర్డు సభ్యులు 29 వ తేదీన ప్రధానమంత్రి గౌ॥ డ॥ సుబ్బారాయనుగారికి సన్మాన పత్ర మొసంగిరి. మంత్రిగారు, జిల్లాకలక్టరు, బోర్డు అధ్యక్షులు సభ్యులు ఇందుగలరు. (పి. ఎం. ఎ.)

కడప మునిసిపాలిటీవారు గౌ॥ ప్రధానమంత్రిగారికి 30 వ తేదీన సన్మానపత్ర మొసంగిరి. మంత్రిగారు, మునిసిపలు అధ్యక్షుడు, కలక్టరు, జిల్లా సూపర్వైజరు పురపాలకసభ్యులు ఇందు గలరు. (పి. ఎం. ఎ.)

యూరోపియను సభ్యులు యావన యములో ఏమియు సభామధ్యమందు మాట్లాడక మిన్న కుండుటకు కారణ మేమనగా, వారు యీ సభలో పరికెడిమాలు అన్నియు తమ మనస్సులలోని గుట్టును బయటపెట్టెను. నైమను కవిమను వారితో సంప్రదించి పరిపాలనావిధానమును సూతనరాజ్యాంగ సర్వరూపనిర్ణయమునచేయుటకయి వారు యుక్తిపరులగు ప్రిడరు లను నియమించియున్నారు. శాసనసభలో కూడ వారి పక్షము వాదించుటకయి తగినంతమంది ప్రిడరు లుండగలను. ఈ సందర్భములో యూరోపియను సభ్యులు తమకు సంబంధములేదని వ్యవహరించుటవల్లనే వారి దేశమును పరిపాలించుట కనగ్గు లని వ్యక్తపగుచున్నది. సూతన రాజ్యాంగ విధాన నిర్ణయముకొరకై కావలసిన సంకతి సందర్భములను యూరోపియనుసభ్యు లిదివరకే నైమనుసంఘమువారికి నిశ్చయించియుండినచో యీసభయందు దిప్పు దాసంగతులను ముచ్చటించుటకు వారల చెనుదీయవలెను. సర్ అబ్దుల్ రహిమానుగారి తీర్మానమునకు వోట్లు తీసికొనబడెను?

తీర్మానమునకు ప్రతికూలముగా నెవరును వోటు నియ్యలేదు. యూరోపియను సభ్యులు వగైరా తలపడ్డముగా మాత్రముండిరి.

తీర్మానము అధిక సంఖ్యాకులచే ఆమోదించబడుటవల్ల నెక్కును.

ద. ఇం. రైల్వే కార్మికసంఘము

ఏజెంటుగారి ప్రకటన

మద్రాసు, ఆగస్టు 2:—దక్షిణఇండియా రైల్వే కార్మిక సంఘమును కంపెనీయాధికారులు ఇతివరకామోదించినను ఇప్పుడు ఆమోదించలేదు. ఈసభ్యులు ఈకార్మికసంఘపునాతి ప్రవర్తనమే యిందులకుకారణము. తిరిగి, యీసంఘము సూతనముగ ఏర్పడి తిరిగి అధికారుల యామోదమును బడయువరకును యీసంఘమునా లేమి కాగితములను పంపుకొనినను జవాబులు వ్యవధి. ఇందువలననే నీసంఘమునకు వ్యతిరేకముగ నున్నట్లు అనుకొనగూడదు. 1927 సంవత్సరపు ఫ్రీడ్ యూనియను పరిఘము ననుసరించి ఏసంఘము ఏర్పడినను నేనామోదించువాడనే. ఈవిషయములగురించి లేబరు యూనియనువారు వాటో సంప్రదించిన బాగుండును. ఈసంఘపు నిజమను ప్రతినిధుల రాయబారమును నేను గౌరవించి వారితో సంప్రదించెదను. రాబోవు పెద్దెంబరునెల ప్రారంభమునం జిట్టిరాయ బారములను పంపవచ్చును. కార్మికుల నిజమను ఇబ్బందులను కనుగొనుటకును వారికిని మాకును దగ్గరసంబంధ మేర్పరచుటకును ఇట్టిరాయబారములో నేను సలహాదించెదను అని దక్షిణఇండియా రైల్వే ఏజెంటుగారు ప్రకటించు చున్నారు.

(శ్రీ పై)

(అ. పై)

నానాన్యాయములు

మహాత్మని స్వయంచిత్ర

5 వ భాగము - 15 ప్రకరణము

కేసును రద్దుపరుచుకొనుట

విచారణ ప్రారంభమైనది. ప్రభుత్వశాఖయవాది, మేజిస్ట్రేటునున్న నా రందరును అయోచయసిద్ధిలో నుండిరి. ఏమి చేయుటకును వారికి పొలుపొవుటలేదు. కేసు వాయిదావేయవలెనని ప్రభుత్వశాఖయవాది మేజిస్ట్రేటుతో నొక్కిచెప్పెను. "నేను ఒక స్టేటుమెంటును చదువగోరెదను. చాంపరాను నుండి వెల్లిపొవలెనని ఉద్యోగులు అజ్ఞాపించిరి నే నాయజ్ఞముల ఫలితమిదియై యున్నది యెప్పుడై యొప్పుకొనగోరుచున్నాను గావున వాయిదావేయవలదు" అని నేను మేజిస్ట్రేటుతోచెప్పి యిటుల స్టేటుమెంటును చదివినది.

"క్రి. ప్రా. కోడు 144 సెక్షను క్రింద చేయబడిన ఉత్తరువును తీరవగ్గరించుట వలన నేటి కనబడునట్టి ప్రాముఖ్యతగలవని నేనీల చేయవలసినవైచి సంగ్రహముగా విన్నవింపబడు శాఖాధిపతి అను మతితో నేనొక స్టేటుమెంటును చదువగోరుచున్నాను. ఇది సానిటోర్యోగలక్షకు శాకును కలిగిన అభిప్రాయ భేదమేగాని మరేమియునుకాదని నేను తలచుచున్నాను దేశసేవను మానవ నేవను చేయవలెనను తలంపుతోనే నే నీ ప్రాంతమునకు వచ్చితిని. ఇచటనీలి మందుతోటల యజమానులు రైతులపట్ల శ్రావ్యముగా ప్రవర్తించుటలేదుగాన రైతులకు పహాయము చేయవలెనని నన్ను పలువురు చాలబలవంతపెట్టుటవలన నే నేనిచటికి వచ్చితిని. ఈ సమస్యను బాగుగా పరిశీలించిన నేగాని నేను వారి కెట్టిసహాయమును చేయజాలను. అందువలన నీలైనచో ప్రభుత్వమువారి సహాయమును తోటలయజమానుల సహాయమును గూడవదని యీ సమస్యనుగూర్చి పరిశీలించుటకే నేనిచటికి వచ్చితిని. శాకు మరెట్టిసంకల్పమునులేదుగాన నేనిచటికివచ్చుటవలన కాంతికి భంగముకలుగుననియు ప్రాంతస్వము కలుగుననియు నేనెంతమాత్రమును నమ్ముజాలను. ఇట్టి విషయములలో శాకు చాల అనుభవముకలదిగూడ నేను చెప్పులను. కాని పరిపాలకు లన్నభాగ్యావించిరి వారికిగల యిబ్బందులును నేను గ్రహించితిని వారికి తెలియవచ్చిన సమాచారమునుబట్టి యే వారు చర్యజరపవలసియుండుననిగూడ నే నంగీకరించెదను. నేను శాఖాధిపతిపదవిను పొడవగుటచే నాకు అంద చేయబడిన పుత్రువును నేను విధేయుడనుకావలెనను భావ మే మొదట నాకు కలిగినది. కాని నేనెవరికొక కిటుకు వచ్చుచి నోవారికి ద్రోహము చేయకుండ యీ పుత్రువును నేను విధేయతనుమాప విలులేదు. గాన నేనుటల విధేయతనుమాప జాలకపోతిని. నేను యిచటి రైతులపదవినుండి నేగాని యిపుడు వారి కెట్టి సహాయమును చేయజాలననమ్ముచున్నాను. కావున నాయంతట నేను యిటుల నుండి వెడలిపోజాలను. ఇటుల నేను యతికర్తవ్యతా మాధుర్యమును తలుచుచున్నదిగాన నే నన్నిచటనుండి పంపిణీయవలసిన భాగ్యమును పొందుటకే విదలివేసితిని. భారతదేశమున దేశసేవ యందు శాకులభించిన స్థానమునంటి స్థానమునందుండువారు (నాయకులు) యితరులకు మార్గదర్శకులును పనులను చేయుటలో చాల జాగ్రత్తగా నుండవలెనను విషయమును నేను గుర్రరిగియొప్పున్నాను. మేము మాదేశమునందపుడు సంక్షిప్తమైన రాజనీతికి వశంపదులమై యున్నాము. నేను నాకు ప్రాప్తించిన పరిస్థితులనంటి పరిస్థితులలో అత్యగ్రహమును కాపాడుకొనగోరుచుంటి నేనిపుడు దేనినిచేయ నిశ్చయించితి నో అది యే అనగా ఆక్షోభంపున మొనరించుటవలన విధింపబడు శిక్షను నిరాశ్రయముగా ననుభవించుటయొక్కటియే గౌరవకరముగు మార్గమని నేను గట్టిగా నమ్ముచున్నాను. శాకు విధింపబడనన్న శిక్షస్వల్పముగానుండవలెనను నుద్దేశముతో నే నీస్టేటుమెంటును యాకోర్టులో చదువుమండలేదు. నేను యీ ఆజ్ఞను ఉల్లంఘించుట శాకు శాఖాధిపతిపట్ల విధేయత ప్రకటన కాదనియు మానవాత్మకు సంబంధించిన మరియొక మహాత్మ్యత ధర్మమాత్రమును అనగా అంతరత్వ ఆదేశమును అతిక్రమంపబాలక పోవుటవలననే దీని స్వల్పపరిమితమైన దనియును స్పష్టపరచుటకై నే నీస్టేటుమెంటును చదువవలసి వచ్చినది." అని నేను దానిని చదివినది.

ఇక యీకేసు వాయిదావేయవలసిన అవసరమేమియును లేదుగాని నేనిటుల నేడమునోపుకొందునని శాఖయవాది యును మేజిస్ట్రేటును గూడ తలచియుండకపోవుటచే నాకు నిర్భాంతిపొయిరి. మేజిస్ట్రేటు తీర్పుచెప్పుటకు మాత్రము వాయిదా వేసెను. నీ మట్టట నే నీ వి. మ. య. మ. ల. న. ని. టి. ని. పొట్టులోనున్న విశ్వలక్షను రాజన

తినిధికి పండిత మదనమోహనమూలవ్యాగారిని మరికొందరికిని గూడ తండ్రివారలములను తెలియజేసితిని.

విచారణ తీర్పుచెప్పుటకు మేజిస్ట్రేటు నిర్ణయించిన నే దీని నేను మరల కోర్టుకువెళ్ల నవసరములేకుండ అంతకుపూర్వ మే మేజిస్ట్రేటును కలవకుండా నాకు వ్రాసిరి. "లెఫ్టి నెం యి గవర్నరు ఆజ్ఞ ప్రకారము నేను రద్దుచేయబడెనని మేజిస్ట్రేటును వ్రాసెను." మీరు చేయదలచిన పరిస్థితులను చేయుటకెట్టి అభ్యంతరమును లేదు. మీరు కోరిన సహాయమునంతను ఉద్యోగులు మీకు చేయగలరు." అని కలెక్టరు వ్రాసెను. ఇంతత్వరతో నీ వ్యవహారమిటుల పరిష్కారమగునని మే మెవ్వరమును అనుకొనియుండలేదు.

మిమ్ముల కేసు స్వయముగా కలెక్టరు హయాకాకుగారి తో మాటలాడితిని. అతడు శ్రావ్యయమును చేయుట యందే యాపత్తుడగు సజ్జనునివలెనే కనబడెను. మీరు వ్రాసిన ప్రతిములన్నియును మీ కియ్యబడును. మీరు కోరినపుడెల్ల నాకడకువచ్చి మాటలాడుచుండవచ్చును. అనికలెక్టరు మాతోచెప్పెను.

ఈరీతిగా భారతదేశమునందు కానినోల్లంపున ఫలితమును ప్రత్యక్షముగా తొలిసారి దేశీయులు తెలుసుకొనగలిగిరి. దానినిగూర్చి పత్రికలలోను పథిలలోను అతివిస్తారముగాచర్చింపబడెను. శానిచారణనుగూర్చి తలచినవలెపుగా అత్యధికమగు ప్రచార మరీతిగాకలిగినది.

శాపరిశీలనను పరిగా జరుగవలెననిన దొరతనమువారు తలచుటగనందు టవసరమైయున్నది. శాపరిశీలనకు ప్రతికాని లేఖనిలసహాయము ప్రతికలలో ప్రధానవ్యాసములు వ్రాయుట మున్నగున జేయింపగూడ నవసరములేదు. చాంపరానులోని నీతి అపుడు మిక్కిలి విషమముగా నందుటచే ప్రతికలలో అతి తీవ్రముగా విమర్శించుట అతికయోత్సలతో వ్యాసములను వ్రాయుట మున్నగు వానివలన నేను సమకూర్చుటచిన లాభమునకు అంతరాయముగూడ కలగుట కవకాశమున్నది. అవసరమైన రిపోర్టులను నేనే మీ కపుడేపును పంపుచుండునగాన మీరిపుడు మీ రిపోర్టుల నిచ్చటికి పంపవలదు." నేను ముఖ్యములగు దినపత్రికల సంపాదకుల నందరిని కోరుచు వారికి లేఖలను వ్రాసితిని.

దొరతనమువారు శాపరిశీలన కంగీకరించి నేనచటనుండుట కనుమతి నిచ్చుటచే నచటి తోటలవారికిని ప్రభుత్వోద్యోగులకునుగూడ అసమ్మతి కలిగినదని నేనెరుగుదును. ఉద్యోగులు బహిరంగముగా అసమ్మతిని తెలుపజాలకపోయినను నే నచటనుండి నివారణచేయుట వారికెంతమాత్రమును సమర్థముకాదు. అట్టిస్థితిలో యదాగ్రముగాని వ్యాసముల ప్రతికలలో ప్రకటించి పబ్లిసింగ్ యీ యుద్యోగుల ఆగ్రహము మరింత అధికమగును. వారు తమ ఆగ్రహమును వ్రాసెని మాపబాలకపోయినను నిరుపేదలను భయవిప్వలములగు రయితులను నారు కష్టముల బాలుచేయుగలరు. అటుల జరిగినచో శానిచారణలో నిజము లేదుటకు చాలనిశాంధ మేర్పడును.

నేనిన్నివిధములుగా జాగ్రత్తపడియున్ననుగూడ తోటల వారు శాకు ప్రతికలముగా విషమితితమగు ప్రచారమును ప్రారంభించిరి. ననన్నుగూర్చియు నాసహాయులనుగూర్చియు పలువిధములగు నసత్యవార్తలు ప్రతికలలో ప్రకటింపబడుచుండెను. నేను అత్యధికమగు జాగ్రూకతతో నుండుటవలన నుత్పల్లవిషయములందుగూడ సత్యమునే తెలుపవలెనని పట్టు బట్టుటవలనన వారి విషప్రచారము నన్నేమియును చేయజాలక పోయినది.

వ్రజకిశోరాలు తోటలవారు అపరిమితముగ నసత్యములగు నిందలనుమోసిరి. వారినిందలు హెచ్చినకొలదియు ప్రజలకు వ్రజబాలురై విశ్వాసము అధికమగుచుండెను.

అట్టి విషమస్థితిలో యితరరాష్ట్రములనుండి శాయశుల నెవరికిగాని ఆహ్వానించుట సమాచితముగాదని నేను తలచితిని. నేను వ్రాసినచెబునే వచ్చుటకు సిద్ధముగా నున్నానని పండిత మూలవ్యాగారు నాకు వ్రాసిరిగాని నేనాయనను శ్రమకెట్లు లేదు. నేనిటుల చేయుటవలన నీ సమస్య రాజకీయముగా పరిణమించుకుండ చేయగలిగితిని. కాని నాయకులకును ప్రతికా సంపాదకులకును ముఖ్యవిషయములను నేనపుడపుడు తెలియజేయుచునే యుంటినిగాని వానిని ప్రతికలలో ప్రకటింపవలదని వారిని కోరితిని. ఒక ప్రముఖ్య రాజకీయము కానపుడు దానిఫలితము రాజకీయమే యైనను ఆసమస్యను 'రాజకీయము'గా మార్చునూడదు అటుల మార్చుకుండిననే అది కొనసాగును. మార్చినచో దానికి హానికలుగును. ఏసమస్యయందైననునచే ప్రజల స్యాధిధర్మకాతులై నేవచేసినచో చివరకు దేశమునకు రాజకీయమగు లాభమే చేకుండనను విషయము చాంపరాను సమస్యవలన నిర్ధారయినది.

(మో. క. గాంధీ-నంగుయిండియా 26-7-28)

సమ్మేదారుల సానుభూతి నభలను గూర్చి మదరాసులో జారీచేయబడిన 144 సెక్షను ఉత్తరువును నేను పోలీసు కమిషనరుగారు ఉపసంహరించుకొనిరి. అ.వై.

ఆంధ్రపత్రికాకార్యాలయమున దొరకు గ్రంథములు

- రాష్ట్రభాషాపండితభవపు ప్రకము - రామానంద రెడ్డిగారు 0-8-0
- శ్రీరామవిజయము (నాటకము) - కే. వెంకటరమణ రావు గారు. 0-8-0
- కారదాంబ, (స్త్రీధర్మబోధిని) నాటకము - టి. శ్రీనివాస రాఘవాచార్యులుగారు. 0-4-0
- శబ్దకామిని (నిఘంటువు) - శోభా. ప. య. వెంకటరంగరావు ర్యులుగారు. చాలఉపయోగకరము. శబ్దానిననుసరించి. 1-4-0
- ఆంధ్రోద్యమము - మొదటి అయిదు ఆంధ్రమహాసభల అధ్యక్షుల ఉపన్యాసములు, తీర్మానములు చిత్రములుగలవు. 1-8-0
- ఆరాధనవిధి - ముదిగొండ నాగలింగశాస్త్రిగారు 0-4-0
- ఆత్మజ్ఞానాసంఘము - పారసంది జగన్నాథస్వామిగారు. శరీరము విడిచినతరువాత ఆత్మస్థితినిగూర్చి చెప్పినది. 0-8-0
- సత్యవత్సవ్యాసము - మల్లంపల్లి మల్లకార్జునశాస్త్రిగారు. అయిదాశ్వాసముల రసవత్ప్రబంధము. అద్భుతకల్పనములతో నిండియున్నది. 1-0-0
- గురుబోధామృతము (వేదసారగ్రంథము) - శ్రీమతి కట్ట మంచి తిరుమలమ్మగారు. భక్తిరసపరిపూరితము లగుపాటలు 0-4
- తిలకు మహాశయునిజీవితము, సంపూర్ణోపన్యాసములు - మానికొండ సత్యనారాయణశాస్త్రిగారు. డిమ్మి 420 పుటలు. 2-4-0
- తత్వమచంద్రికా (ప్రథమభాగము) - సన్నిధానము నూర్యనారాయణశాస్త్రిగారు. 1-0-0
- సంగీత శిషువతకమణి. 0-8-0
- మూర్తి దేవేంద్రనాథ తామరగారి స్వీయచరిత్రము - మొక్కపాటి రామమూర్తిగారు. ప్రతివ్యక్తియు ముఖ్యముగ జదువవలసినది. షెడ్యూలుకాగితము. పుటలు 214 శ్వా లిపోలైండు. (కొన్నిప్రతులు మాత్రమే కలవు) 2-8-0
- ఆంధ్రశబ్దచింతామణి (సరికము) - పారసంది రామ శాస్త్రిగారు 0-12-0

పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము.

ఆంధ్రపత్రికాకార్యాలయము, నెం. 6, 7 తంబు శెట్టిపిథి, బార్లీపుర, మద్రాసు.

మోహనీతైలము

5 తుల నూనెగల సీసా 1-కి 0-12-0

శ్రీపురుషులు వాడుటకు యోగ్యమైనది. ఇది మనఃపరిశ్రమము జేయు విద్యార్థులు, స్త్రీదత్తు, ఉద్యోగిగనులు మొదలగువారికి గుళినిద్ర, విక్రాంతి నివృత్తు, శుద్ధదుల మోహలావణ్యములకు ప్రాపనుకురులను మనోహరముగ వెంచి కాపాడును. ఈతైలమునందుగల రమణీయముగు సువాసన చెప్ప నలవి గాదు. తలకు రాచి దువ్వుకొనిన ఇరుగుసరుగు వారునుగూడ పరిమళము వ్యాపించును. తలలో చుండును పుట్ట నియ్యగు. దీనియందు మనోహరముగు సువాసన ప్రవృత్తులను చేర్చి తయారుచేయించి వేలకొలది సీసాల విక్రయించి మెప్పు బడసె యున్నాము. వేయేల, ఒకసారి పరిశీలించిన నిజము తెలియగలదు

తామర తైలము

డబ్బీ 1-కి 0-6-0. 12-కి 3-8-0.

తామర ఒకవిధమైన పురుగులవలన చక్రముమిదిగాని, వెండ్రుకల లలోగాని, లోచర్కములోగాని, గోళ్లలోగాని పుట్టవచ్చును.

కలరామాత్రలు

డబ్బీ 1-కి 12 మాత్రలు. వెల రు. 0-6-0

ఈ కలరామాత్రలు లోపల ఇవడిన వెంటనే విష పురుగుల జంప ప్రారంభించి వాంతిభేదుల తగ్గించి మూత్రము వెడలించి నాడికి పుష్టికలుగజేయును. తగిలిన వెంటనే మందును తినుట అవశ్యకము. కలరా యన్నచో నీటిని కాచి త్రాగుట యుక్తము. అమృతాంజనం డిపో, బొంబాయి మదరాసు

బొంబాయి శాసనసభ

నైమను ఉపసంఘ తీర్మానముపై చర్చ

అల్పసంఖ్యాసంఘ ప్రతినిధులు తప్ప తక్కినవారందరూ ప్రతిపక్షమునందుట

భా. శా. ఆగష్టు 1:—నేడు శాసనసభ సభ్యులతోడను ప్రేక్షకులతోడను నిండిపోయెను. ఆర్థికసభ్యులగు సర్ మానీ లాల్ మెహతాగారు నైమను కమిషనుకు సహాయము చేయ 7 గడు ప్రభుత్వము శాసనసభాపరిషత్తును నియమించుటనని తీర్మానమును ప్రతిపాదించుచు క్లుప్తముగ చెలిపిరి. వారు మాట్లాడున తోడనే పహలబానిగారు, శాసనసభాగారు, హుస్సేను బాయి లాల్ గారు మున్నగువారు ప్రతిపాదన క్రమవికర్షనుని నూచించిరి. కాని అధ్యక్షుడు వేరు విధముగ నిర్ణయించెను. ప్రభుత్వసభ్యులీ చర్చయందు పాల్గొనుట శాస్త్ర యముకాదని శాసనసభాగారిని. కాని అధ్యక్షుడు పాల్గొన వచ్చుననెను. సిమ్మెట చర్చ కొనసాగెను.

ఆర్. జి. ప్రధానగారు (రిస్పాన్సిబిల్) ప్రతిపక్షముగ మాట్లాడుచు, కమిషను నియామకము అక్రమముగ నుండుచే భారతీయులు సహాయము నిరాకరించెదరనియు, కమిషను సభ్యులు అక్రమములైన ఆధునికతను మునుపటివిని.

కా. సా. వేలూగారు (బ్రాహ్మజేతరుడు) ప్రతిపాదన బలపరచుచు భారతీయులు అసహాయాద్యము భాషలో మాట్లాడుచున్నాడని అది అక్రమము. బ్రిటిషు పార్టీ మెంటునందు కమిషనునందు విశ్వాసముంచినచో మనకు అభివృద్ధి చేయగలదని.

జి. జి. ఏలూబానిగారు తీర్మానము నెదుర్చుచు భారతీయులకు కమిషనునందు నియమించుటకు యెట్టి కారణముగ వదలరనియు, యిప్పుడు నియమించబడిన కమిషని నిరుపయోగమునని, అందుకొనుట తప్ప యింకేముందు చేయబడదని మహమ్మదీయమునాయకు డగు ఖానుబహదూరు బాబుగారు ఖాతరుతో కలహములుండుటచేతనే వారిని కమిషనునందు నియమించలేదు. హిందూసభవారి వైఖరిని ట్టిరేకు బ్రాహ్మజేతరులు సహకారము చేయవలెననియు, అధికసంఖ్యా వ్యవహారము అల్పసంఖ్యవారి విశ్వాసమును పొందజాలనంతకాలము మహమ్మదీయులు బ్రాహ్మజేతరుల కమిషను సహకారము విడువరని, బట్టుగారు మాట్లాడుచుండగ పలువురు సభ్యులు అడ్డుప్రశ్నలవేసిరి.

జి. జి. వర్మబానుగారు పార్టీలతరపునమాట్లాడుచు ప్రభుత్వమువారే తమ చర్యలను సహాయ నిరాకరణమును ప్రోత్సహించుచున్నారనియు భారతీయులు ఆర్థికసభమును కాపాడుకొనవలెనని ప్రాధేయపడరాదనియు, పార్టీసంఘము వారు కమిషన్ను పూర్తిగ బహిష్కరింతురనియు చెప్పిరి. సర్ మానీలూల్ మెహతాగారు యీ తీర్మానము తాము ప్రతిపాదించుకొని యింకేమి ప్రతిపాదించగోరవలసినదని.

హుస్సేనుబాయి లాల్ గారు బట్టాగారి అభిప్రాయమును ఖండించుచు, 82 కోట్ల భారతీయులతో అందరి విశ్వాసమునకు పాత్రులైనవారు ఏడుగురు లేకుండరనుట అసంధ్యమనిరి. భారతీయులొకనినొకరు నమ్మకాలకపోయినచో యిప్పుడే ఈ పరిణామము నియమించుటే దుర్లభమగును. మహమ్మదీయులు బహిష్కార ములఁపించినచో యేమియు నష్టమోరని చెప్పిరి. జి. ఆర్. వెలిటుగారు మాట్లాడిరి.

ప్రభుత్వమువారే సహాయనిరాకరణము కోరుట శివభాసనగారు ప్రతిపక్షముగ మాట్లాడుచు

ఆర్థికసభ్యులు తనతీర్మానమునకు ఒకవిధముగ తానే ప్రతిపక్ష భావము నూచించెననిరి. అనేకవిషయములందు సహాయనిరాకరణమొనర్చి ప్రభుత్వమువారే ప్రజలకు చెలియించిరి. ఉదాహరణబాద్లో ప్రజలు తమయిబ్బందుల తొలగించుకొన అన్నివిధముల ప్రయత్నముగ ప్రయత్నింపజూచిరి. కాని ప్రభుత్వమువారు యియ్యకొనకండిరి. సిమ్మెట వారు సహాయనిరాకరణ ములంబించి ప్రభుత్వపరిపాలన ప్రభింపజేసిరి. అంత ప్రభుత్వమువారు విచారణకంగీరించిరి. కావున ప్రభుత్వమువారే మనము సహాయనిరాకరణము చేయవలెనని కోరుచుండ మనమేల కమిషను బహిష్కరింపరాదనిరి.

అంతట సభవాత ఫలహేతులకు లేచిరి. గవర్నరుగారు జి గంటలకు సభను విడిచి తమస్థానమునండి చర్చను వినుచుండిరి. ఫలహేరానంతరము జి.సి. స్వామినారాయణగారు ఉత్తర ప్రదేశ్ నియమము కమిషను భారతీయుల ప్రాతిపదికను విరక్తముగ నున్నందున భారతీయులు తోడ్పడరానిరి. ఈ తీర్మానము భారతీయుల స్వయంనిర్ణయ హక్కును రద్దుచేయుచున్నందున అంగీకరింపరాదనిరి.

జి.జి. మీరు మహమ్మదు బలాచీగారు ఇండియాలో రాజకీయాభివృద్ధినిగూర్చి క్లుప్తముగ చెల్చుచు ఇంగ్లీషువారు అనేకసారులు బొంబాయిలో బూకరించిరి. భారతీయులు

బ్రిటిషు సంబంధమును తెంచుకొనెదర. భారతీయుల కొంత మాత్రము యిష్టములేదని మనము చాటుచుండ ఇంగ్లీషువారు మనపై యింకను అధికారము చెలాయించుట సిగ్గుకొలుపు. నైమను కమిషనును ఇండియాకు యెట్టి ప్రయోజనములేదు. ఆర్థికసభ్యులగు భారతీయులందరు కమిషను బహిష్కరించిరి. మహమ్మదీయ శాయకులగు జి.శా. సర్ ఆలిషాము గారు కమిషను బహిష్కరించి నపుడు సింధు జమీందారులు మాత్రము వేరుగ ప్రవర్తించబాల రనిరి.

కె. ఎఫ్. నారాయణగారు

నారాయణ గారు మాట్లాడుటకు లేచునపుడు హర్షధ్వనులు చెలరేగెను.

భారతదేశముయొక్క ఐక్యత్యమునకు ఆడిషివ మనదగు లోకమాన్యుని వారికిని మనము భారతీయులతోడనే జరుపుచున్నామేదే సర్ మానీలూల్ గారు మనలను బానిసత్వము నంగీకరింప గోరుట బహుసంతాపకరము. ఈతీర్మానముదేశములో నేటి రంగపథ్యమైన ప్రతిపాదించి మెహతాగారు ఆహ్వానింపజేయ గలరా? నైమనుకమిషనుగూర్చి భారతీయుల నిజమగు అభిప్రాయమును దెలుపుటకు యిదిగారు పరియత్నము. వేరొకచోట నైన తీర్మానముతో బాటు ప్రతిపాదించువారుగూడ త్రోసివేయబడుదురు. పట్టుదగల మోసము ఈ సభలోనే జరుగగలదుగాని వేరొకచో జరుగనేరదు. బ్రిటిషుపార్టీ మెంటువారి అధికారమును భారతీయులు సందేహించుచున్నారనుట నిశ్చయము. ఇండియాకు స్వరాజ్యమొసంగుట ఇంగ్లాండునకు ప్రాజపకటముగ నుండును గాన యెన్నడు అంగీకరింపదు. ఇంగ్లాండు లాభముకొరకే ఇండియాను పాలించుచున్నామని సర్ జాన్ స్టాన్లీ సాలిస్టరీ ప్రభువు సర్ బాన్సును హిస్సుగారు స్పష్టముగ చెప్పచున్నాడు. ఇతర దేశములలో ఇంగ్లాండుయొక్క గౌరవమును కాపాడుకొనటకై యీకమిషను నియమించబడెనని ఇండియా మేలుకొరకు గాదు. విదేశీయపరిపాలన భారతీయులను పాదమహినుల చేసెను. క్రిమీయల నొనరించెను. అందుచేతనే యిప్పటికిని కొందరు నైమను కమిషనువారికి తోడ్పడువారు కలర. అట్టివారు పయమను ఛాపిరీ ముమ్మ స్వాతంత్ర్యమునందే తప్పింపుడు అని వేడుకొందురు.

జి.శా.గారి సమర్థినియోజకవర్గముల విధానమును హిందూ సభవారు ఆహ్వానింపకుండుటచే వి.హమ్మదీయులసహకారమునకు గడంగిరి నూరుమహమ్మదుగారుని. సర్ వసంతరావు, దవోల్తారు. జి.ఎ. సోలంకిగార్లు తీర్మానమును బలపఠిరి. సభ ముగియునకి చర్చ పూర్తి కాలేదు. శ్రీ ప్రెసు

బొంబాయి ప్రభుత్వపరిషత్తు

చింతామణిగారు ప్రభుత్వవైఖరిని తీవ్రముగా ఖండించుట

అలహాబాదు, ఆగష్టు 2:—ప్రతికల శాసనసభ ప్రకటనలో సి. వై. చింతామణిగారి టిల్లు ప్రాయమున్నాడు.

బాద్లో సమర్థులయమై బొంబాయి ప్రభుత్వమువారు అనేక పారభాటులను గావించివారు. దీనిఫలితముగా యీ సమయమున యావద్భారతదేశము బాద్లో వైపు చూపులు నిగిడ్చి, యేమగునో యని అందరూ చూపుచున్నది. ఈవిషయ పరిస్థితులు ప్రభుత్వమువారు తెచ్చిపెట్టినవే కావున వాటిని నివారించుటకుగూడ వారే పూనుకొనవలెను. సమస్యస్వరూపమును మరుగుపరచుటయు, శాసనసభ్యులను నిందించుటయు, ప్రజలకును తమకును వచ్చిన భేదములను గోరంతలు కొండంతలు చేయుటయు రాజనీతి కానేరదు విచారణచేయుచుటకు ప్రభుత్వమువారి పూర్వకొనివారు. అవసరమగు వరకులతో కాలయాపనముచేయక తక్షణమే ఒక విచారణసంఘము నియమించెదరుగాక! ప్రభుత్వమువారి చేతగాని తనములను అనేక క్లిష్ట పరిస్థితులెర్పడినవి. ముఖ్యముత్రమును గమనించిన యంత కలభమును సమస్య యింతకంటి యింకదోదు. ఈసమస్యవిషయమై బొంబాయి గవర్నరు, వింటర్ టన్ ప్రభువులు చెప్పినవే నిజమైనచో నింతకంటె మోయు ప్రమాదము బాద్లో లో జరిగి యుండవలసినదే. కానివారి వ్యాఖ్యానము సరికాదు. బుర్రుడ్డి తయ్యాలిగారి వాక్యముల ననుసరించి ప్రజలు సర్వమునకును ధర్మమునకును కట్టుబడి యుండిరి. మనోహర్కాయములయందు నియమమును జూపి, రాజకీయాద్యమును తెల్లంపవలెనో, శాయకు తెల్లునవలెనోన వలయునో వారు నిరూపించిరి. బొంబాయి ప్రభుత్వమువారు తెల్లు నడుచుకొనిరి! వారు శాస్త్రముతోడను వివేకముతోడను, సానుభూతితోడను పంచరించిరా! లేక సమర్థులకైన, ప్రతివ్యక్తికైన పాటుబడు, బాధ్యతలేని ప్రభుత్వము వలె మెలంగిరా! బాద్లో సర్వోగ్రహాధ్యయములలో మొన్న మొన్న జరిగిన విషయముల విలస నిది బాగుగా వ్యక్తమైనది. ప్రభుత్వమువారి ప్రవర్తన ప్రజలకు సమర్థుగాని, ప్రభుత్వము

వారికి ప్రతిష్ఠగాని కలిగించలేదు ఇప్పటికైనను విశాలభావముతోడను సానుభూతితోడను ప్రభుత్వమువారు మెలంగిలేని సమస్యపరిష్కారమగును లేనిచో ప్రజలకును ప్రభుత్వములకును అనేక కష్టములను చిక్కులను తెచ్చిపెట్టును బాద్లోకి మాత్రమేగాక దేశమున కంతటికి గొప్ప అపత్తును తెచ్చిపెట్టును. ఇట్టి ప్రమాదముదేశమునకు కలుగకుండుగాక యిది ప్రతిపాదనులైనను ప్రార్థించవలెను. (అ. ప్రె.)

వార్ధాలో శ్రీ లక్ష్మీనారాయణ స్వామి దేవాలయము

అస్పృశ్యులగుడ రానిచ్చుట

వార్ధాలో నేటు జమానాలూలు బజాజుగారి పితామహుడు శ్రీ లక్ష్మీనారాయణస్వామివారికి చాల అందమైన దేవాలయమును కట్టించి అనేక అలంకారములను గూడ చేయించెను ఆదేవాలయమునకు చాలామందివచ్చి భగవంతుని సేవించుచుండురు. అది బజాజు కుటుంబమువారి స్వంత దేవాలయమే యైనను ప్రజలందరూ వచ్చి భగవంతుని సేవించుటకు యెట్టి అభ్యంతరమును లేదు. అస్పృశ్యులను గూడ యీదేవాలయములోనికి రానియ్యవలెనని జమానాలూలుగారు చాలాక్రయత్నము చేయుచుండిరి. అవట నూతులతో అస్పృశ్యులు గూడ నిరభ్యంతరముగా నీర్లు తోడుకొనుటకు జమానాలూలుగారికి వరకే యిచ్చించి కృతార్థులైరి. ఇతర పవర్ణులకుగల సౌకర్యము లన్నియును అవర్ణులకుగూడ నిపుడవట లభించుచున్నది. ఈ దేవాలయములోనికి గూడ వారిని రానిచ్చువిషయమునుగూర్చి జమానాలూలుగారికిని ధర్మకర్తలకును కొంతకాలమునుండి రాయబారములు జరుగుచున్నవి. చివరకు వారు 17-7-28 వ తేదీని సభచేసి అస్పృశ్యులను ఆదేవాలయములోనికి రానియ్యవచ్చునని తీర్మానించిరి.

“అస్పృశ్యతను తొలగింపవలెనని కాంగ్రెసు మహాసభ వారు వట్టుదలతో నాదేశము నొసగియున్నారు. దేశమునందు ప్రజాప్రతినిధిసభలో కాంగ్రెసు మహాసభకు సమానమైనది మరేదియునులేదు. అస్పృశ్యులను అన్ని దేవాలయములలోనికి రానియ్యవలెనని భారత హిందూమహాసభవారుగూడ నిర్ధారణ చేసియున్నారు. మన దేశమునందలి, ముఖ్య సాయకులందరూ గూడ అస్పృశ్యతను ఐక్యకంఠ్యముగా నిరసించి యున్నారు. దీనినిగూర్చి మేము (ధర్మకర్తసంఘము) యిది వరకు చాలసారులు సాకల్యముగా చర్చించియు యున్నాము గాన పైనిజరించిన కారణములన్నిటినిబట్టి వార్ధాలో నున్న శ్రీ లక్ష్మీనారాయణస్వామివారి దేవాలయములోనికి అస్పృశ్యులను గూడ రానియ్యవలెనని నేడు మేము తీర్మానించిరి మిగిన యీతీర్మానమును అనుకూలముగ రీతిని నెరవేర్చుటకు మేము వ్యవసాపకధర్మకర్త (మేనేజరు ట్రస్టీ) యగు ట్టేటు జమానాలూలు బజాజుగారి కధికార మియ్యడమైనది” అని ఆతీర్మానమునందున్నది. దానిననుసరించి, 19-7-28 వ తేదీనండి ఆదేవాలయములోనికి అస్పృశ్యులుగూడ రానియ్యబడుదురు. అను నోటీసులను అమ్మవేయించి వారిని విస్తారముగా పంచిపెట్టిరి. వారు దీనిని గూర్చి మరెట్టి ప్రచారమును చేయక పోయిన ను గూడ 19 వ తేదీని సవర్ణులందరు శ్రీలును పురుషులుగూడ 1200 మంది దేవాలయమునకువచ్చి న్యాయని సేవించిరి. ఎట్టిగలభాయను జరగలేదు. వార్ధాలో పూర్వార్ధారపరాయణులు చాలమంది యుండినను యిందులకు వారెవ్వరును యెట్టి ఆక్షేపమును తెలుపకుండుటయును అనా దేవరు నెట్టిగలభాయను చేయకుండుటయును ముఖ్యముగా గమనింపదగిన విషయములు. ఇదివరకెన్నడును ఆదేవాలయములోనికి అస్పృశ్యులను రానియ్యలేదు. అట్టిచో నొక్కసారిగా నిట్టి గొప్పయేర్పాటు నిరభ్యంతరముగా జరుగుట అస్పృశ్యతను నిర్మూలించవలెనను వట్టుదల ప్రజలలో చాల అధికముగా నున్నదనుటకు ప్రబలింపదగిన యొక నిదర్శన. ఇటుల సాహసించి యితరులకు మార్గదర్శకులైనందులకు బజాజుగారిని యితరధర్మకర్తలనుగూడ నేనభినందించుచున్నాను. భారతదేశమునందంతటనుగూడ అస్పృశ్యుల నిటుల దేవాలయములలోకి రావలయుగా రానిచ్చెదరని నమ్ముచున్నాను. (మో.క. గాంధీ, ఎంగుయండియా 26-7-28)

కే ద రి న్

గ్రంథకర్త:—శరణు రామస్వామి చౌదరి

రామప్రసాద్ గారు వ్రాసిన హిందీగ్రంథమున కనుబాదము లోకప్రసిద్ధము ఒకపరిమాత చరిత్రము. అందరూ చూడవలసిన గుంభా లోలో వ్రాయబడినది. ఈనపు లక్ష్మీనారాయణగారి అమూల్యమున పీఠిక గలదు. ధర 0-4-0.

మేనేజరు, “ఆంధ్రప్రతిక”
7, తంబుకెట్టి పిథి మదరాసు.

ఆంధ్రదేశ రయితో మహాసభ

శ్రీ బిక్రమి వెంకటరత్న చౌదరిగారి ధ్యక్షత క్రింద

సమావేశమగుట

మహాసభ తీర్మానములు

గుంటూరు, ఆగస్టు 1. — ఆంధ్రదేశ రైతు మహాసభ కేరళాదేశము గుంటూరులో చివరికి కావన సభాసభ్యులును, కులపక్షిణియవాడులగు శ్రీ బిక్రమి వెంకటరత్న చౌదరిగారి అధ్యక్షత క్రింద సమావేశమై మాఖ్యులగు తీర్మానముల నశేషముల గావించిరి. గుంటూరు జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షులును, చివరికి కావన సభాసభ్యులు నగు శ్రీ బాగల్లమాడి కుప్పసామి చౌదరిగారు అహ్వన సంఘము తరపున ప్రతినిధుల శాసనాసించిరి. సభాభవన మంతయు ప్రతినిధులతో ను, ప్రేక్షకులతో నుండిపోయెను. సైదును కమిషను బహిష్కారము, కారదాగ రి బిల్లు, స్టేషన్ గోదావరి జిల్లాల రీ-సెటిల్ మెంటు సమన్వయమును కొంతవరకు జరిగినవివర తీర్మానము లామోదింపబడెను.

విషయనిర్ధారణ సభలో శ్రీ కడిపల్లి వెంకటరత్న స్వసింహారావుగారు సైదును కమిషను బహిష్కార తీర్మానము నుపసాదించిరి.

శ్రీ బాగల్లమాడి కుప్పసామి చౌదరిగారు ఉపపాదకుల నీ తీర్మానము నుపసాదించుకొనవలసినదిగ గోరుదు, ఈవిషయమై దేశమునందు వివిధ రాజకీయ పక్షములు, రాజకీయ శాఖలును భిన్నాభిప్రాయముల వెల్లడించి యున్నారనియు, అట్టి భేదాభిప్రాయముల కడ మిచ్చిడి సమస్య నీ రైతుల సభయందు ప్రవేశపెట్టుటకు సమంజసము గాదనియు, ఒకవేళ నీ తీర్మాన మీసభలో ప్రవేశపెట్టుటవల్లక మనీ తలంచిన పక్షమున తాము ప్రాతినిధ్యము వహించబోమనియు పోకిరి.

ఒకరిద్దర సభ్యులికపక్షముల ప్రవంగించిన పిదప తీర్మానము వోటుకు పెట్టబడి అత్యధిక సంఖ్యకులచే ఆమోదింపబడెను. సభ్యుల వార్షిక ధ్యక్షలతో భవన మంతయును ముగిసి గెను. మహాసభయందు తీర్మానము వర్ణింపబడె యే ఆమోదింపబడెను.

ఈక్రింది తీర్మానములు మహాసభయం దామోదింపబడెను

సానుభూతి

కీర్తిశేషులైన మహారాజ శ్రీ ఆంధ్రరత్న గోపాల కృష్ణయ్యగారు, కోనలమాడి గోపాలకృష్ణయ్యగారు, చల్లపల్లి రాజా, యార్లగడ్డ అంకినేని ప్రసాద్ బహద్రుడు, గోపబంధు దాసు, వగలూరు గాంధీ, శ్రీమతి మాగంటి అన్నపూర్ణాదేవి, గార్ల అకాలమరణములకు యీ సభవారు దుఃఖించుచు తమసానుభూతిని వారికుటుంబములకు వెల్లడించుచున్నాడు. అధ్యక్షులు.

సైదును బహిష్కారము

(అ) భారతదేశ ప్రజలయొక్క సమ్యక్గాని, ప్రమేయముగాని తేకుండ మన స్వర జాగృత్యము నిర్ణయించుటకు నియమింపబడిన సైదును కమిషను వారి కెట్టి సహాయమైన చేయుట అత్యుగ్రహణమునకు, దేశక్షేమమునకు భంగకర మని యీ సభవారు అభిప్రాయపడుచు, కమిషనువారు తిరిగి యీ దేశమునకు వచ్చినపుడు బహిష్కారమును తీవ్రముగా కొనసాగించవలె నని యీ సభవారు తీర్మానించుచున్నాడు.

శ్రీ నడింపల్లి వెంకటరత్న స్వసింహారావుగారు

(ఆ) ప్రజలక్షత్తుమున గ్రామపంచాయితీలు, యూనియనులు, లోకలు బోర్డులు, మ్యూనిసిపాలిటీలు, కావనసభలు తదితర సంస్థలు ప్రజలచే సత్తుకొనబడిన ప్రతినిధుల యావన్మందిరి యీ ప్రతినిధులను పూర్తిగా కొనసాగించ వలసినదని యీ సభవారు తీర్మానించుచున్నాడు.

ఈ నడింపల్లి వెంకటరత్న సరసింహారావుగారు,

రీ సెటిల్మెంటు సమన్వయ

తూర్పుగోదావరి, పశ్చిమగోదావరి కృష్ణాజిల్లాల భూమి కలిసియున్నదని సెటిల్ మెంటు ఉద్యోగి ప్రభుత్వమువారికి ప్రమర్శించిన రిపోర్టు లోపభూయిష్టమైనదనియు, అసమగ్రమైనదనియు, రైతుల వాస్తవ ఆర్థిక పరిస్థితులను విచారించకయే తయారు చేయబడిన దనియు, యీ సభవారు రిఫ్రాక్ష యపకుచున్నాడు.

పైరిపోర్టును పురస్కరించుకొని అదనపు భూమివన్ను విధించుట ఆక్రమణకు, అన్యాయమున అని యీ సభవారు గోకిరి. ఎక్కానించుచున్నాడు.

భూమిలేని భూస్వాములు

రైతులయొక్క సినిగతులు చాలకొద్దముగ యున్నందున గ్రామరైతుల వాస్తవ పరిస్థితులు పరిశీలించి ప్రకటించుటకును, రైతుల పాఠములములు పూర్తిగా నెత్తివేయుటకు భూమిలేని భూస్వాముల నేర్పాటుచేసి తగువిధమున నేర్పాటుచేయవలసినదిగ రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వమువారిని నుదరాను నెంట్రిలు అర్హత బ్యాంకువారిని ఈ సభవారు కోరుచున్నాడు.

నరసింహదేవర సత్యశాసనముగారు.

కావనసభలో మాతృభాష

నుదరాను కావనసభయందలి ఆంధ్రసభ్యులందరు మాతృభాష యగు ఆంధ్రముతోనే మాట్లాడుచుండవలె నని ఈ సభవారు తీర్మానించుచున్నాడు.

గొల్లపూడి సీతారామకృష్ణగారు.

బార్ డొలీరైతులకు సానుభూతి

బొంబాయి రాజధానిలో బాబోలీ తాలూకాయందు ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించుచున్న రైతులకు వసతులు విధించుట ఆక్రమణమనియు, వారు సాగించుచున్న ప్రకటనలోనకై వారిని అభినందించుచు వారు పడుచున్న బాధలకు తమ సానుభూతిని వెల్లడుచు వారికి సకలవిధముల తోడ్పడ ఆంధ్రదేశ రైతులను ఈసభవారు కోరుచున్నాడు.

కరణు రామస్వామిచౌదరిగారు.

వ్యవసాయకళాశాల

ఆంధ్రదేశమునందు ఆంధ్రకళాపరివర్తనవారిని త్వరలో ఆధునికపద్ధతులమీద రైతులకు ఉపయోగకరముగనుండు వ్యవసాయ కళాశాల స్థాపించుటకు ఈసభవారు కోరుచున్నాడు.

మాగంటి బాపిసామగారు

రైతు సంఘనిర్మాణము

దేశమునకు పునాదియైన రైతుల కష్టనివృత్తియనునది వారిచేయుటకు ఆంధ్రదేశ పక్షమున నొక రైతుసంఘమును నిర్మించుట అవసర మనియు, దానికి కాఖ్యుగ, ప్రతిజిల్లాయందును, ఒక జిల్లాసంఘమును స్థాపించుటకును యీ సభవారు తీర్మానించుచున్నాడు.

కా నూరు వెంకటాచలపతిగారు.

పశువుల ఆసుపత్రులు

ఆంధ్రదేశమున ప్రతితాలూకాలోను ఒక వెటరినరీ (పశు) ఆసుపత్రుని నెలకొల్పవలెనని యీ సభవారు ప్రభుత్వమువారిని కోరుచున్నాడు.

మాగంటి తిమ్మరాజుగారు.

పశువుల ఫారములు

పశుగణముయొక్క అభివృద్ధినిమిత్రము ప్రభుత్వమువారు చింతల దీనిలో మారుమూల ఏర్పాటుచేసిన (Cattle farm) పశువుల ఫారముల రైతులచే సమీపమున పెట్టటకును, ఇట్టిఫారమునే యింకాకటిగా మగాడి భూములలోని మాడల అభివృద్ధికి తగినది ఏర్పాటు చేయవలసినదిగ ప్రభుత్వమువారిని కోరుచు, ఇందు పెంచబడు ఆబోతులను గ్రామములో యుపయోగించుటకు, రైతు సంఘములకు, సహకార సంఘములకు ఉచితముగనిచ్చి, వ్యాప్తిచేయవలసినదిగ యీ సభవారు ప్రభుత్వము వారికి నూచించుచున్నాడు.

శ్రీ నరసింహదేవర సత్యశాసనముగారు

ఆంధ్ర జిల్లాలలోని కృష్ణా, గోదావరి, పెన్ను, కుంగ భద్ర మన్నగు మహానదుల నీటిని పెట్టర్లు, రిజర్వాయర్లు, మొదలగు మార్గములచే నరీకట్టి యిప్పటికన్న హెచ్చుభూమిని సాగుచేయుటకును ఇప్పటి సంకుచితమున నీటి పడుపాయము ను, సంక్రమించుటయు అవసరమని యీ సభవారు తీర్మానించుచున్నాడు.

కానూరి వెంకటాచలపతిగారు

దేశీయ భీమాకంపెనీలు

ఇప్పటి వరకెంతయు ప్రకారము రైతుగూడా తమ జీవితములను తమసినిగతులకు తగినట్లు భీమాచేయించుకొనుట రైతు జన తేషమున, దేశభ్యుదయమునకు అవశ్యమనియు సర్వ రైఫ్ మొదలైన దిదేశీయ కంపెనీలలో భీమాచేయకుండా దేశీయలందరు స్వదేశీ భీమాకంపెనీలలోనే భీమాచేయవలసిన యీ సభవారు రైతు సోదరులకు హెచ్చరించుచున్నాడు.

ఈ బిల్లిన పెరుభూమిసాయకుగారు

ఆగ్ర-యన్, బి, రంగశాయకుగారు

కారదా బిల్లున కామోదము

భారతకావనసభలో హరవిలాసకారదాగారిచే ప్రవేశపెట్టబడిన కారదావయోనిర్ణయకావనబిల్లు నీసభవారు దీనిని చున్నారు.

మెట్టూరు ప్రాజెక్టుపై లక్షలవ్యయము

రాజధానియంతటనుండి వసూలు చేయబడే జనదాన రివిన్యూ నుండి ఆంధ్రదేశములో నున్న ప్రధాన ప్రాజెక్టులకొరకు ధనమును వెచ్చించుక, తమిళ దేశములో మెట్టూరు ప్రాజెక్టు నిమిత్తము కోట్లకొలది రూపాయలు వెచ్చించుట ఆక్రమణమని యీ సభవారు అభిప్రాయపడుచు ఆంధ్రకావనసభ్యులు ఆంధ్ర ప్రాంతములకు తగిన పడుపాయమును జరుగునట్లు ఆంగ్ల శన చేయవలసినదని తీర్మానించుచున్నాడు.

శిల్పవిద్యాలయములు

శిల్పవిద్య మన్నగు పరిశ్రమలను ప్రోత్సహించువారును, చెయ్యవారును, మాఖ్యముగా రైతులగుటచే ప్రతిజిల్లా కొకశిల్ప విద్యాలయమును నెలకొల్పి, శిల్పవిద్యను ప్రోత్సహించవలెనని యీ సభవారు ప్రభుత్వము వారిని కోరుచున్నాడు.

గుంటూరు తెనాలి ఇరిగేషన్ స్కీము

గుంటూరు తెనాలి ఇరిగేషన్ స్కీమును ప్రభుత్వము కాంక్షను చేయవలె నని యీ సభవారు కోరుచున్నాడు.

ధర్మగ్రంథాలయములు

ధర్మగ్రంథాలయములను ప్రతిగ్రామమున స్థాపించి రైతు సోదరులజ్ఞానాభివృద్ధికి తోడ్పడవలె నని యీ సభవారు తీర్మానించుచున్నాడు.

కండ్లెరునది ప్రాజెక్టు

గుంటూరు వండలములో క మిల్లి ద తాలూకాయైన విమకొండ తాలూకాలోని సుమారు 10,000ల యకరముల బంజరుభూమిని, సస్యశ్యావలముచేయగల కండ్లెరునదికి ప్రాజెక్టు కట్టుటకు ప్రభుత్వమువారు త్వరలో విచారణచేయించి తగినపనులకు నేర్పాటుచేయగలందులకు యీ సభవారు కోరుచున్నాడు.

స్థాయిసంఘము

ఆంధ్రదేశ రయితల సభయందలి తీర్మానముల కారణములతోపెట్టుట కీక్రింది స్థాయిసంఘము నేర్పాటుచేయవలె తీర్మానించబడినది.

అధ్యక్షులు — బిక్రమి వెంకటరత్నగారు

కార్యదర్శులు — మాగంటి బాపిసామగారు, యన్. జి. రంగశాయకులగారు, నరసింహదేవర సత్యశాసనముగారు. అధ్యక్షులు మహాసభను ముగియుచు సభా కార్యక్రమమును నిర్వర్తించుటలో తమకు తోడ్పడినవారికి ధన్యవాదములు జ్ఞాతన వెల్లడుచు, సభయందు గాఢంపబడిన తీర్మానములు కార్యరూపమునదాల్చిన డైలరు ను ప్రయత్నించవలెనని హెచ్చరించిరి.

కరణు రామస్వామి చౌదరిగారు అధ్యక్షులను, ఆంధ్ర సభ్యులను ముగించి, నడింపల్లి లక్ష్మీనరసింహారావు పంతులుగారి ప్రతినిధులందరును వందనము లర్పించిరి పిదప సభ ముగింపబడినది.

మెట్టూరు డాముగూర్చి తీర్మానము

గుంటూరు, ఆగస్టు 1. — ఆంధ్రదేశములో డాము మునుండి తలపెట్టిన అనేక మాఖ్యములైన ప్రాజెక్టుల దరమందు మాడిపోవుచుండ ప్రభుత్వమువారు జనరతురాలబడినందున దేశములో మెట్టూరు ప్రాజెక్టునకు కోట్లకొలది ప్రయత్నము పెట్టుట అన్యాయము ఆంధ్రకావనసభ్యులు ఈ విషయమున క్రమపాతించి తగుపడుపాయము చేయవలెనని యీ తీర్మానము గూడ రయితలసభలో శామోదింపబడినది. (ఫీ ఫీ)

కౌములాత్రి

(విచిత్రకథ)

గ్రంథకర్త — నెల్లూరు వెంకటగిరి మహారాజా కాలేజి ప్రధానాచార్యులు మ-రా-ప్రి, రాయసం వెంకటగిరిపుడుగారు యం. ఏ, యల్. టి.

సాంఘికనవల — ముప్పదేండ్లకు పూర్వపు ఆంధ్రదేశస్థితి, ఆకాలపు చదువుసంధ్యలు, పిల్లల యాటపాటలు, వ్రతాచారవ్యవహారములు, గుణ శీలములు సందర్భానుసారముగ పాత్రలయంద ప్రత్యక్ష మగుచుండును.

ఆంధ్రప్రతికాకార్యాలయము,

7, తంబు శెట్టిపేటి, మదరాసు.

ఆంధ్రదేశరయిత మహాసభ

1-8-28 న గుంటూరున నమావేశము

విక్రమసింహులరెడ్డి చౌదరి యమ్.యల్ సి గారి

అధ్యక్షకోపన్యాసము

సోదరభావా!

న స్త్రీ సభకు ఆధ్యక్షునిగా నాహ్వానించి సోదర రయితలు కష్టపడినందుకు స్వయంగా తెలిసికొనుట కవకాశము సంగిన ఆహ్వానసంఘమువారి సంతకము కృతజ్ఞుడను నాకన్న సమర్థులగు నా కొసంగబడిన గౌరవము నాదికాదనియు, రైతు శ్రేణులను దేశశ్రేణులను నమ్మువారి యభిప్రాయములనే ఆపించుచున్నారనియు, నే నెంచి యీ కార్యమున కియ్య కొంటిని

ఆంధ్రదేశముయొక్క రైతు కష్టములు, సఖములు, ఆశయములు సర్వప్రాంతములకును సామాన్యము చెప్పవచ్చును దేశముయొక్క భాగ్యగృహునకు రైతు వస్త్రముకంటెవాడను ఆర్థికనూత్రము అందడను అంగీకరించినదే "జీవితవార్తయను నకు పొట్టుయే పునాది" యను (Stomach is the base of life) వేదాంతభావము నేను క్రొత్తగా తెలుపునడికాదు మానవజాతి మొదట భుక్తిచూచుకొనిన తరువాతకాదు మృతి మార్గముల నన్వేషించుటకు పరిశీలన యేకాగ్రతచిత్తశాంతి అలవడును కడుపునిండినతరువాత కళాపాదము, విజ్ఞానసంపాదనము వేదాంతగోష్ఠికి అవకాశముండును

వ్యవసాయ పరిశ్రమ

అట్టితరీ (పరిశాలికి) వలసిన అహారపదార్థమును పండించ వలసినవాడు రైతు ఆర్య కృషియే దేశమునకు గుభిత్తును కుర్చుగలదు మనదేశములో రైతుయొక్క దుస్థితితలచుకొనిన యెడల దుశ్చరముగా కనబడును ఈ మన మితమంది సమావేశమైనందులకు మన రైతుసోదరుల దుస్థితినిగూర్చి కొంత విమర్శించుటోపనియోన్నది మన దేశములో నూటికి 75 మంది వ్యవసాయముపై నాధారపడియున్నార అధికసంఖ్యాకులు ధూమినిసముక్కొని జీవించుచున్నార మీయొక్క భావ్యభివృద్ధిచేసి దేశముయొక్క విశ్వరూపు ఆధారపడియున్నది. మనకు విభిన్నతమున ప్రాప్తించిన పాశ్చాత్య ప్రభుత్వవిధానమును, దానితోడనేవచ్చిన నాగరికతమును, మన ధనమును, ధీకత్తిని, ఆంగ్లేయులను విజ్ఞానమునుకూడ గ్రహించి ఊహించుచున్నది

ఈ నాగరిక సాధనములకు బకవుచే క్రంగుచున్న వాడు రైతుగరమంది సమాజముయొడదే పన్ను విధిసభ్యుల యొక్క ప్రతిభానిరీతియును పట్టణములలోని రివల్యూషను, ఆఫీసులు, పాలకెలకు, నిర్మిస్త్రీమలకు, ట్రాంబువ్వుకు, తారు పూయబడి రోడ్డుల ఖర్చులయన్నది రైతుగర వనూలగు ధనములోని సుభాగము కాదుగదా నాగరిక వంతెనను గ్రామములో కాని భూమి అభివృద్ధిమిత్రము కాని ఖర్చుగలదేదు ఈ సందర్భమున నివేదిత ప్రయోగపరిచిన వ్యవసాయపు కమిషను రిపోర్టును పరిశీలించు

వ్యవసాయపు కమిషను రిపోర్టు

దేశమంతయు వలసనుచున్నను పూర్వపు వైప్రాయిగా రగు రెడింగుప్రభువు తనపువ్వికాకలము చుగియుసమయమున కి కమిషనును నియమించిరి ఇదివరలో పరిశ్రామిక [Industrial Commission] కమిషను పరిశీలన ప్రజలడబ్బును ఖర్చు పరిచుట కే కాని దీనివలన యుపయోగములేదని ప్రజాప్రతినిధులు తెలిపినట్లే యీకమిషను కొంతసక్రిష్టి యెలుకను జటిలది రిపోర్టు వెయ్యిపేజీల గ్రంథముకాని అందుచేయబడిన సూచనలు విపరీతములయినవి కావు ఇదివరలో ప్రజాప్రతినిధులు కాపనపథ్యలోను బయటను కాపలసినదని కోరికను కోరికలే కొన్ని సిఫారసు సూచనగా వేయబడియున్నవి ఈసిఫారసులకింత అర్హులము ప్రకంపనం సంచార ముపసరము ఇంతకు నీసిఫారసులన్నియు సంతకవరకు అమలులోనికివచ్చుకో మాడవలసియున్నది

ఒకపరిగతి మాత్రము గమనింపదగియున్నది మనప్రభుత్వసంఘటిక సర్వదేవ యాదగు లివ్ లిట్ గోప్రభు అధ్యక్షుడైన కమిషను కూడ పరిసానువిషయములలో గవర్న మెంటువారు తూర్పు గ్రామము పొందియున్నారని స్పష్టముగా తెలిపెను "జీవితము నానందముకడకుగో నోనట్లుటకు గ్రామములను బాగుచేయులెనన్నట్లుట కి అనుకూలప నితులను కల్పించుటకు బాధ్యు గవర్న మెంటు వారెందుకే కలవని నోక్రెవక్రాంటింబుటకు మాకెట్టిపంజే ము లేదు గవర్న మెంటువారు కొంత అదనకు ధనం నివహించుటై చెచ్చించినను దానియొక్క అగత్యమును పూర్తిగా గ్రహించి పట్టు కనబడదు" విజితప్రభుత్వమున కెంత పద భీత మాన చదువును దేరియుల జేయును అభివృద్ధి పరమా గా నిదిగో పనిచేయుచున్నదనుటకు విశ్వసించుటకు పొలిపింపట కిది సరియొక తార్కాణముకదా!

భూమిబలము-ఎరువులు

క్రమముగా దేశములోని భూమియొక్క బలము క్షీణించిపోవుచున్నదని మన కందరకును తెలిసినవిషయమే, హిందూ దేశములోని లాభానుచాలు బలమును పూర్తిగోలపోయి నూరు సంవత్సరములకావచ్చును ఇంతకు వందలకొలది సంవత్సరము లాపంటలే యా సూచకులందు పండించినవో వాటిబలము ప్రస్తుతముకంటె క్షీణింపను రోధాన్వేషణి పరిశ్రమలోని పరిశ్రమకు, యేవిధమైన యెరువులు వేయకండా 40 సంవత్సరములు వరుసనోక భూమిలో గోధుమలపండించిన తరువాత నాభూమియొక్క సారము పూర్తిగాకల్గిపోయెను అటుపిమ్మట నాభూమి అశ్రేణిలయించునని యిండియాగవర్న మెంటు వ్యవసాయన లవోద్యోగి క్లావ్సుగారు తమసాక్ష్యముతో తెలిపియున్నాడు. కావున వలసినయెరువుల నుపయోగించి భూమినుండి మనము పంటరూపముగా గ్రహించు బలమును తిరిగి భూమికి చేర్చినగాని మనవ్యవసాయము కనుబొమలమీది పెండ్లుకలవలె నెదుగుబొడుగులేక యుండును. ఏయే ప్రాంతముల కే యెరువులవయోగించునో అచ్చటి వ్యవసాయశాఖవారు చేయవలయును మూడియు స్వాభవభవమునబట్టియు తెలిసికొని భూమిని బలవంతముగా చేయవచ్చునో మున్నకలదనటకు సందేహములేదు.

మధ్యరాష్ట్రములో తెలికపిండి యెరువులను చెరుకు పంటలో, యకరమునకు రు 244 మొదలు రు 881 లవరకు అదనపు నికరలాభము చేశారనట బొంబాయి రాజధానిలో మిశ్రపంటకు ఆముదపుపిండి నుపయోగించి యెరువులను రు 40 లు అదనపు లాభమును పొందిరి బీహారు రాష్ట్రములో బంగారాదుంపల పంటలో ఆముదపుపిండి, అమినియా సల్ఫేటుకలిపి యెరువుగానుపయోగించుటచే యకరమునకు రు 108 లు మొదలు రు 180 వరకు అదనపు నికరలాభము చేశారనట ఇట్లే మన ఆంధ్ర జిల్లాలలో పడె పంటలకును మిజిల్లాలోపండు పరి, ప్రత్తి, మిరప, పత్తి, పొగాకు మున్నగు పంటలకు వలసిన ఎరువులను యుపయోగించవలసిన విధానమును ప్రచారముచేయవలసిన బాధ్యత గవర్న మెంటు వారియందుకలదు కాని కాపనపథ్యలోని సభ్యుల మొదలను వినువారు లేరు.

ప్రచారము

వ్యవసాయశాఖ మంత్రుల అధీనములో ముంచబడినది, గ్రనములేని ఖజానాలకు పీఠిపతులు పీక పవ్వంత్రము తక్కువ పీఠిచేయ కలిగినదిలేదు గవర్న మెంటువారు రాజధానిలో జరుగు యాత్రాకార్యములు పత్రికలమూలమున కరపత్రములమూలమున రైతులకు తెలియజేయవలెను మోటారులపై ప్రదర్శనకాలను నిర్మించి గ్రామగ్రామములకు త్రిప్పి పవర్లుగు యుపస్థాపకులచే ప్రచారము జరుగవలెను జిల్లాశాకమోటారుల నుండి వలెను తూర్పు బంగాళా రైల్వేకంపెనీవారు చేసినట్లు (exhibition train) ప్రదర్శన రైలుకూడా నోకదానిని రాజధాని యంతయును త్రిప్పించి బాగుండును రైతుశ్రేణులను కోరినచో గవర్న మెంటువారు ప్రతిజిల్లాకును వలసిన సిబ్బందిని నియోగించి తీవ్రముగాపనిచేయవలెను మంచిది త్రనములను తయారుచేయుట, క్రొత్తయెరువుల నుపయోగించుట, నాగర్మమున్నగు వ్యవసాయపు పనిముట్లనుపయోగించుట ప్రజలకు ప్రత్యక్షముగా చూపి వారిదృష్టిని ఆకర్షించవలెను రైతులు పూర్వార్ధవార పరాయణులను పెట్టకదాంతములో గవర్న మెంటువారు తృప్తి పడి లాభములేదు ప్రతితాలాకాలోను అచ్చటిపంటలకు భూములకు అనుకూలముగ నుండునట్లుక దిమానన్నేమనుసారమును గవర్న మెంటువారు యోర్పరచవలయును

రాజపోకల మార్గములు

వ్యవసాయపరిశీలకు లభిస్తుందిచేసినంతమాత్రమున రయితకు నకు లాభములేదు పండినపంటను మార్కెట్టునకు చేర్చుటకు పరియగువార్డుము లేక రయితలుబడుచున్న బాధ లభిపిత్తులు. ఇందులకు గుభిత్తులు భరించుట కష్టముచున్నది గవర్న మెంటు వారి ప్రధానోద్యోగియే అంగీకరించుచున్నాడు ఇండియా గవర్న మెంటువారు సెంట్రల్ రోడ్డు కమిటీ నోకదానిని నియమించి కాని దానిఫలిత వింగునలేలేదు రాజకీయప్రాముఖ్యత కలిగిన రైలుకోడ్లు, కంకరకోడ్లుమాత్రమే గవర్న మెంటువారు పరిశీలనచేసెదరు. ఈ భారతసాంప్రదాయమును కాపాడుకొనుటకు భారతదేశముయొక్క పశ్చిమోత్తరభాగములో 20 కోట్ల రూపాయలు చెచ్చించి రైలుమార్గములను వేలకొలది అడుగుల యెత్తున నిర్మించిరి కాని దేశములోని ప్రజలబాధలను బావుల కాలోచింతరు రైతుల కేయేమార్కెట్టులలో తనుసరకునిదలయగునో మంచిధరపచ్చునో తెలుపవలసియున్నది కమిషనువారు దీనినివి త్రమొక పెద్దయోద్యోగిని నియమింపవలసినదని చూచించిరి కాని దానివలన యుపయోగములేదు ప్రతిరాష్ట్రప్రభుత్వమును, జిల్లాను పరిధానసాసముగా చేసికొని యీవిషయమై ప్రచారముచేయవలసియున్నది రోడ్డు పంతెనలు యేర్పరచుటకు తాలూకా జిల్లాకోడ్లు ప్రత్యక్షముచేయుచున్నవి కాని ధనాభావముచే జరుగవలసినంతవని జరుగుటలేదు ఈవిషయమై గవర్న మెంటువారు తక్కువధరమును చెచ్చింపవలసియున్నది.

తరువంతరి

వ్యవసాయములకు వశువుపరిధానంగాను, ఇది దేశములో

మనుష్యులలో బాటు ఆయుధాంగ్లేయ క్రమముగా పీడితనొందుచున్నది ఒంగోలు ప్రదర్శనమునకు వచ్చేడి పశు బాతి నేడంతరినిగాకానరాదు. ఆ ప్రదర్శనములకముగ నుంచినంగనవంతయు విదేశీయుల కెనుమనిచేయబడినది ఈడు చింతలదీనిలో గవర్న మెంటువారిక పశుపోషణకాలను నిర్మించిరి దానివలన రైతుల కంతగా నుపయోగము పొందుచున్నట్లు కానరాదు. పశు వభివృద్ధికా వలెనన్నచో వైద్యవహాయము కూడ చేసవలసి నుండవలెను ఒక్కొక్క ప్రాంతము కేదెన అంటు బాడ్సుమువచ్చినయెడల వేలకొలదిపశువులను చనిపోవుట మనము చూచుచున్నాము పశువైద్యకాలలు ప్రతితాలాకాలోను విరివిగానుండవలెను.

పశువులకు వలసిన గడ్డి లభించుటలేదు వ్యవసాయసమయమున నుపయోగించి తరువాత వాటిని మువ్వములకు తోలుట యలవాటుకలదు ఇంతకంటె నీవిషయమును యెక్కువప్రదర్శనచూపవలసియున్నది. వాటిమేతకు పరిశీలనపై కొన్నిపెదలను పెంచవలసియున్నది సాగుచేయబడుభూమిలో కొంతభాగము పశుపోషణకై ప్రత్యేకింపబడవలెను అవి తిరుగుటకు వికాల సల ముండవలెను అడవులనుభివృద్ధిచేసి మేత కలగవలెను పశువులందు లక్ష్యముండినగాని వ్యవసాయపరిశ్రమ వృద్ధిలోని కి రాదు ఇందులకై జమీందారులను గొప్ప భూస్వాములను ముందంజవేయవలసియున్నది గడ్డుములమీదను, మోటారులమీదను తుక్కులమీదను లక్షలకొలది చెచ్చించు మన జమీందారు భూస్వాములు పశువులపోషణ ప్రత్యేకలక్ష్యముగా పని చేసినచో దేశమునకు నిజముగ మేలుచేయవలసినట్లు సందేహము లేదు.

సహకారము

వ్యవసాయపరిశ్రమ భివృద్ధికి విత్తనములు సేవించుట మొదలు పండినపంట మార్కెట్టులో సమ్మోదించును ముఖ్యమార్గము సహకారోద్యమము. పెట్టుబడికి ధనమును చాకవడ్డీతో సర్దుబాటుచేయట మొదలు వ్యవసాయపరిశ్రమకు సహకార మన్ని విధముల నుపయోగపడును సహకారోద్యమము ప్రపంచములో ననేక చిత్రవిచిత్రములను పరిణామమున కారణమై యున్నది అన్యోన్య సహాయములో కొంత సంకచితస్పాన్దము మారముగాక తప్పదు మన దేశములో ప్రస్తుతము పరపతిభాగము మాత్రము అభివృద్ధిగాంచినది. మన రాజధానిలో నేడు 18, 57 సంఘములు కలవు అందు 820,522 ఛట్టులకలరు అందులో 497,940 మంది వ్యవసాయవారుల కేటము వ్యవసాయవర పరిసంఘములు 1100 కలవు వీరు కడవిన సంవత్సరములో తీసికొనిన ఆక్కులు 5 కోట్ల రూపాయలకు వించియున్నది. వ్యవసాయదారుని పీల్చి పిప్పిచేసి వాని క్షర్వవ్యయను పొందిన గ్రామసామూహికయొక్క హస్తములనుండి విముక్తిచేయుట కి వరపరిసంఘము తేర్చడినవి 5 కోట్ల రూపాయలవరకు సామూహికచేరినంది రైతు తప్పించుకొననన్నమాట ఇంక నీ సహకారోద్యమము పల్లెకల్లుకు వ్యాపించవలసి యున్నది వృద్ధులమంతయు గవర్న మెంటువారి దాపముపైనగాక ప్రజల విశ్వాసముమీదను పశోపకారచింతచేసే నాధారపడి స్వయం కే క్రిపంతమై యున్నదనుటకు సంతోషమగుచున్నది కాని వడ్డీరేటు ప్రస్తుతముకన్న తగ్గిన నాడుగాని దీని యుపయోగము విస్తీర్ణత చెందనేరదు మన కరెన్సీ రిజర్వులు కొట్టకొలది రూపాయల బంగార మింగ్గాండులో మన గవర్న మెంటు వారు దాచిరి. దానిలో నుండి పెద్ద యంగ్లీ మన వర్తకులకు నూటికి మూడురూపాయలకంటె తక్కువ వడ్డీ కూడ ఆక్కులనిచ్చెదరు ఆధనమును తీసికొనివచ్చి ఆంగ్లేయవర్తకులు మనదేశములో రైల్వేలలోను గవలలోను పెట్టుబడిపెట్టి వ్యాపారముచేసి నూటికి 9 లేక 9 వరకు లాభమును తీయుచున్నార ఇతయంతయు మనలకే కత్తయొక్క ఫలితము. ఆధనము మన కోఆపరేటివు బ్యాంకులలో డిపాజిట్లుగా గవర్న మెంటువారు దుంచినచో సహకారోద్యమము బాగుగా సభివృద్ధిగాంచును ఋణమునిచ్చుటమాత్ర ములవాటు చేసినంతమాత్రమువ యుపయోగములేదు రైతు నానాటికి ఋణగ్రస్తడగుచున్నాడు. ఒకబస్తా పండించు వానికి రెండు బస్తాలు పండించు కే క్రి గలిగిన గాని, యీ ఋణమును తీర్చువార్డు మితత్వరలోకానరాదు మొత్తముమీద నోకజిల్లాలోని సంఘములసంఖ్య పర్యవసంఖ్యలో నోకవత్సరములో సంతలేదా కనబడక బోయినను సెంట్రలుబ్యాంకింగుండి తీసికొను అప్పు పెరుగుచున్నది అనగా రైతులెక్కువ ఋణములు చేయుచున్నారనుటకు తార్కాణము.

ఈవరపతి పద్ధతియేగాక సహకారోద్యమనేకవిధముల నుపయోగింపవచ్చును. వ్యవసాయపుపనిముట్లు కొనుట, అడ్డు తీసికొనుట, జలాధారములను త్రవ్వలు, కాలలుత్రవ్వలు, విత్తనములు కొనుట, యెరువులకొనుట, పండినపంట కలిపిఅమ్ముట, పశువులకు మేకపిడులనుపెంచుట, పశువుల సభివృద్ధిచేయుట మున్నగు పనులన్నియు, సహకారోద్యమముద్వారా చేయవచ్చును కాని డిపార్టుమెంటువారి రివెన్యూచేయుటకు కత్తిలేదు. పుత్రాహములేదు. శేవము కాగిరములపై వ్యవసారిండు ఉద్యోగియుల కిడిసాగించుట కష్టమే, గ్రామమును బాగుచే

సీమా 1-2 గ్రేలు 200 కి. మ 53 0 0	
11 నీలిరవ 1 కలి	1 10 0
11 14 కరులు	1 10 0
11 28 కరులు	1 9 0
11 56 కరులు	1 8 0
11 1 అందురు	1 8 0
11 2 అందురు	1 8 0
11 4 అందురు	1 8 0
11 8 అందురు	1 8 0
11 16 అందురు	1 8 0
11 32 అందురు	1 8 0
11 64 అందురు	1 8 0
11 128 అందురు	1 8 0
11 256 అందురు	1 8 0
11 512 అందురు	1 8 0
11 1024 అందురు	1 8 0
11 2048 అందురు	1 8 0
11 4096 అందురు	1 8 0
11 8192 అందురు	1 8 0
11 16384 అందురు	1 8 0
11 32768 అందురు	1 8 0
11 65536 అందురు	1 8 0
11 131072 అందురు	1 8 0
11 262144 అందురు	1 8 0
11 524288 అందురు	1 8 0
11 1048576 అందురు	1 8 0
11 2097152 అందురు	1 8 0
11 4194304 అందురు	1 8 0
11 8388608 అందురు	1 8 0
11 16777216 అందురు	1 8 0
11 33554432 అందురు	1 8 0
11 67108864 అందురు	1 8 0
11 134217728 అందురు	1 8 0
11 268435456 అందురు	1 8 0
11 536870912 అందురు	1 8 0
11 1073741824 అందురు	1 8 0
11 2147483648 అందురు	1 8 0
11 4294967296 అందురు	1 8 0
11 8589934592 అందురు	1 8 0
11 17179869184 అందురు	1 8 0
11 34359738368 అందురు	1 8 0
11 68719476736 అందురు	1 8 0
11 137438953472 అందురు	1 8 0
11 274877906944 అందురు	1 8 0
11 549755813888 అందురు	1 8 0
11 1099511627776 అందురు	1 8 0
11 2199023255552 అందురు	1 8 0
11 4398046511104 అందురు	1 8 0
11 8796093022208 అందురు	1 8 0
11 17592186044416 అందురు	1 8 0
11 35184372088832 అందురు	1 8 0
11 70368744177664 అందురు	1 8 0
11 140737488355328 అందురు	1 8 0
11 281474976710656 అందురు	1 8 0
11 562949953421312 అందురు	1 8 0
11 1125899906842624 అందురు	1 8 0
11 2251799813685248 అందురు	1 8 0
11 4503599627370496 అందురు	1 8 0
11 9007199254740992 అందురు	1 8 0
11 18014398509481984 అందురు	1 8 0
11 36028797018963968 అందురు	1 8 0
11 72057594037927936 అందురు	1 8 0
11 144115188075855872 అందురు	1 8 0
11 288230376151711744 అందురు	1 8 0
11 576460752303423488 అందురు	1 8 0
11 1152921504606846976 అందురు	1 8 0
11 2305843009213693952 అందురు	1 8 0
11 4611686018427387904 అందురు	1 8 0
11 9223372036854775808 అందురు	1 8 0
11 18446744073709551616 అందురు	1 8 0
11 36893488147419103232 అందురు	1 8 0
11 73786976294838206464 అందురు	1 8 0
11 147573952589676412928 అందురు	1 8 0
11 295147905179352825856 అందురు	1 8 0
11 590295810358705651712 అందురు	1 8 0
11 1180591620717411303424 అందురు	1 8 0
11 2361183241434822606848 అందురు	1 8 0
11 4722366482869645213696 అందురు	1 8 0
11 9444732965739290427392 అందురు	1 8 0
11 18889465931478580854784 అందురు	1 8 0
11 37778931862957161709568 అందురు	1 8 0
11 75557863725914323419136 అందురు	1 8 0
11 151115727451828646838272 అందురు	1 8 0
11 302231454903657293676544 అందురు	1 8 0
11 604462909807314587353088 అందురు	1 8 0
11 1208925819614629174706176 అందురు	1 8 0
11 2417851639229258349412352 అందురు	1 8 0
11 4835703278458516698824704 అందురు	1 8 0
11 9671406556917033397649408 అందురు	1 8 0
11 19342813113834066795298816 అందురు	1 8 0
11 38685626227668133590597632 అందురు	1 8 0
11 77371252455336267181195264 అందురు	1 8 0
11 154742504910672534362390528 అందురు	1 8 0
11 309485009821345068724781056 అందురు	1 8 0
11 618	

చెన్నపురి కార్మికేషను

శాంతిని

కలరానివారణకు ప్రత్యేకోద్యోగులు

అక్టోబరు రివెన్యూ ఆఫీసరుగ

నివహించుచున్నది నియమించుట.

జిందానా హోటల్ గారిని అక్టోబరు కమిషనరుగ నియమించుటకు అతని సొంతమున రివెన్యూ ఆఫీసరుగ వేరొకనిని నియమించుటకు నిన్న సాయంత్రము చెన్నపురి కార్మికేషను కౌన్సిలు ప్రత్యేక పథ రివెన్యూ డివిజనును జరిగెను. డి॥ బి॥ జి.

కలరానివారణకు ప్రత్యేకోద్యోగులు

సభాకార్యమును ప్రారంభింపక పూర్వము అధ్యక్షులు ఆరోగ్య సాయపంఘమువారు గావించిన సిఫార్సులను పథవారి యంగీకారమునకు వారి ఎదుట పెట్టెను.

1. కలరా బాధ్యనివారణమునకు ప్రత్యేకోద్యోగులు అవసరముగాన పట్టివారిని నియమింపవలెను.

2. ఆర్డరు 15 నకు ప్రత్యేకోద్యోగులు నె 1 కి ఒకొక్కరికి రూ 75 లు జీతము రూ 5 లు ఎలవెన్నపై నియమింపవలెను.

3. గురు శాంతిని ఇన్ స్పెక్టర్లు ఒకొక్కరికి నె 1 కి రూ 60 లు జీతము ఎలవెన్న రూ 5 లు పైని నియమింపవలెను.

4. కలరాబాధ్యము వ్యాపింపకుండ జేయుటకు రూ 3,000 లు యిచ్చి బిచ్చిపాడుడు, హెక్టార్లు కొనవలెను.

5. ఎద్దులబండ్లు తీసివేసి చెత్తనెత్తి పారవేయుటకు చేతిబండ్లు ఉపయోగింపవలెను.

6. అంటువ్యాధుల ఆసుపత్రులు రెండింటియందును నది యిద్దరిని ప్రత్యేకోద్యోగులను నియమించవలెను.

7. పైరెండు ఆసుపత్రులలోను ఇద్దరు టెలిఫోను గుమాస్తాలను నియమింపవలెను.

8. ఈ ఆగ్జు 1 లేదీనుండి 4 గురు ప్రాసెసు సర్జనులను కన్వెన్యన్సి, శాంతిని పనులకు రెండు నెలలవరకు నియమింపవలెను.

9. ఆసుపత్రులలో పనిచేయు సబు అసిస్టెంట్లు సర్జనులకు ఎక్కువపని చేయుటకుగాను రూ 10 లు హెచ్చు ఎలవెన్న నొప్పగవలెను.

సిఫార్సులపై చర్చ

ప్రత్యేకోద్యోగులకు శాంతిని ఇన్ స్పెక్టర్లు సాయపంఘమువారు సిఫార్సుచేసినట్లు రూ 75 లు రూ 60 లు గాక ప్రతివారికి రూ 50 లు జీతము చేయవలెనని కె. శ్రీరాములుగారు యుడుగా రుపపాదించిరి.

కలరాబాధ్య నివారణకే తమ కాలమంతయు వినియోగించునట్టి ప్రత్యేకోద్యోగులు నియమింపబడవలెననియు వారి జీతములు ఆకరింపదగినవిధముగ నుండకున్నచో నిపుణులగు ఆద్యోగులు దొరకుట దుర్లభమనియు అందుచేత జీతములు హెచ్చుగానే యుండవలెననియు డా॥ మల్లయ్య, డా॥ నరేశ మొదలియగువారు చెప్పిరి.

శ్రీరాములు నాయుడుగారు తమ యుపపాదనమును ఉపసంహరింపకొనిరి.

ఎన్. జి. రంగరామనాథమొదలియగువారు మద్రాసు నగరమున నున్నవారలకు యానగరమున గూర్చి భాగం పరిచయము కలదుగావున యా నగరవాసులకే ప్రత్యేకోద్యోగులనియు నొకరబడవలెనని యుపపాదించిరి.

సి. మునుస్వామినాయుడుగారి తీర్మానము నామోదించిరి.

సత్యమూర్తిగారిట్లు చెప్పిరి: ఒక అల్పవియమును గూర్చి జగదమాడుడు ముఖ్యవియమును గమనింపలేదనియు; ప్రాతకమిషనరే యిప్పుడున్నయెడల ఈ యాద్యోగులను నియమించుటకు తనకే యధికారము కలదని చెప్పియుండుననియు తా

త్వేదికముగి రెండు నెలలవరకు పనిచేయుటకు ప్రత్యేకోద్యోగులకు శాంతిని ఇన్ స్పెక్టర్లుకు ఆర్డరు జీతమును జీరిమెంతయో తనకు గ్రామ్యము కాలేదనియు, రూ 10,000 లను ఖర్చుచేసి ప్రెసిఫార్సులను ఆచరణలో కారణము తెలియకుండు బెట్టరాదనియు, హెక్టార్లు కొనుట న్యర్థమని సర్వజనసంఖ్యగా రభిప్రాయమును చెల్లించిరి.

చెత్తను తొలగించుటకు ఎద్దు బండ్లు లభింపకున్నచో చేతిబండ్లు మారుగా మోటారు నేగనుల నుపయోగింపవలెననియు ఆసుపత్రులలో టెలిఫోను గుమాస్తాలను నియమించుట అవసరమనియు, ప్రత్యేక ప్రత్యేకోద్యోగులను నియమించుచున్నపుడు ఆసుపత్రులందు పనిచేయుచున్న సబు అసిస్టెంట్లు సర్జనులకు ప్రత్యేకముగ రూ 10 లు ఎలవెన్న యిచ్చుట కూడ అవసరమనియు బలికిరి.

చక్కలై చెట్టిగారు ఇట్లు నడిపిరి:- అవసరము గలగు సయములందే అప్పుడప్పుడు కమిషనరు ఇట్టి యాద్యోగులను నియమించు ననియు, ఇప్పుడుగల ప్రాసెసు సర్జనులు చాల రనియు, కార్మికేషను ఉద్యోగములకు మద్రాసు నగరవాసులకే ముఖ్యముగా హక్కు గలదనియు, యాద్యోగులను గావించుటలో కమిషనరుగారి నూచులను గావించవచ్చుననియు పలికిరి.

డా॥ మల్లయ్యగారు ఆరోగ్య సాయపంఘమువారు గావించిన సిఫార్సులు అన్నియు ఆమోదించ బడవలెనని పలికిరి.

బాధ్యమును వ్యాపింపకుండ జేయుటకు బిచ్చిపాడుడు అవసరమనియు దానికిమాత్రం గా నున్న మునుపయోగింపవలెననియు గొప్ప రంగయ్యనాయుడుగారు రసిరి.

పన్నితు మోల్లు దైరెక్టరుగారు నున్న మునుపనికీ రావని చెప్పిరిని అధ్యక్షులు పలికిరి.

జి. రంగయ్యనాయుడుగారు నున్నమును గురించి గావించిన యుపపాదన నుపసంహరింపకొనిరి

ఐసారేమను ఆసుపత్రులలో నధికముగ నర్జులను నియమింపవలెనని ఆంజిలోగా రుపపాదించిరి.

నర్జులను అవసరమువచ్చినపు డధికముగ నియమించుటకు తన కధికారము కలదనియు, సాయపంఘమువారు గావించిన సిఫార్సుల ప్రకారము అవసరముగలగు సయములందే ప్రత్యేకోద్యోగులను నియమింపవలెననియు అక్టోబరు కమిషనరు గారు బలికిరి.

సిఫార్సు లామోదింపబడెను

ఆరోగ్యసాయపంఘమువారు గావించిన సిఫార్సు లాక్ష్మకటిచొప్పన వోటుకు పెట్టబడి అన్ని సిఫార్సులను పథవారిచే నేకగ్రీవముగ నంగీకరింపబడెను.

పిదప జిందానా హోటల్ గారి స్థానే రివెన్యూ ఆఫీసరు పదవి నియామకముగూర్చి చర్చింపబడెను.

అధ్యక్షు లిట్లు చెలిపిరి:- ప్రస్తుతము రివెన్యూ ఆఫీసరుగ కన్వెన్యన్సి అయ్యుండుగాన పనిచేయుచుండిరి. ఈ పదవికి సభ వారు యొకరిని నియమించవలెను. సభవారు అట్టివారి నామమును నూచించవలెను. ఒకటికంటె హెచ్చుమంది సభవారిచే నిర్ణయమునకు నూచించబడినచో ఓట్లుపుచ్చుకొని హెచ్చు ఓట్లు గలిగిన యాతనిని రివెన్యూ ఆఫీసరుగ నియమించవలెనని అని చెప్పిరి.

ఈ ఉద్యోగము తాత్కాలికమైనదిగావున ఓట్లుపెట్టి నవలంబింపగూడదని చక్కలై చెట్టిగారు పలికిరి.

ఉద్యోగము తాత్కాలికమైనను ఖాయమైన వైనను అట్లు చేయవచ్చునని రి వ పద్ధతిని అధ్యక్షులు చూపించిరి.

ఎన్. జి. రంగరామనాథులుగారు పి. శివభూషణమొదలి యారుగారి నామమును—రెవెన్యూ ఆఫీసరు పదవికి తేర్చొనిరి.

మిగిలిన మహమ్మద్ గారు ఆమోదించిరి.

మరియుకరి పేరు కొంతనే పటివరకును నూచించబడ లేదు గావున రంగరామనాథులగారి యుపపాదన మంగీకరింప బడెనని అధ్యక్షులు పలికిరి.

తరువాత వి. చక్కలై చెట్టిగారు పి. శివభూషణమొదలి యారుగారిని నియమింపవలెను అని తీర్మానము నుపపాదించిరి.

ఎన్. జి. రంగరామనాథులగారు ఆమోదించిరి

ఎన్. సత్యమూర్తిగారు విరమించిన కమిషనరుగారి నూచనను సభవారికి చెలిపిరి. ఆ నూచనయందు పి. శివభూషణ మొదలియగువారిని రెవెన్యూ ఆఫీసరుగ నియమింపవలదనియు, ఎన్. ముబ్రహ్మయ్యం చెట్టిగారిని సభవారు నియమింపవలెననియు గలదు.

జి. బి. జి. తేజీకాచలం చెట్టిగారు ఉపవ్యాసముల గావించుట కిదిసమయము గావనియు, ఓట్లుకు పెట్టవలెననియు బలికిరి.

ఎన్. సత్యమూర్తిగారు యాతీర్మానముపై మాట్లాడుటకు తనకు హక్కుగలదనిరి.

రా. సా. పి. రంగనాథం చెట్టిగారు తీర్మానమేతదని చెప్పిరి.

సత్యమూర్తిగారు తీర్మానము ఉపపాదించబడినది, ఆమోదింపబడినదియు చెలిపిరి.

వి. చక్కలై చెట్టిగారు తమతీర్మానము నుపసంహరింపకొనెదమనిరి.

వి. సత్యవారాయణగారు రట్లుచేయుటకు సభవారి యనుమతిలేనిది నిలబెట్టెను.

వి. సత్యవారాయణగారు యధార్థమును వాక్రచ్చిరిని యధ్యక్షులు పలికిరి.

వి. సత్యవారాయణగారు తీర్మానముపై మాట్లాడుట కనుజను నేడిరి.

తీర్మానము నుపసంహరింపకొనెదమని చెప్పి తీర్మానము పై మాట్లాడుటకు అధ్యక్షు లంగీకరించుటలేదు.

అయితే శివభూషణ మొదలియగువారు నియమింపబడిరా! అని వి. సత్యవారాయణగారు ప్రశ్నించిరి.

అవునని అధ్యక్షులు జవాబిడిరి. అట్లు చెప్పటకు మీ కధికారములేదని సత్యవారాయణగారు పలికిరి.

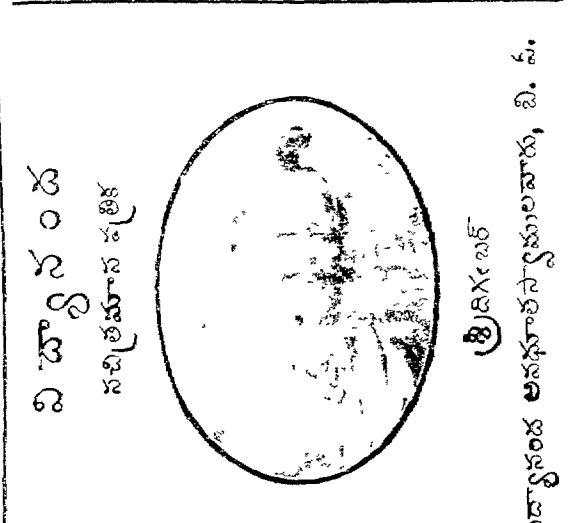
సి. బి. జి. తేజీకాచలం చెట్టిగారు తప్పు బిల్లు ఎన్నిక జరిగెనని మీరు చెప్పిరి. మీరూలను ఆ తీసింపుటకు ఎవరికి అధికారములేదు అని అధ్యక్షులతో పలికిరి.

చక్కలై చెట్టిగారు నూచించబడినందున పి. శివభూషణమొదలి గారి తీర్మానము ఆఫీసరుగ ఎన్నుకొనబడినది అధ్యక్షులు పలికిరి.

కె. శ్రీరాములు నాయుడుగారు ఈ రివెన్యూ ఆఫీసరుగ నకు నెల 1-కి రూ 600 లు జీతము నిర్ణయించవలెనని ఉపపాదించిరి. ఉపపాదన మంగీకరింపబడెను.

అంతటితో సభ ముగిసెను.

అంతటితో సభ ముగిసెను.

శ్రీరాములు నాయుడుగారు

అష్టదశభాషా కోవిదులున్ను, వందవాటిగాత్రగాన నిపుణులున్ను, ఆసేతు హిమావత ప్రవాసియున్ను గ్రీకుల్యా జీవా, ప్రాచీన భగవద్గీత కర్తలున్ను, శ్రీమదభిధారత కృష్ణ గీతాపథ స్థాపకులున్ను, వందదశ వర్ణరములు హుటొంగ (వీరులున్ను, దిగంబరభూత సన్యాసులున్ను, బ్రహ్మకూతలైన శ్రీస్వామిలవారి పురజార్థమై స్థాపించిన, పవిత్రమాన పత్రక. పంగిత సాహిత్యవిద్యలు, మత ప్రచారము, వేదాంత పరీక్షలు, సంఘసంస్కార సమస్యలు, ఆ బాలస్త్రీ కార్మిక తేజాభివృద్ధి నూచించు గద్యపద్యవ్యాసముల విశిష్టమై ప్రయ రించు పత్రక.

ప్రథమ శాలుగు సంచికలో ప్రయరించిన వ్యాసముల పట్టి నిందు పొందు పఠయచున్నాము.

నెం. నివయములు. నేడలు నెం. వివయములు. నేడలు

Table with 2 columns: No. and Price. It lists various items and their corresponding prices in rupees and annas.

సంపాదకుడు: సాధు వేంకటేశ్వరశాస్త్రి

చందా సాలకు: రూ 2-0-0, విడిపత్రిక రూ 0-4-0

సాంపెత్ కాపె, పావలా తపాలు బిళ్ళలు పంపిన పంపెనము

డివిజన్ పత్రిక: గ్రేటుప్రెస్ మర దాడిటెజిలు

మేనేజరు : విద్యానంద ప్రెస్

18, ముబ్రహ్మయ్యమొదలి వీధి, పారకవాకము, మద్రాస్ 26, సి.

ఆంధ్రపత్రికా సహాయసంపాదకుడు.

బాద్మి సత్యగ్రహము

బొంబాయి గవర్నరుగారి ప్రసంగమునకు శ్రీయుత వల్లభభాయిపటేలుగారి నంగిన

ప్రత్యుత్తరము

జూలై 28 వ తేదీన బొంబాయి శాసనసభలో గవర్నరుగారు చేసిన ప్రసంగమునకు వల్లభభాయిపటేలుగారి యిట్లు ప్రత్యుత్తరమునకి రని ప్రతికటలో ప్రకటింపబడినది.

“గవర్నరుగారికి బిట్టి బెడరింపులతో గూడిన ప్రసంగము నొనరించెదరని నే నెన్నడును తలచియుండలేదు. ఆ యువస్వామి సమాలంకరణ సంతకములను ప్రజలలో కలుగుట కవకాశమును సమకూర్చుటకు, అట్టి అవకాశమును గవర్నరుగారు బుద్ధివంతముగా సమకూర్చినను అత్యంతముగా సమకూర్చినను ఆ సంతకములను తొలగించుట నా ముఖ్యకర్తవ్యమై యున్నది. బాద్మి సమస్య కా స నో ల్లం ఘన మే యైనచో దాని నడచివేయుటకు ప్రభుత్వమునకు సర్వాధికారములను వినియోగించుటకు సిద్ధముగానున్నాను. అటులగా అయిపుడు పన్నులను హెచ్చించుట స్వాధీనము అస్వాధీనము అనునదియు ఈ ఖ్యాతమైనచో మరల విచారణను జరిపించుటకు దొరతనమువారు సమ్మతించుచున్నారని యీ హెచ్చుతప్పుల మొత్తమునంతను ముందుగా చెల్లించవలెను. ఈ ఆందోళనమును నిలిపేయవలెను. అటులచేసినచో స్టేటుమెంటులో వివరింపబడినట్టి సంతకములను బహిరంగముగా జరిపించబడును” అని గవర్నరుగారు నడిచిరి. ఈ సమస్య కాసనోల్లం ఘన మొత్తమును తీసుకొనివచ్చి దానిని సేవ చేపట్టగలను. అట్టి యొద్దేము మాకెన్నడును లేదు. కాదనోల్లం ఘనమును సమకూర్చుటకు అతి సహజముగా? అను విషయములలో దేశము నందలి వివిధ రాజకీయ పక్షముల వారికి కిట్టిగా కిట్టి ప్రాయములు కలవని నే నెరుగుదును. కాసనోల్లం ఘనమును గూర్చి శాశ్వత నిర్ణయమునకు సమ్మతము ప్రత్యేకముగా నున్నది కాని కాసనోల్లం ఘనము నొనరించుటకు తమకుగల హక్కును సమర్థించుకొనుటకు బాద్మి సత్యగ్రహమును దీక్షించినవారిని ప్రారంభించియుండలేదు. క్రొత్తగా హెచ్చించబడిన పన్నులను రద్దుపరచునట్లును అటుల హెచ్చించుట ఆక్రమమును నమ్మకము వారికి లేదనిచో సత్యమును నిర్ణయించుటకు మరల విచారణచేయుట కొక నిష్పాక్షిక సత్యత్రై సంతకమును నియమించునట్లును దొరతనమువారి నూలుకొల్పుటకే బాద్మి సత్యగ్రహము లీ ఆందోళనము నీపద్ధతిపై సాగించుచున్నాడు. ఈ పద్ధతికి మీ రేపేనెట్టి సమస్యను సేవ చేసినచో కాసనోల్లం ఘన పద్ధతియే యనిననుపరే వారి సంతకమును, అందులకే వారి పద్ధతి ను వలించించిరి. కావున పన్నులను హెచ్చించుట స్వాధీనము అస్వాధీనము అనునది యొక్కటియే సమస్యయైయున్నది. అందు విషయమును బహిరంగ నిష్పాక్షిక విచారణను జరుపుటయే దొరతనమువారి నిజాభిప్రాయమైనచో క్రొత్తగా హెచ్చించబడిన పన్ను వివాదాన్ని సమకూర్చుటచే దానిని ముందుగా చెల్లించవలెనని వారు చెబుటకుగోరగూడదు. అదియే స్వాధీనము. ప్రజలకు చెనుకట్టిపాక్షిక సమ్మతిని కరణ నిచ్చివేయవలెనని సత్యత్రై నిష్పాక్షిక బహిరంగ విచారణను జరిపెదమని వారి పుడు తెలుపుచున్నారని నూరతులూ తెలుపబడిన వివరములనుబట్టి చూచినచో నది ఆభావమేయగునని సరియైన విచారణకాబలదని నేను ప్రజలను హెచ్చరించుచున్నాను. ఈ విషయమును స్టేటుమెంటులో వివరింపబడిన మరల చాల చానికరముగానున్నది. ఒక రివిన్యూ కా ఖో ద్యోగి ఒక స్వాధీన కా ఖో ద్యోగి సహాయమున విచారణజరుపునని నూరతులూ స్టేటుమెంటులో నున్నది. అట్టి విచారణ సంతకము బహిరంగ సత్యత్రై విచారణ యెటులగునో కావున గవర్నరుగారి బెడరింపులను బాటింపక నేను నివరించిన యాయొక్క విషయమునందే దేశీయులు తమ దృష్టిని లగ్నముచేయవలెనని కోరుచున్నాను” అని వల్లభభాయిగారు ప్రాసించిరి. (అంగులండియా, 26-7-28.)

బాద్మి సత్యగ్రహ సహాయనిధి

ఒక నవరణ

సాంటా క్రూజునుండియు నైట్లనుండియు శ్రీయుత గోకులభాయి పటేలుగారు విరాళముల చెక్కులను బాద్మి సత్యగ్రహ సహాయనిధి విషయమును అంగులండియా పత్రికలో ప్రకటించుటలో ప్రతికోర్కీలకు లెంత జాగ్రత్తగానుండినను కార్యభార మత్యధికముగానుండుటచే పొరబాటు జరిగినది. వెలుపాల్గొన్న వస్త్రపులను దాతల పేర్లు వేయుటతో వారు సాంటా క్రూజు వస్త్రపులని పొరబాటుగా వేయబడినందులకు గోకులభాయి పటేలుగారును, యితరులను క్షమించగోరెదను. ఈ పొరబాటును నాకు తెలిపినందులకు గోకులభాయిగారికి నే నెంతయు కృతజ్ఞుడను. (మో. క. గాంధీ-అంగులండియా 26-7-28)

దక్షిణహిందూదేశ నాట్యరంగము

ఏకారణముచే నయినకేమి, క్షిణించిన ప్రాచీన భారతీయ కళలలో నాట్యకళనకూడ కేర్పొనడగును. కాళిదాస భవభూతి శ్రీహర్ష ప్రభృతులే నాట్యరచనకు మార్గదర్శకులు. వీరు రచించిన నాటకములు ఇప్పటికిని అత్యున్నతస్థానము నాక్రమించుచున్నవి. కాళిదాస మహాకవి కాకుంట్ల నాటకము క్షేత్రియరుమహాకవి ఉత్తమనాటక రాజములతో తులనాగుటయే గాక ఖండారతరములయందును సాగడ నందెను.

మనరాజధానియందు తమిళులు ఆంగ్లమున యాకళపట్ల అమితోత్సాహమును చూపుచున్నాడు. ఈ సందర్భమున ఒక ముఖ్యవిషయము గమనింపవలసియున్నది. విద్యార్థికులు నాట్యరంగమును హేయముగా చూచుచున్నారని యాకళ యెట్టి అభివృద్ధియొందెదను. వారితోవలె ప్రదర్శనములను మాత్రము వీక్షించుచు హేళనకు విషయములకు పూనుకొందరే కాని నాట్యరంగమును అలంకరింపకున్నారని. పూర్వపు బహుశకపరిణామ సభయందు సభ్యులందఱు విద్యార్థికులై నాయకపాత్రము మొదలు భృత్యపాత్రమువరకు విద్యార్థికులై పాత్రములను ధరించుచుండిరి. కనుకనే అదనములలో ఈ సభకు ఎంతయోగోపమముండెడిది.

తమిళ భాషనందు రావుబాద్మి పి. పంబంగం మొదలియారు గారు చేయుచున్న కృషి ప్రశంసనీయును. వీరు స్వయముగా గొప్పనటకలు. తమిళ భాషయందు అనేక సత్యత్రై నాటకములను రచించుటయే గాక మహాకవి క్షేత్రియరు నాటక రాజముల కొన్నిటిని భాషాంతరీకరించిరి. దాదాపు తమిళ భాషయందు ప్రదర్శించబడు నాటకములన్నియు వీరిజే. వీరికృషికి తగిన ఫలితము కనబడకుండుట శోచనీయును. తమిళ భాషనందు ఏ ముగియనిరాసభ మరయు ఇత్యాది సంతకములు కొద్దితప్ప కేవలము కళాభివృద్ధికై పాటుపడు అమితాభ సంతకము లంతగాలేవు. కేవలము ధర్మార్థకారకు అనేక సంతకములు బయలుదేరుచున్నవి గాని నాట్యకళ నిజాశయములను పెంపొందింపకున్నవి.

ఆంగ్లదేశీయుల నాట్యరంగపరిశీతులు కొంత యుత్సాహమును ప్రదర్శించును. ఆంగ్ల తీకకపట్ల నెంతయో ఉత్సాహము కనబడచుచున్నాడు. ఆంగ్లదేశీయుల నాట్యరంగమున ఒక విధముగా పుట్టిల్లిగల ప్రదేశము బహుశకరము. కీర్తికేషులకు ధర్మవరము కృష్ణ చూచార్యులుగారియొక్కయు నింకను అనేక ముద్రాపిత నటుల యొక్కయు నాట్యకర్తలయొక్కయు జన్మస్థల విషయము. కీర్తి కేషులకు కృష్ణ చూచార్యులుగారు నాట్యకళ విషయమై అపారముగ సేవ యొనర్చిరి. వీరు అనేక నాటక రాజములను నవీన పద్ధతులపై రచించిరి వీరి నాటకములలో ఎక్కువ సంఖ్య పౌరాణిక సందర్భములైనను మానవ ప్రకృతిని తనితర విషయములను నెంతయో చక్కగ పోషించిరి వారి సారంగధర నాటకము చక్కని నాటక రాజములలో ఒకటి. మీదమిక్కిలి తీరు గొప్ప నటకులకు టలనల సమయముగా వారి నాటకములలోని నాయకపాత్రములను ధరించి ఖేలన మొనర్చి ప్రజలకు యెంతయో అభిరుచి కలిగించుచుండెడివాడు. అందుకనికే వీరు సాక్షిక ఆంగ్ల నాటకపితామహులయిరి వారొసరిన నిరంతరకృషివలన ఆంగ్లదేశీయుల అనేక అమితాభ సంతకములు బయలుదేరి యాకళపట్ల యెంతో పుష్పహము జూపుచున్నారని ఒక్కటగాని నాట్యరంగముకప్ప ఆంగ్ల నాట్యరంగమే అత్యున్నతస్థానముక్రమించుచున్నదని కొందరి విమర్శకుల తలంపు.

ఈ విధముగ తమిళులు ఆంగ్లమున యాకళపట్ల ఉత్సాహమును చూపుచున్నాడు. చిత్రకళల కెంతో ప్రోత్సాహమున గురువు రసించుచుచున్న నాట్యరంగ భివృద్ధికై చేయూత నొసగుచున్నారని మరల అనేకమంది భారతీయ ప్రముఖులుకూడ కృషి సలుపుచున్నారని. అట్టివారిలో బహుశక రావుబాద్మిగారిొకరు. వీరు కేవలము పుట్టుకనే నటకులై (Born actor) దక్షిణ హిందూదేశ నాట్యరంగమునందు అద్వితీయస్థానము నాక్రమించుచున్నారని. రంగస్థలమున వీరిొక విశిష్ట విద్యాలయముగ పరిగణింతురు. ఈ సందర్భమున వారు పాశ్చాత్య నాట్యకళాభివృద్ధిని పరిశీలించుటకు ఖండారతరములకు వెడలుట ముఖ్యవిషయము. సత్యత్రైయనుకు మరలించిన పిమ్మట వారిపాశ్చాత్య త్యాగభవము నాట్యకళాభివృద్ధికితోడ్పడునని నమ్మెదను.

ఆంగ్ల సారస్వతము అర్చివిధముల అభివృద్ధి చెందుచున్న నటన విమర్శకుల గ్రంథములుగాని, నూతన పద్ధతులపై ప్రాయబడుచున్న నాటకములుగాని అంతగా వెలువడకున్నవి. ఈ కారణ త్వరలో తీరనమంది.

నీతిమార్గమును బోధించుటకేమి భగవద్భక్తి ప్రబోధంపకేమి, దేశభావనా పూరితుల చేయుటకేమి, యట్టి అనేక విషయములకు జనులకు ముఖముగా భోదించగల రంగస్థలమును ఒక విశిష్ట విద్యాలయముగ నటకులెల్లరు గ్రహించి నాట్యకళాభివృద్ధికై పాటుపడెదరుగాక!

యడవల్లి నరసింహ రావు

గుడివాడ

(స్వ కీ య వి లే ఖ రి)

యూనియనుబోర్డు ఎన్నికలు

ఈ యూనియనులోని 1, 3, 4, 6 వార్డులలో 6 స్థానములు ఖాళీగాగా మూడవ వార్డులో తప్ప మిగతా వార్డులలో పోటీ అభ్యర్థులు లేనందున ఎన్నికలతో నిమిత్తములేకనే ఆ అభ్యర్థులు ఆయా వార్డులకు సభ్యులుగ ప్రకటింపబడిరి. మూడవ వార్డులోని రెండు స్థానములకును ఆంగ్ల ప్రత్యర్థులు పోటీపలిపిరి. ఇందరువురు అభ్యర్థులు తమ అభ్యర్థిత్వమును ఉపసంహరించుకొనిరి. నల్లగు అభ్యర్థులమధ్య తీవ్రమైన పోటీకలెను. వీరిలో శ్రీయుతులు మాచిపాట్ల దత్తతామూర్తి కొత్తయ్యలంరాజు మదర్సరావు పంతులుగారు ప్రస్తుతము బోర్డులో సభికారమును వహించియున్న పక్షమువారి పక్షమున అభ్యర్థులు. వీరి కొరకు మొన్నటివరకును యూనియనుబోర్డు అభ్యర్థులుగానుండిన సయ్యద్ ఇస్మాయిల్ సా హెబుగారును, ప్రస్తుతము పంచాయితీకోర్టు అభ్యర్థులగు శ్రీయుత మరీదు గోపయ్యగారును తమ పలుకుబడిని యుపయోగించి ప్రచారము సలిపిరి. రెండవ పక్షమున శ్రీయుతులు కొత్తపల్లి కుటుంబరావు, చోడవరపు నుబ్బారావు పంతులుగారును కలసి పోటీచేసిరి. వీరికి రేటుపేయర్ల సంఘము ఎడల సానుభూతి గలవారు కొందరు ప్రచారము సలిపి ఉభయపక్షములమధ్యను పోటీ దాదాపు సరిసమానముగ నుండుటచే జయాపజయ నిర్ణయము సాధ్యముగాకుండెను. నూట తొంబదిమంది ఓట్లలోను నుమారు నూటనలుబది మంది ఓట్లకు ఎన్నికలలో పాల్గొనుటనుబట్టి ప్రజలలో పెట్టి ప్రబోధము కలిగినవనియు, యూనియను ఎన్నికలలో ఎట్టి శ్రద్ధను వహించుచున్నదియు వ్యక్తముకాగలదు. కాని కొన్ని వార్డులలో ఓట్ల యుదాసీన భావమును వహించి యున్నారనుట సత్యము. వారియందు స్వపరిపాలనేచ్ఛను పెంపొందించి వారి హక్కులను సద్వినియోగముగానివివి విధమున తెలుపు బాధ్యత విద్యార్థికులైన పురప్రముఖులపై నిలచియున్నది. అట్టి ప్రబోధము జరగనంతకాలము ప్రభాసేవయే తమ జీవితముయొక్క పరమ ప్రమాణమని తెలుసు స్వాగ్రహితులు స్వపరిపాలనా సంస్థలందు బ్రవేశమును బొందవలరు. మూడవ వార్డు ఎన్నికల ఫలితములు నిన్న ప్రకటింపబడెను.

- 1-వ వార్డు—సయ్యద్ ఇస్మాయిల్ సా హెబుగారు
- 2-వ వార్డు—హాలా సా హెబుగారు
- 3- శ్రీయుత చోడవరపు నుబ్బారావుగారు
- 4- కొత్తపల్లి కుటుంబరావుగారు
- 5- రాచకుళ్ళ వారసింహంగారు
- 6- వడ్డె వెంకటకృష్ణయ్యగారు

కో-ఆపరేటివు అర్బన్ బ్యాంకు

పై బ్యాంకు వాటాదార్ల సభ గత శుక్రవారమునాడు జరిగెను. నాటిసభలో యీ క్రింద తెల్పినట్లున బడిన వారు పరిపాలక సభ్యులుగా నెన్నుకొనబడిరి. ఈ యెన్నికల పిమ్మట సభలో కొరంలేదనియు, సభ ను మరొక నాడు జరుపవలెనని యు తెలిపినవిషయ సభ చాలింపబడెను. ఆగస్టు 8 వ తేదీన మరల మహాసభ జరుగనున్నది. నాటిసభలో ఆదాయవ్యయ పట్రిక, బ్యాంకునియమాసలీ మొదలగు ముఖ్యవిషయములు చర్చింపబడును. ఎన్నుకొనబడిన పంచాయితీదాడు:—

- 1 శ్రీయుత చోడవరపు నుబ్బారావు పంతులుగారు, అభ్యర్థులు
- 2 బొగ్గవరపు వెంకటకృష్ణయ్యగారు కార్యదర్శి.
- 3 నూతులపాటి వేణుగోపాలపంతులుగారు బి. ఏ. టి. యల్.
- 4 బిట్లకవి రామకృష్ణయ్య పంతులుగారు బి. ఏ.
- 5 గడ్డమణుగు అప్పారావు పంతులుగారు బి. ఏ.
- 6 డాక్టరు ఉస్మాన్ సా హెబుగారు
- 7 ద్రోణాదుల ఆంజనేయులు నాయకుగారు
- 8 మొక్కపాటి వెంకటేశ్వరగారు
- 9 లక్ష్మీరాజు కోకల్లేశ్వరరావుగారు.

కో-ఆపరేటివు యూనియనులు

గుడ్లవల్లేరు యూనియను, గుడ్లవల్లేరు, పామర్రు యూనియనులుగను, గుడివాడ యూనియను గుడివాడ, ముడినేపల్లి యూనియనులుగను విభజింపబడినవి. ఈ విభాగము పరిపాలనా సౌకర్యమున కెంతయు తోడ్పడగలదు. గుడివాడ యూనియను నూతన పరిపాలక సభకు ఆగస్టు 8 వ తేదీన ఎన్నుకొనబడును. అసిస్టెంటు రిజిస్ట్రారుగారు నూతన సంఘములను రిజిస్టరు చేయుటతోడనే పనిచేయుటకు ప్రారంభించెను. ఈ విభాగముతో సహకారోద్యమము మారుమూల ప్రాంతముల వ్యాపించి, రయుకు ప్రయోజనకారిగ నుండగలదని విశ్వసించెదము.

వృత్తాంత కన్యారిమాతలు

(75-8851)

4 మిక్కిలి ఘాటును నువ్వనగలది

1-2 మాత్రలకు పుచ్చుకొనిన అనందముగా మండుటయే గాక ఆదర్శము, పాఠము, జలము, శుభ్రము, దగ్గు, ఉప్పునము, కవము, చిన్న చిన్న గుణము, కలరా, క్షేమ మొదలగు అనేకమును వ్యాధులను వారించుటయే గాక జలమును, తేనె, క్రెమ్, ఆరోగ్యమును గలిగించు విప్రసాదము.

ప్రతి కృతమును మంచునది. 250 మాత్రల సీసా 0-4-0 12 సీసాలు 4-8-0. వి. పి. చార్జి ఏర్పాటుకై నా 0-1-0. వి. పి. అంగుళి, ఆయుర్వేద సమాజం, తెలిపేది. బెజవాడ.

ప్రకటన

(2046)

కోగల ప్రియముగ వచ్చిగాని, కాబులద్యారానా కోగల ప్రాముఖ్యత తెలుపుచు చేసినవో కోగల ప్రాముఖ్యత పుచ్చుకొనవలసిన మందు, పద్ధతి, ఎగరాలు నివారము వుచితముగ వ్రాసి, పంపబడును. (నెం 2)

బాక్సు (గ్రీ) పాన కృష్ణమూర్తి శాస్త్రి, బెజవాడ

మోహినితైలము

5 తుల నూనెగల సీసా 1-కి రూ. 0-12-0.

స్త్రీ పురుషులు వాడుటకు యోగ్యమైనది.

అమ్మ తొంజనం డిపో, బొంబాయి.

రు 500 లు బహుమానములు

చిలుకూరి నారాయణరావు ఎమ్. ఏ., ఎల్.టి. గారు రచించిన గ్రంథరాజములు

సుప్రసిద్ధ గ్రంథకర్త. శాశ్వతములయిన గ్రంథములు 1 కురానుపరీపు-రు 4 లు, 2. అశోక చక్రవర్తి ధర్మశాసనములు రు 2 లు, 3. ఉపనిషత్తులు (ఈశ, కేన, కఠ, ఐతరేయ) చక్కని తెలుగుపద్యములు రు 0-6-0 లు, 4. ప్రాచీన హైందవ ప్రజాస్వామిక ప్రభుత్వము రు 0-12-0 లు, 5. సంస్కృత లోకోక్తులు రు 1-0-0 లు.

800 పెట్టుమాత్రము మిగిలియున్నది. పయి 5 గ్రంథములను పెట్టుగా కొనువారికి కొన్ని పదునాడుములు కల్పించినాము. కిటిలో 50 పెట్టు బహుమానము లక్ష్మీకృపణి వారి కుంచినాము. వీరికి పెట్టు రు 6 లు మాత్రము తక్కినవాటిలో 125 గ్రంథాలయములకు, 125 ప్రత్యేక వ్యక్తులకు పార్శ్వలక్ష్మి కట్టి వేరేవరే ఉంచినాము. మొదటి 125 లో 25 లోను, రెండో 125 లో 25 లోను పదిరూపాయల నోట్లు ఉంచినాము. ఏపార్శ్వలక్ష్మి నోట్లు ఉన్నవో తెలియదు. అర్హులైనవారి అర్హతను, బహుమానము కావలసినవారికి డిస్కంబులెదు. రు 8-2-0 లు ఖరీ దిచ్చుకొనలెను. అందరి కిని పోటీకి ప్రత్యేకము. బహుమానము కావలసినదీ, అక్కర లేనిదీ వ్రాయవలెను. ఇందున్న పచ్చేపనమును పెట్టి తెనుగులో ధర్మశాస్త్రములను ప్రకటాతుము. ఈ గ్రంథములను రిడిగ్ అచ్చుకేయదలచుకోలేదు. త్వరపడు. రియలుమిం దినతరువాతి నొచ్చుకొంటే లాభములేదు.

ప్రపంచ మత గ్రంథమాలా

కార్యస్థానము,

రాజమహేంద్రవరము.

రాజరాజేశ్వరి జ్యోతిషాలయం

మీ జాతకముగాని, లేదనయముగాని పంపిన జై మిని శాస్త్రోక్త్య 20 లక్షములు కట్టి ఆహ్వానితము, యోగ విషయము, కళత్రవిషయము, సంజానవిషయము వ్రాయుటకు రు 5-0-0 దాంతర్గతముగోదవారు ఈ త్రవముద్వారా తెలిసికొనవలయును. ఆహ్వానితయము యోగవిషయము కళత్రవిషయము సంజానవిషయము తెలుపుటకు. 2-0-0 4972 బెజవాడ, పూర్ణానందంపేట

మహాసూర్యవర్తి

ప్రత్యేకమైన యోగము, ప్రతివారికి అవసరమయినవి. అలయము, నోటసిరూపులు, కాళ్ళపాదములు మంటలు, పోషక, గుండెలలోనుంటు, మొదలగు సైత్యవికారమునకు ప్రత్యాధికము. శ్రీ సూర్యులరాజావారి సంస్థానమున కరిగారయి 2-వల రు 1-కి రు 5/- 2126

అర్చనామయనశాల, ముక్త్యాల(కృష్ణా).

పగుళ్లకుతైలము

డబ్బీ 1-కి రు 0-6-0; వి. పి. తో 0-11-0 అరికాడ్లు, అజిచేరులు, చర్మముకారకములను, కిటిగలివలన పగిలిపరుకాయలు, జలపుట్టుటయు సంభవించును. ఈ తైలమును రాచిన పగుళ్లు నూని జల పోయి మంచినర్కము రాగలదు. శుభ్రబొప్పీయనయమునును. స్వస్థక్రయము. అమ్మ తొంజనం డిపో, బొంబాయి. ముద్రాగు

ఇది అమోఘమైన సబ్బు

4661-2

ఆంధ్ర గ్రంథ మాల

నెం. 7 తంబుకెట్టివీధి, మద్రాసు.

ఈ గ్రంథమాలయందు విజ్ఞానాభ్యుదయమునకు సాధనము లై వివిధవిషయములకు సంబంధించిన గ్రంథములు రెండుమాసముల కొకగ్రంథమువంతున బ్రచురింపబడును.

వెలువడిన గ్రంథములు

- 1 శతకముంజరి (భక్తిసంపుటము): వృషాధిప, సర్వేశ్వర, దేవకీనందన, ఒంటిమిట్టరఘువీర, నారాయణ, కాళహస్తీశ్వర, దాశరథి, రంగశాయి, రామతారక, రామచంద్ర శతకములు పది యిందు గలవు. ఒక్కొక్కశతకమునకు పీఠికయు, పాఠభేదములును గలవు. (ఈ శతకములు విడిగను దొరకును.) 0-5-0
2 బసవపురాణము (ద్విపద): పాల్కురికి సోమనాథుడు. అనేక తాళపత్రమాతృకలను బరిశీలించి కూర్చిన మూలము. పాఠభేదములు సూచించబడినవి. శ్రీ వేటూరి ప్రభాకర శాస్త్రిగారు వ్రాసిన విపుల మగుపీఠిక గలదు 2-5-0
3 గాంధీమహాత్ముని జ్ఞానము కాంగ్రెసు అధ్యక్షోపన్యాసము 0-8-0
4 ములాక్షి (చిన్నవిచిత్రకథ): శ్రీ రాయసం వేంకటేశ్వరుడుగారు, యమ్. ఏ., యల్. టి. 0-5-0
5 వీటినిగి: ఇది యొక యుత్కృష్టసీతిగ్రంథము. ఇది తొలుదొల్ల రెండువేలేండ్లకు ముందు దొక భారతీయ పండితునిచే తిబెతుభాషయందు రచియింపబడి పదపక్షి యనేకభాషల బరిచితమై వ్యాప్తిని గన్నది. అనువాదకులు: శ్రీ వేటూరి ప్రభాకరశాస్త్రిగారు 0-8-0
6 త్యాగరాజస్వామిచరిత్రము (పద్యకావ్యము): శ్రీ పసుమర్తి కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి కృతము. శ్రీరామభక్తాగ్రహేయు, గాయకశితామహుడు నగు శ్రీత్యాగరాజుగారి చరిత్ర మిందు తెరసముగ వర్ణింపబడినది. సంపూర్ణసారముగ త్యాగరాజుగారు రచించిన కృతులును నిందు తేర్చబడినవి. 0-10-0
7 భక్తచరణం (నవనము): బౌద్ధమత ధర్మప్రబోధకగ్రంథ మగు 'త్రిపిటకము' నందలిది. బౌద్ధ మత ధర్మోత్త్యయం లిందు జక్కగా ప్రతిపాదించబడినది. అనువాదకులు: శ్రీ కొంబి రంగాచార్యులుగారు, యమ్. ఏ., యల్. టి. 0-10-0
8 భక్తచరణం (అయిదంతముల నాటకము): నార్సేజీశంకరు కవిశిఖామణి యగు ఇబ్నెను గారి నాటకము అను నాటకమున కనువాదము. అనువాదకులు శ్రీ పాణకా పిచ్చిరెడ్డిగారు. వి. యే. (అనర్కు) 0-0-0
9 బృహదమునగరచరిత్రము: శ్రీ కుందూరి ఈశ్వరచక్రగారు, వి. యే. శ్రీకృష్ణదేవరాయ సామ్రాజ్య చరిత్రపీఠిక మగు విద్యానగరము (హంపిశిలముల) యొక్క ప్రాచీనచరిత్రము, ప్రకృత చరిత్రపీఠికయు నిందు వర్ణితము లైనవి. 0-5-0

కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు, వ్యవస్థాపకుడు.

నిజా రాష్ట్రాధికారి:—నామధర్మి గౌరీశంకరవర్మ అండ్ కో., 568, రెసిడెన్సీబజార్, హైదరాబాదు, డక్కన్.